

АРХИВСКИ ФОНДОВИ И ЗБИРКИ ВО ДРЖАВНИОТ АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ОДДЕЛЕНИЕ ВЕЛЕС

Во Државниот архив на Република Македонија - Одделение Велес од основањето во 1954 година се згрижени 643 архивски фондови и збирки.

Богатството на архивски фондови и збирки со кои располага Одделението даваат континуирани податоци за организацијата на власта и управата за периодот од 1918 до 2000 година. Од доменот на правосудството архивските фондови пружаат податоци за периодот од крајот на Првата светска војна до крајот на 20 век. Во дополната на Водичот за периодот 1992-2005 година значајни се податоците за фондовите од доменот на воените организации – иако мали по обем презентирани се податоци за командите на подрачја и командите на места од крајот на Народноослободителната војна. Инаку оригиналната архивска граѓа за командите на подрачјата и местата од крајот на војната е однесена во Сојузниот архив на Југославија.

За просветно-културните, социјално-здравствените и стопанските аспекти на животот на Повардарскиот регион што го покрива Одделението Велес архивските фондови имаат податоци за целиот 20 век.

Од доменот на политичкото делување исто така згрижените фондови нудат податоци во најголем обем за политичките активности, настани и личности по Втората светска војна.

Во дополната на Водичот на архивски фондови и збирки 1993-2005 година презентирани се податоци за 284 архивски фондови и збирки, и тоа:

1. Управа и јавни служби - 136 архивски фондови;
2. Правосудство - 13 архивски фондови;
3. Воени единици и организации - 10 архивски фондови;
4. Просветни, културни и научни установи и организации - 22 архивски фондови;
5. Социјално-здравствени установи - 2 архивски фондови;
6. Стопанство и банкарство - 56 архивски фондови;
7. Општествено-политички организации, политички партии, друштва и здруженија - 23 архивски фондови;
8. Верски организации - 4 архивски фондови;
9. Семејни и лични фондови - 8 архивски фондови, и
10. Збирки - 10 збирки.

Најголемиот дел од фондовите кои прв пат се публикуваат се средени или обработени и достапни за користење.

Заслугата за изработка на историјатите и содржинските податоци што се прикажани во Водичот ја имаат сите архивски работници кои работат на заштитата на архивската граѓа во Архивот и кај имателите. Сметаме за нужно посебно да го нагласиме придонесот на колегата Слободан Ников во подготовката на оваа публикација.

Во дополната на Водичот архивски фондови и збирки во Република Македонија објавена во 1994 година од технички причини испуштени се фондовите:

- (195) ОКОЛИСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - ТИТОВ ВЕЛЕС
- (204) ГРАДСКА ОПШТИНСКА УПРАВА - ВЕЛЕС
- (205) ПЕАЧКО ДРУШТВО „БРАТСТВО“ - КАВАДАРЦИ
- (282) ЧЕТКОВИ (БРАЌА) - ТРГОВЦИ - ВЕЛЕС
- (349) ДОКУМЕНТИ ОД ОСМАНЛИСКИОТ ПЕРИОД

ОБЈАСНУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ НА ЗНАЦИТЕ И КРАТЕНКИТЕ

Водичот на архивските фондови и збирки дава основни податоци за архивите и за архивските фондови што се чуваат во нив.

Податоците за архивските фондови и збирки се дадени за секој архив посебно.

Пред да се наведат податоците за архивските фондови и збирки на еден архив, дадена е кратка белешка, која по правило ги содржи основните податоци за Архивот (назив и адреса, време на основањето, развиток, организациска структура, територијална и фактичка надлежност, можност за давање технички услуги, услуги на читалната, работно време и сл.), потоа за бројот на архивските фондови и збирки и за општата карактеристика на архивската граѓа, за информативните средства, каталозите и сл.

Податоците што се даваат за секој архивски фонд се состојат од седум елементи:

1. Реден број на архивскиот фонд или збирка;
2. Назив на архивскиот фонд или збирка;
3. Место (седиште) на фондообразователот (имател на фондот);
4. Распон на годините на постоењето на фондообразователот;
5. Распон на годините на граѓата на архивскиот фонд или збирка;
6. Количество на архивската граѓа;
7. Среденост на архивскиот фонд или збирка (информативни средства).

Кај семејните и личните фондови и збирки некои од овие елементи не се застапени (под бр. 3 и 4).

Податоците за сите архивски фондови и збирки содржински и графички се оформени според единствени правила, според кои е подготвена и публикацијата.

1. Реден број на архивскиот фонд или збирка

Сите архивски фондови и збирки во рамките на еден архив се нумерирани со непрекинатата низа на арапски броеви, почнувајќи од бројот 1.

Заедно со арапскиот број што го означува Државниот архив на Република Македонија - одделението (бројки од 1 до 10), во индексите е употребен и редниот број на архивскиот фонд и збирка како сигнатура за пронаоѓање во Водичот на бараниот архивски фонд или збирка. На пример: 2.135 = (2. Историски архив Битола, архивски фонд под бр. 135) или 2.616 (2. Архив на Македонија, подрачно одделение - Битола, архивски фонд под број 616) итн.

2. Назив на архивскиот фонд или збирка

За назив на архивскиот фонд е земен последниот назив на фондообразователот (имателот). Во случај кога архивскиот фонд е познат по некој поранешен назив, даден е и тој назив.

Називите на архивските фондови, независно од тоа дали оригиналниот назив бил на некој друг јазик, се дадени на македонски јазик со големи букви:

ОПШТИНСКА УПРАВА - РАДОВИШ

За да се скрати текстот при наведувањето историски фондови, тие се наведуваат под заеднички назив, со курзивни букви (*СЕЛСКИ РАБОТНИ ЗАДРУГИ*). Под заедничкиот назив е наведен само делот од називот на архивскиот фонд што не е опфатен со заедничкиот назив, како и местото-седиштето на фондообразователот. Секој фонд се наведува во нов ред:

СЕЛСКИ РАБОТНИ ЗАДРУГИ

„СТОЈАН МИНЧЕВ“ - АЛИНЦИ
„ЛАЗАР КОЛИШЕВСКИ“ - БЕЛЧЕ
„ЃОРЃИ СУГАРЕВ“ - ВАШАРЕЈЦА...

3. Место - седиште на фондообразователот

Местото-седиштето на фондообразователот, независно од поранешните називи, се наведува во сегашната форма, на македонски јазик. Називот на местото е напишан со големи букви, а од називот на архивскиот фонд е одвоен со црточка:

ОПШТИНСКИ НАРОДЕН ОДБОР - ВИНИЦА

4. Распон на годините на постоење на фондообразователот

Распонот на годините на постоење на фондообразователот е наведен во заграда, по називот и местото-седиштето на фондообразователот:

НАРОДЕН ОДБОР НА ОПШТИНА БУКОВО (1952-1955)

Ако фондообразователот сѐ уште постои и дејствува, завршната година на неговото постоење не се прикажува:

СТОПАНСКА КОМОРА НА МАКЕДОНИЈА - СКОПЈЕ (1962 -)

Во случај кога годините на постоењето не се со сигурност установени, наместо година се става прашалник (? - 1957) или (1947 - ?)

По распонот на годините на постоење на фондообразователот се става интерпункцискиот знак точка и запирка.

5. Распон на годините на архивската граѓа на фондот или збирката

Податокот за распонот на годините на архивската граѓа на архивскиот фонд или збирка се наведува по податокот за распонот на годините на фондообразователот:

НАРОДЕН ОДБОР НА БИТОЛСКА ОКОЛИЈА
- БИТОЛА (1944-1965); 1944-1965;

Нецелосната сочуваност на граѓата на архивскиот фонд се изразува на следниве начини:

- Кога недостигаат почетната или завршната година на граѓата од архивскиот фонд:

ФИНАНСИСКА УПРАВА - ПРИЛЕП (1869-1912); 1882-1910

- Кога недостигаат одделни години во рамките на распонот на годините:

СЕЛСКА РАБОТНА ЗАДРУГА - ДИМОНЦЕ (1949-1953; 1949, 1951/1953)

- Кога архивската граѓа на фондот не е потполно сочувана:

ИСТРАЖЕН СУД - ТЕТОВО (1941-1944); 1942/1944;

За семејните и за личните архивски фондови се наведува само распонот на годините на граѓата.

ВЛАХОВ ДИМИТАР 1908-1950;

Кај архивските збирки, во распонот на годините на граѓата се наведува периодот кога граѓата настанала или периодот на кој таа се однесува, а не периодот кога е формирана збирката:

ЗБИРКА ФЕРМАНИ: 1646-1859;

По податокот за распонот на граничните години на граѓата на архивскиот фонд или збирка се става интерпункцискиот знак две точки.

6. Количество на архивската граѓа

Податоците за количеството на архивската граѓа се наведуваат по податоците за распонот на годините на граѓата на архивскиот фонд или збирка. **Количеството** се изразува во број на книги, кутии, папки и пакети:

кн. - книга

кут. - кутија

Помеѓу податокот за бројот на одделните технички заштитни единици се става интерпункцискиот знак запирка, а на крајот - точка и запирка:

ОКОЛИСКА УПРАВА - ГАЛИЧНИК (1915-1918);
1915-1918: кн. 3, кут. 6;

Под податокот за бројот на техничките заштитни единици се наведува и податокот за количеството граѓа, изразен во должински метри. По овој податок се става интерпункцискиот знак точка:

ОПШТИНСКА УПРАВА - ОРАХ (1915-1918);
1915/1918: кн. 3, кут. 1; 0,2.

Податоците за количеството на граѓа во архивските збирки се даваат во единици мерки што одговараат на специфичните видови на граѓата во збирките:

ЗБИРКА ГЕОГРАФСКИ КАРТИ, 1023 карти

7. Среденост на архивскиот фонд или збирка (информативни средства)

Во случај кога архивскиот фонд или збирка е во несредена состојба и не може да се користи за научни и други потреби, се наведува констатацијата „несреден“, односно „несредена“:

ОПШТИНСКА УПРАВА - Скопје (1869-1912); 1869-1912;
кн. 59, кут. 43; 6,1. Несреден.

Меѓутоа, доколку граѓата на архивскиот фонд или збирка е до одредена мера средена и може да се користи, се наведуваат податоци за средените делови од фондските - збирките.

За средените и обработените архивски фондови и збирки, за кои во Државниот архив на Република Македонија се изработени научно-информативни средства (и евиденции што може да послужат како извор на информации за граѓата), се даваат податоци за тие средства. Податоците се состојат од називот на научно-информативното средство. Најчесто застапените евидентни и научно-информативни средства, наместо со нивните целосни називи, се прикажани со следниве кратенки:

СИ - сумарен инвентар

АИ - аналитички инвентар

ОП – опис и попис

а.е. - архивски единици

НИС - научно-информативно средство изразено во број на страници напишани на машина

НИС - ажурирано во АОП - базите - научно-информативното средство за фондот да може да се пребарува компјутерски

Содржинските информации што ќе се прикажуваат за фондските, покрај споменатите кратенки, ќе се однесуваат на историските белешки, регистрите, списоците, информациите, анализите, прегледите и сл., според разни теми.

Ако за еден архивски фонд се изработени повеќе видови информативни средства, помеѓу нив се става интерпункцискиот знак точка и записка:

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРГОВИЈА И СНАБДУВАЊЕ
- СКОПЈЕ - (1945-1951); 1945-1951: кн. 90, кут. 161; 17,9. СИ; Р.

КОСТУРСКИ РЕВОЛУЦИОНЕРЕН РЕОН - КОСТУР
(- 1908); 1900/1903: кут. 1; 0,1. АИ.

Податоците за среденоста на фондот и за научно-информативните средства се наведуваат по податокот за количеството на архивската граѓа.

8. Структура на Водичот на архивските фондови и збирки

Водичот на архивските фондови и збирки на Државниот архив на Република Македонија - Централен дел - Скопје има четири дела:

- А. Архивски фондови (освен семејните и личните);
- Б. Семејни и лични фондови и
- В. Збирки
- Г. Ксерокскопирана архивска граѓа од странска провениенција

Архивските фондови и збирки се групирани според гранката на дејноста, по групи и подгрупи и периоди, а во согласност со класификациската шема, која служи како основа за распределување на архивските фондови.

Класификациската шема е од структурно-хиерархиски тип, со примена на децимален систем. Се состои од: а) назив на гранката на дејноста, групата и подгрупата во гранките и периодот, и б) ознаки со букви и бројки (симболи), со кои називите се претставени континуирано.

На корисниците на публикацијата им се препорачува, пред да пристапат кон барање на податоци за архивските фондови и збирки, да ја проучат класификациската шема, односно принципите и критериумите врз основа на кои е извршено распределувањето на архивските фондови и збирки и е воспоставен нивниот поредок во Водичот.

„Водичот на архивски фондови и збирки 1993-2005“ ја прикажува состојбата на фондовите и збирките заклучно со 2005 година.

КЛАСИФИКАЦИСКА ШЕМА

А. АРХИВСКИ ФОНДОВИ НА ДРЖАВНИ ОРГАНИ, УСТАНОВИ, **ЗДРУЖЕНИЈА**, ОРГАНИЗАЦИИ И ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ

1. УПРАВА И ЈАВНИ СЛУЖБИ

- 1.2. Архивски фондови до 1918
- 1.3. Архивски фондови 1918-1941
- 1.4. Архивски фондови 1941-1944
  - 1.4.1. Народноослободителни органи
  - 1.4.2. Окупаторски и квислиншки органи
- 1.5. Архивски фондови од 1944
- 1.6. **Локална самоуправа**

Внатре во периодите, фондовите се наведуваат по редослед на нивните територијални и вистински надлежности (од повисоки кон пониски). Архивските фондови од ист ранг се наведуваат по азбучен редослед на местото-седиштето на фондообразователот.

2. ПРАВОСУДСТВО

- 2.1. Период до 1944 г. и
- 2.2. Период по 1944 г.

Внатре во овие периоди, нивниот редослед е одреден по ранг, а во рамките на еднаков ранг - по азбучен редослед на називите на местото-седиштето на фондообразователот.

3. ВОЕНИ ЕДИНИЦИ, УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

- 3.1. Период до 1944
- 3.2. Период по 1944
  - 3.2.1. Народноослободителни единици, установи и организации
  - 3.2.2. Окупаторски единици, установи и организации
- 3.3. Фондови по 1944

Внатре во периодите (и подгрупите) редоследот е одреден по ранг, односно според организациската структура на војската.

4. ПРОСВЕТНИ, КУЛТУРНИ И НАУЧНИ УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

- 4.1. Просветни установи и организации
- 4.2. Културни установи и организации

4.3. Научни установи и организации

Внатре во подгрупите, редоследот на архивските фондови е одреден според видот и рангот на установите, а во рамките на рангот - по азбучен редослед на називите на местата-седиштата на фондообразователите.

5. СОЦИЈАЛНИ И ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ

5.1. Социјални установи

5.2. Здравствени установи

Внатре во подгрупите редоследот на архивските фондови е одреден според видот и рангот на установите, а во рамките на еднаков ранг - по азбучен редослед на називите на местото-седиштето на фондообразователите.

6. СТОПАНСТВО И БАНКАРСТВО

6.1. Периодот до 1944 г.

- 6.1.1. Банки и парични заводи
- 6.1.2. Стопански здруженија
- 6.1.3. Стопански претпријатија
  - 6.1.3.1. Индустрија и рударство
  - 6.1.3.2. Земјоделство и шумарство
  - 6.1.3.3. Трговија, угостителство и туризам
  - 6.1.3.4. Сообраќај
  - 6.1.3.5. Други
- 6.1.4. Занаемство
- 6.1.5. Задруги
- 6.1.6. Друго

6.2. Периодот по 1944 г.

- 6.2.1. Банки и парични заводи
- 6.2.2. Стопански здруженија
- 6.2.3. Стопански претпријатија
  - 6.2.3.1. Индустрија и рударство
  - 6.2.3.2. Земјоделство и шумарство
  - 6.2.3.3. Трговија, угостителство и туризам
  - 6.2.3.4. Сообраќај
  - 6.2.3.5. Други
- 6.2.4. Занаемство
- 6.2.5. Задруги
- 6.2.6. Друго

Внатре во групите и во подгрупите редоследот на архивските фондови е одреден по азбучен редослед на називите на местата-седиштата на фондообразователите.

7. ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИ ОРГАНИЗАЦИИ ПОЛИТИЧКИ ПАРТИИ, ДРУШТВА И ЗДРУЖЕНИЈА

- 7.1. Политички и општествено-политички организации
- 7.1.1. Напредни политички и општествено-политички организации
- 7.1.2. Граѓански и други организации
- 7.2. Сталешки корпорации
- 7.3. Хуманитарни друштва
- 7.4. Културно-просветни друштва
- 7.5. Уметнички друштва и здруженија
- 7.6. Спортски друштва и здруженија
- 7.7. Друго
- 7.8. **Невладини организации**

Редоследот на архивските фондови внатре во подгрупите е одреден според видот и рангот, а потоа по азбучен редослед на називите на местата-седиштата на фондообразователите.

8. ВЕРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

8.1. Источноправославна црква

- 8.1.1. Грчката црква во Македонија
- 8.1.2. Бугарската егзархија во Македонија
- 8.1.3. Српската православна црква во Македонија
- 8.1.4. Македонската православна црква
- 8.2. Исламската верска заедница во Македонија
- 8.3. Евангелистичко-методистичката црква

Во рамките на подгрупите редоследот на архивските фондови е одреден според рангот, а во рамките на истиот ранг - по азбучен редослед на називите на местата-седиштата на фондообразователите.

9. ДРУГО

Архивски фондови што не се опфатени во класификациската шема.

Б. СЕМЕЈНИ И ЛИЧНИ ФОНДОВИ

- 1. Семејни фондови
- 2. Лични фондови

Архивските фондови се наведени по азбучен редослед на презимињата на фондообразователите на семејните и личните фондови.

В. ЗБИРКИ

ИСТОРИЈАТ НА ДРЖАВНИОТ АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ОДДЕЛЕНИЕ ВЕЛЕС

Државен архив на Република Македонија - Одделение Велес, ул. „Наум Наумовски - Борче“ бб., тел. 043/234-784, работно време - секој работен ден од 08 до 16 часот.

Одделението располага со просторија за користење на архивска граѓа - читална чие работно време е од 08 до 15 часот. Одделението располага со портабл фотокопирен апарат со кој се врши услуга на истражувачите односно корисниците на архивската граѓа.

Развојниот пат на Државниот архив на Република Македонија - Одделение Велес е тесно поврзано со развојот на архивската служба во Македонија. Така, врз основа на член 10 став 2 од Законот на државните архиви (објавен во „Сл. весник на НРМ“ бр. 1 од 12.I.1951 година) Министерството за просвета, наука и култура на НРМ донесува решение бр. 4090 од 05.04.1951 година, со кое се образуваат архивски средишта во НР Македонија, како органи на државната архива, во девет градови, меѓу кои е и градот Титов Велес. Архивските средишта имале за задача да ги пронајдат, осигураат, опишуваат и опишуваат сите архиви, делови од архиви, групи документи или поединечни документи на територијата на која ќе делуваат. Архивското средиште во Титов Велес било надлежно за градот Титов Велес и околиците: Титоввелешка, Кавадаречка и Светиниколска.

Со Решение на Министерството за просвета и култура и наука на НРМ бр. 5061 од 19.I.1951 година за хонорарен раководител на архивското средиште во Т. Велес бил назначен Стојанов Петар, професор по историја во полната гимназија во Титов Велес. Архивското средиште работело во составот на Советот за просвета, наука и култура при Градскиот народен одбор Титов Велес. За создавање на подобри услови за работа на Архивското средиште, со решение бр. 4905 од 05.07.1951 година на Поверенството за комунални работи при ГНО Т. Велес му е доделена една просторија која служела за канцеларија и за сместување на најважните архивски материјали.

Советот за просвета, наука и култура Скопје со писмо бр. 370 од 22.01.1953 година, преку НО на Титоввелешка околија, го известува архивското средиште во Т. Велес дека Советот за просвета, наука и култура Скопје, во согласност со Архивскиот совет на НРМ, решил досегашните архивски средишта да се укинат и да преминат во состав на музеите, како посебни архивски одделенија.

Решение за присоединување на Архивското средиште кон Народниот музеј на Т. Велес донесено е на седница на Народниот одбор на Градската општина, одржана на 15.07.1953 година.

Раководителот на архивското средиште, професорот Петар Стојанов, уште пред донесувањето на Решението на ГНО за припојување на архивското средиште кон Народниот музеј, прави напори тоа да прерасне во самостојна установа - Градска архива бидејќи биле создадени сите предуслови. Така, со одобрение на Министерството за внатрешни работи на НРМ бил набавен и

печат и штембил со текст: ГРАДСКА АРХИВА - Т. ВЕЛЕС, со кој печат се заведувале (озваничувале) актите што се создавање во работењето на архивското средиште.

Решение за основање на Градски архив (со надлежности што ги имало архивското средиште) донесено е на седница на Народниот одбор на Градска општина Т. Велес, одржана на 13.XII.1954 година, а за вршење на дејноста на располагање му се ставени две мансардни простории на некогашниот хотел „Београд“.

По предлог на Сојузот на архивските работници на ФНРЈ и Друштвото на архивските работници на НРМ, со Решение бр. 5996 од 15.01.1958 година Градскиот архив во Титов Велес преминува во надлежност на Народниот одбор на Т. Велешка околија и делува како ОКОЛИСКА ИСТОРИСКА АРХИВА, кој е надлежен за територијата на Т. Велешка околија, односно на целиот Повардарски регион. Со зголемувањето на надлежноста на Околицката историска архива се наметна и просторниот проблем за сместување, чување и заштита на превземените архивски фондови. Така во 1960 година Архивот се преселува во зградата на Окружниот (сега Основен суд) суд Т. Велес. За сместување на превземените архивски фондови (ДЕПО) беа адаптирани подрумските простории во површина од 112 м², а за работни простории беа дадени на располагање 4 канцеларии во површина од 92 м².

Со укинувањето на Околиите во 1965 година доаѓа до нови статусни промени, при што се менува и називот на Околицката историска архива во Историски архив Т. Велес. Сега проблемите околу финансирањето на Историскиот архив Т. Велес се решаваат со посебни договори помеѓу Историскиот архив Т. Велес и Собранијата на општините на кои делува Историскиот архив: Валандово, Гевгелија, Неготино и Кавадарци, а најголемиот дел од средствата за финансирање на дејноста на Историскиот архив ги обезбедува Собранието на општината Т. Велес.

Од 1974 година, со формирањето на ОСИЗ, финансирањето на дејноста на Историскиот архив преминува во надлежност на ОСИЗ за култура Т. Велес (50% од потребните средства), а другиот дел се обезбедува од буџетите на општините на кои делува Историскиот архив, како и од самофинансирање.

Тоа што цели 40 години беше проблем, просторот за сместување, чување и заштита на архивската граѓа, како и создавање подобри просторни услови за вработените е решен со преселувањето во новата наменска зграда (во октомври месец 1990 година) која располага со 600 м² простор за сместување на архивските фондови, 10 работни простории, просторија за иследување на архивската граѓа, простории за прием на нови фондови (приемно депо).

Со членот 48 од Законот за архивската граѓа („Сл. весник на СРМ“ бр. 36/90) доаѓа до нови статусни промени на Историскиот архив Т. Велес односно со цитираниот член од Законот за архивска граѓа Историскиот архив Т. Велес го губи статусот на правен субјект и станува Работна единица во состав на Архивот на Македонија - Подрачно одделение, а превземањето на вработените од Историскиот архив Т. Велес, како вработени во Архивот на Македонија Скопје е извршено на 30 август 1991 година. Подрачното одделение Велес ја задржа истата територијална надлежност односно делува на територијата на целото Повардарие.

Со зголемувањето на количината на архивската граѓа и со развојот на архивската дејност се зголемува расте и кадарот (бројот на вработени). Така, до

1956 година во Архивот има само еден вработен. Во месец септември 1956 година за директор на Архивот е поставен Славко Николов, со тоа бројот на вработени се зголемува на двајца. Веќе во 1958 година, со зголемувањето на територијалната надлежност на Архивот се зголемува и бројот на вработени од двајца на четворица вработени. Во овој период до 1960 година има голема флукуација на вработените. Ретко кој од вработените се задржувал во Архивот повеќе од една година, бидејќи многу од дотогаш вработуваните биле штотуку дипломирани студенти од разни струки и без афинитет за оваа дејност.

Посмислена дејност и постручна обработка на архивската граѓа започнува од 1961 година, по враќањето од едногодишен курс за помошници архивисти во Белград на Радомир Јовев, кој е назначен и за директор на Архивот.

Најосетно подобрување на кадровската структура има по 1968 година кога со Статутот на Архивот се предвидени и потполнети седум (7) работни места, за да бројот на вработени во Архивот до средината на 1987 година се задржи на 9 лица.

Во 1987 година бројот на вработените во Архивот изнесува 10 лица кои од 30 август 1991 година се превземени како вработени во Архивот на Македонија Подрачно одделение Велес.

СРЕДЕНИ И ОБРАБОТЕНИ ФОНДОВИ ОБЈАВЕНИ ВО ВОДИЧИТЕ 1982-1994

1. УПРАВА И ЈАВНИ СЛУЖБИ

1.2. АРХИВСКИ ФОНДОВИ ДО 1918

355. (204) ГРАДСКА ОПШТИНСКА УПРАВА ВЕЛЕС (1912-1915); 1914-1915: кн. 1; АИ а.е. 1, лисџови 89, НИС 8 сџр.

Исџоријаџи на фондообразоваџиелои:

По завршувањето на Балканските војни 1912-1913 година, вардарскиот дел на Македонија, според Букурешкиот мировен договор потпаѓа под власта на Кралството Србија.

Во Велес војската на Кралството Србија влегла на 29 октомври 1912 година. Со навлегувањето на српската војска во градот, дотогашната турска власт била заменета со нова окупаторска српска власт. Функционирањето на новата власт било изразено преку работата на Општинската управа, која ја раководел претседател на судот и одбор, кој го сочинувале 15 одборници избрани од редот на видни граѓани на Велес. Претседател на Општинскиот суд и одбор бил Тома Саврлиќ.

Содржински податоци за архивскаџа гџраѓа:

Овој фонд содржи една записничка книга, која во продолжение е користена и како деловоден протокол.

Во записничката книга има записници од одржани седници на Одборот, и се однесува за периодот од 22 август 1914 до 13 септември 1915 година. Од содржината на записниците се добиваат податоци за работата на Одборот во врска со решавањето на тековните проблеми во градот: давање мислење за прием на српско државјанство на лица што живееле во Велес, а биле од Австроунгарското Царство; одобрување на цената на лебот; вршење избор на судии во градот Велес; податоци за разграничување помеѓу Башиноселската и Велешката општина и Велешката и Карасларската општина.

Архивскаџа гџраѓа е на срџски јазик.

1.3. АРХИВСКИ ФОНДОВИ 1918-1941

ОПШТИНИ

2. БЕСВИЦА (1918-1930); 1918-1930: кн. 4, куџ. 3; 0,3. АИ а.е. 347, лисџови 1204, НИС 62 сџр.

Историјата на фондообразованието:

По завршувањето на Првата светска војна, Кралството на СХС во новоосвоените територии во Македонија пристапи кон воспоставување своја административна власт. Точен датум за почнувањето на работата на Општината Бесвица не постои. Во составот на Општината влегуваат населените места: Бесвица, Горна Дрчевица и Будур Чифлик. Како општина, Бесвица функционираше до 1 август 1930 година, кога со новата територијална поделба влегла во составот на Општината Демир Капија. Првата седница на Општинскиот одбор на Општината Бесвица била одржана на 16 ноември 1918 година.

За претседател на Општината бил именуван Алија Омеровиќ. Последната седница на Општинскиот одбор била одржана на 19 јануари 1930 година, а претседател тогаш бил Илија Пиштоловиќ.

Во 1926 година по пат на референдум с. Будир Чифлик поминало во составот на Општината Бања, односно Општината Демир Капија.

Покрај другото, една од причините за згаснувањето на Општината Бесвица е и тоа што поголем број од населението, кои биле Турци, во периодот 1924-1930 година масовно се иселувале од Кралството на СХС и се населувале во Турција.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот содржи записнички книги од одржани седници на Општинскиот одбор на Општината Бесвица; одлуки и решенија донесени на седниците; извештаи од работата на одделенијата што постоеле во составот на Општината: одделение за стопанство, просвета, народно здравје и социјална политика и воен оддел; податоци за раководните лица во Општината и за членовите на Општинскиот одбор.

Архивската граѓа е на српски јазик.

3. ВЕЛЕС (1918-1941); 1918-1941: кн. 194, кѹш. 40; 5,9. АИ а.е. 3915, листови 29597, НИС 315 сѹр.

Историјата на фондообразованието:

По воспоставувањето на власта во Велес во 1918 година од страна на Кралство на СХС, веќе на 22 август 1920 година се организираат првите општински избори за избор на одборници, на кои мнозинството одборници го сочинуваат комунистите, како прв претседател се споменува Петре Алчевиќ, а негов заменик Јован Ципуновиќ (Јовче Ципуновиќ е избран на 12 јануари 1921 година за в.д. претседател на одборот).

Меѓутоа со донесување на Обзнаната, а со наредба бр. 11846 издадена од началникот на Срез Велешки од 7 август 1921 година претходно избраните одборници се разрешуваат од должноста, истовремено разрешени се и сите други службеници кои биле комунистички настроени.

Бидејќи претходните избори за одборници на Општината се поништени, се распишуваат нови избори кои се одржуваат на 28 август 1921 година се одржуваат нови избори кога се избира нов состав на одборници во Општината, за претседател е избран Димитрија Коробаровиќ. Од 1927 година претседател

на Општината е поставен Соврлик Томо, а од 1929-1931 година оваа функција ја врши Тодор Живковиќ. По неговото разрешување за претседател е поставен Гошо Органџиевиќ. Во 1934 година за претседател е избран Никола Цураковиќ. Во текот на 1935 година Општинската управа запаѓа во криза, па така на 29 август 1935 година се формира повремена Општинска управа, за претседател е избран Ангелко Јанковиќ со тројца членови.

Општината Велешка била поделена на 7 квартави и тоа: Теќе, Дервен, Брзорек, Којник, Дворови, Поп-Јорданови и Мегдан. До 1934 година Општината Велешка опфаќала 30 помали општини со 83 населени места. Општината имала претседател и 2-5 кметови и нивни заменици (маалски и селски кметови).

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот содржи записнички книги од одржани седници на Одборот на Велешка општина со одлуки и решенија. Исто така, постои и книга за наредби на претседателот на Општината од 1929-1931 година; доверлива преписка меѓу началникот на „Срез Велешки“ и Општината; архивска граѓа за одржаните општински избори и на изборите за народни пратеници во Уставотворното собрание на СХС; одлуки на Кралство Југославија од 1920-1939 година.

Има податоци за работата на одделенијата: за просвета, за социјална политика и народно здравје; техничкото одделение - хидротехнички оддел (се однесува на изградбата на водоводот во Велес); одделение за градење и одржување улици и архитектско одделение.

Овој фонд содржи тапи за присвојување недвижен имот од 1921 до 1932 година и месни предмети за образување маса на умрени лица од 1919-1940 година.

Архивската граѓа е на српски јазик

4. ГЕВГЕЛИЈА (1918-1941); 1919-1941: кн. 1, куќ. 1; 0,1. АИ а.е. 142, листови 705, НИС 20 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Од сочуваната архивска граѓа не можеше да се утврди датумот на почетокот на функционирањето на Општината во Гевгелија. Првиот документ што посочува за работата на Општината датира од 15 ноември 1919 година, а произлегува од Судското одделение при Општината.

Според податоците од архивската граѓа, Одборот на Општината Гевгелија во 1934 година го сочинувале 18 одбраници, а претседател на Општината бил Коста Гаралајковиќ, кој функцијата ја вршел до април 1941 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа содржи записници од седниците на Одборот на Општината за периодот 1934-1940 година, податоци за работата на одделенијата и отсеците во Општината: управното, општото, судското, земјоделското и финансиското одделение; секторот за статистика, воениот сектор, за аграрна реформа и секторот за ветеринарство; податоци од работата

на даночната и катастарската управа. Низ архивската граѓа на одделенијата, отсеците и управите има податоци за состојбата во земјоделството; списоци на воените обврзници; на лица од разни краеве на Југославија на кои им е доделена земја на територијата на Општината Гевгелија и др.

Архивската граѓа е на српски јазик

5. ДЕМИР КАПИЈА (1918-1941); 1918-1941: кн. 12, кун. 7; 0,8. АИ а.е. 1372, листови 3633, НИС 211 сир.

Историја на фондообразованието:

Општината Бања по воспоставувањето на власта на Кралството на СХС во 1918 година спаѓа во Неготинска околина, Тиквешки округ. Во составот на Општина влегувале населените места: с.Бања, с.Дрен, с.Клисура, Копришница, а од 1926 година и с.Будур Чифлик. Прв претседател на Општината бил Ангел Камчевиќ, а потоа како претседатели се споменуваат Атанас Јанковиќ, Симон Николиќ и Борко Ж. Бабиќ. Од 1922 година била донесена одлука седиштето на Општината од с.Бања да се премести во просториите на станицата во Демир Капија.

Со одлука на одборот на Општина Бања, донесена на 21 октомври 1926 година, Општината Бања го менува името во Општина Демир Капија. Покрај тоа, од 1930 година кон Општина Демир Капија се приклучува с.Бесвица, а од 1931 година и Општина Прждево. Од 1934 година во составот на оваа Општина спаѓаат населените места: Корешница, Человец и Иберија, кои дотогаш припаѓале кон Општината Бистренци.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот Општина Демир Капија (Бања) содржи записнички книги од одржани седници на Општинскиот одбор на Општината; материјали од одржаните избори за одборници во Општината, изборите за кметови во селата и за народни пратеници во Уставотворното собрание на Кралството на СХС; материјали од работата на одделенијата за јавна безбедност, за просвета, за статистика, судското одделение, општоуправното, финансиското, техничко одделение, одделението за земјоделство, економско-стопанското одделение, одделението за социјална политика, народно здравје и персоналното одделение. Низ содржината на архивската граѓа од одделенијата може да се проследи функционирањето на Општината, од кое произлегуваат записници и решенија од пресуди, тапи за сопственост, извештаи за земјоделските култури, решенија за градење на јавни објекти, податоци за бројот на муслиманското и христијанското население, за руските емигранти населени во Општината и др.

Архивската граѓа е на српски јазик

8. ОРАОВ ДОЛ (1918-1933); 1918-1933: кн. 19, куй. 7; 0,8. АИ а.е. 988, листиови 2177, НИС 121 сир.

Историјати на фондообразованиелой:

Според територијално-административната поделба, во Кралството на СХС од 1918 година во составот на Велешка околија спаѓа Општината Ораов Дол, која од 1918 до 1930 година го носи називот Суд на Општината Ораов Дол - Срез Велешки, а од 1930 година фигурира како Општина Ораов Дол - Срез Велешки. Во составот на Општината Ораов Дол спаѓаат населените места: Ораов Дол, Габровник и Мокрени. По пат на избори биле избирани одборници во Општинскиот одбор и претседател на Општината. Како претседатели на Општината се споменуваат Б. Арсиќ, Алексо Дамњановиќ, Т. Атанасовиќ, Ј. Петковиќ и В. Мицевиќ. Во населените места Мокрени и Габровник, по пат на избори биле избирани селски кметови. Од март 1933 година Општината Ораов Дол престанува да функционира и е приклучена кон Општината Теово.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот содржи материјали, односно записници од седниците на Општинскиот одбор на Општината Ораов Дол одржани од 1919 до 1933 година; материјали од работата на општоуправното одделение, каде што има наредби на претседателот на Општината за спроведување на изборите на Општината; материјали од работата на одделението за јавна безбедност и воениот отсек; статистика; економско-стопанското одделение; одделението за земјоделство и сточарство; материјали од работата на просветното одделение; одделението за социјална политика и народно здравје; одделението за финансии; судското одделение, каде што се среќаваат податоци за четниците од одредот на Јован Бабунски; списоци на лицата што оделе на печалба и што се наоѓале во Бугарија; податоци за лицата што служеле во турската, бугарската и српската војска.

Архивската граѓа е на српски јазик.

9. ТЕОВО (1918-1941); 1918-1941: кн. 36, куй. 13; 1,6. АИ а.е. 1778, листиови 5790, НИС 213 сир.

Историјати на фондообразованиелой:

Општината Теово, која е формирана во 1918 година по воспоставувањето на Кралството на СХС, ги опфаќа населените места с. Теово и с. Согле, а од март 1933 година во нејзиниот состав влегува и Општината Ораов Дол со селата Мокрени и Габровник.

По пат на избори биле избирани одборници и претседател на Општината. Како претседатели на Општината Теово во текот на нејзиното функционирање се споменуваат: Матеја Стојковиќ, Матеја Васиќ, М. Ангеловиќ, Андреја Стојковиќ, Богдан М. Јанковиќ, Темелко Славевиќ и Петруш Јаниќ. Покрај Општинскиот одбор на Општината, функционираше Општински собор и Местен одбор. На територијата на Општината Теово функционираше и жандармериска станица со седиште во с. Согле.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот на Општината Теово има записници со одлуки и решенија од седниците на Општинскиот одбор и на месните (селски) одбори. Се среќаваат наредби од претседателот на Општината до месните одбори; податоци за бројот на населението; материјали од работата на одделенијата за јавна безбедност и воениот отсек; за социјална политика и народно здравје; постои и изборен материјал; материјал за работата на одделенијата за земјоделство; економско-стопанското; финансиското; техничкото одделение; оставински предмети со азбучен регистар; предмети за докажување на правото на сопственост; кривични судски спорови и управни спорови; тапии за сопственост на недвижен имот.

Архивската граѓа е на српски јазик.

1.4. АРХИВСКИ ФОНДОВИ 1941-1944

ГРАДСКИ ОПШТИНСКИ УПРАВИ

10. ВЕЛЕС (1941-1944); 1941-1944: кн. 42, куй. 2; 0,6. АИ а.е. 121, листови 7880, НИС 72 сир.

Историјата на фондообразованието:

Со окупацијата на Македонија од страна на фашистичка Бугарија на 18 април 1941 година, и во Велес дошло до промена на административната власт, која е воведена од 26 април 1941 година. Според новата територијална поделба, Општинската управа на градот Велес ги опфаќала градот Велес и селото Бабуна, а како општина била во составот на Велешката околиска управа, која потпаѓа под Скопската област. Кметот на Општината бил поставуван од централната власт. Кметови на општинската управа во Велес биле: Хр. Костов, К. Ванов, Никола К. Колев и А. П. Попов. Општинскиот совет бил составен од видни граѓани од градот. Во рамките на Советот постоеле комисии и совети. Вака поставена, бугарската власт во Велес функционирала до 9 септември 1944 година, кога капитулирала Царска Бугарија.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд има записничка книга од одржаните седници на Велешкиот општински совет. Првиот документ од овој фонд датира од 1 мај 1941 година, а тоа е наредба на Велешката градска општина за назначување лица на работни места во Општината; има разни видови наредби од Градската општина до граѓаните; уверенија издавани за остварување разни права на граѓаните.

Фондот содржи и персонална документација на вработените во Општината од 1941 до 1944 година.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

11. ГЕВГЕЛИЈА (1941-1944); 1941-1944: кн. 7, куќ. 1; 0,2.АИ а.е. 193, лисќови 818, НИС 49 сџр.

Историјата на фондообразованието:

Со воспоставувањето на воената, а потоа и на административната власт од страна на фашистичка Бугарија во Македонија на 26 април 1941 година, веднаш се пристапило кон организирање на власта и во Гевгелија. По пат на избори бил избран Општински совет, а претседателот-кмет на општинската управа бил поставуван од централната власт.

Како кметови на Општината Гевгелија во овој период се среќаваат имињата на лицата: Васил Г. Манолев, Илија Д. Богоев и Иван Д. Шопов. Во составот на работата на Општината дејствувале комисии и совети на одделенија.

По капитулацијата на фашистичка Бугарија, по предлог на германската Воена команда во Гевгелија и по барање на граѓаните на градот бил формиран Градски комитет, кој дејствувал од 20 септември до 19 октомври 1944 година и бил составен од 24 члена. Градскиот комитет го раководеле претседател и двајца потпретседатели.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот се состои од записнички книги од одржани седници на Општинскиот совет и на Градскиот комитет; од архивска граѓа за работата на одделенијата за: општа управа, за труд и социјална политика, здравство, просвета, финансии, земјоделство, сточарство, шумарство, водостопанство, воен оддел, стопански оддел, даночно одделение, одделение за снабдување итн. Бидејќи фондот не е целосен, поради недостигот на архивска граѓа не може да се добие комплетна слика за работата на Општинската управа во Гевгелија.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

1.5. АРХИВСКИ ФОНДОВИ ПО 1944

12. ОКРУЖЕН НАРОДЕН ОДБОР - ВЕЛЕС (1945-1947); 1945-1946: кн. 33, куќ. 6; 1,2. АИ а.е. 605, лисќови 2079, НИС 70 сџр.

Историјата на фондообразованието:

Според законот за територијална поделба на Федерална Македонија на окрузи, донесен на 30 август 1945 година, Македонија била поделена на четири окрузи, меѓу кои е и Велешкиот. Во составот на Велешкиот округ влегувале околиците: Валандовска, Гевгелиска, Кавадарска, Неготинска, Светиниколска и Титоввелешка. Окружниот народен одбор бил непосредно надреден над околиците народни одбори.

Со Законот за преименување на градот Велес во Титов Велес, кој стапил во сила на 11 октомври 1946 година, градот Велес бил преименуван во Титов Велес, а со тоа Велешкиот округ во Титоввелешки округ, а Велешката околица во Титоввелешка околица (член 2 од Законот). Според член 3 од овој Закон,

сите државни, задружни, приватни и други установи на подрачјето на округот, околијата и градот ги сообразувале своите називи според новото име на градот.

Со донесувањето на Уставот на НР Македонија, со членот 89, во 1947 година се укинуваат окружните народни одбори.

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Окружен народен одбор Велес има записници од состаноците на Извршниот одбор од 1 јануари до 16 декември 1946 година; протоколи и записници од работата на Секретаријатот, каде што има податоци за примопредавањето на индустриските објекти, т.е. маслодајната фабрика „Костов-Настов“, електричната централа, железничката работилница „Браќа Барбутови“, фабриката за талк и фабриката за тули и керамици „Бон Марше“; примопредавањето на згради и полски имоти, има податоци од одделите, и тоа: судскиот, стопанскиот, техничкиот, просветниот, за социјална политика и народно здравје, одделот за исхрана и снабдување, финансискиот оддел и од секторот за народни имоти. Од одделите има планови и извештаи за работата.

Во фондот има списоци на вработените, уверенија и решенија за назначување и преместување на работни места. Претседател на Окружниот народен одбор Велес бил Стеван Американски.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

ОКОЛИСКИ НАРОДНИ ОДБОРИ

13. КАВАДАРЦИ (1945-1952); 1945-1952: кн. 137, куш. 14; 2,7. АИ а.е. 2879, листови 6427, НИС 43 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Околиските народни одбори ја започнуваат својата работа со донесувањето на Уредбата на Министерскиот совет на Федерална Македонија од 27 ноември 1945 година, со која се определува бројот на територијалните подрачја и седиштата на околиските и месните народни одбори.

На територијата која е под надлежност на ДАРМ - одделение Велес дејствувале пет околиски народни одбори (со измените и дополнувањата на административната територијална поделба околиските одбори Неготино и Валандово се укинуваат и надлежните преминуваат во Околискиот одбор Кавадарци и Гевгелија), и тоа Околиски народен одбор Валандово, Гевгелија, Кавадарци, Неготино и Титов Велес.

Народните одбори, во согласност со Законот за народни одбори донесен од Народното собрание на ФНРЈ на 25 мај 1946 година, се стекнуваат со статус на органи на државната власт од локално значење.

Организациската поставеност на околиските народни одбори, со соодветни измени, е следната:

1. Извршен одбор, кој ги раководи поверенствата за земјоделство, шумарство, трговија и снабдување, комунални работи, финансии, труд,

просвета и култура, народно здравје, социјални грижи, локален сообраќај и за индустрија и рударство.

2. Секретаријат, во чиј состав влегуваат: персонален отсек, служба за евиденција, управен отсек, правна служба, катастарски отсек, воен отсек и служба за администрација.

3. Постојани комисији - контролна, планска, комисија за жалби и поплаки, по потреба се формирани привремени комисији.

4. Собир на избирачите како највисок орган.

Околските народни одбори се трансформирале во 1952 година.

(Историјата се однесува за сите околиски народни одбори)

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од одржаните седници на Пленумот на Околскиот одбор од 26 јуни 1945 до 8 јануари 1950 година; податоци од седниците на Околскиот одбор од 6 февруари 1948 до 30 јануари 1952 година; записници од седниците на Извршниот одбор на Околскиот народен одбор од 26 јуни 1945 до 25 април 1950 година; записници од седниците на Секретаријатот од 22 јуни 1946 до 30 август 1949 година; податоци за административната поделба на Кавадарската околија од 27 август 1946 година, во која влегувале градот Кавадарци и 28 МНО; извештаи од работата на Окружниот народен одбор Велес; извештаи за политичките планови, извештаи за работата на народните судии; известување од 5 септември 1945 година дека 11 октомври е прогласен за државен празник на македонскиот народ; известување до сите општински народни одбори дека на 11 ноември 1945 година ќе се одржат првите избори во слободна Македонија; известување дека од 29 декември 1945 година во Велес е формиран Воен округ, а во градовите Гевгелија, Кавадарци, Неготино и Свети Николе - воени отсеци; известување дека на 16 јули 1946 година ќе се изврши погребување во заедничка гробница на 12-те стрелани ваташки младинци; податоци од работата на матичната служба; постојат статистички податоци од работата на одделите и поверенствата; протоколи, извештаи за нивната работа, записници од одржани состаноци; регистар за дозволи за вршење приватна дејност на лица; регистар на претпријатијата во околијата; прегледи на обработената површина и преглед на културите што се одгледуваат; податоци за буџетите на околијата; постои регистар на наследничките решенија на недвижен имот и купопродажни договори; годишни планови и извештаи за работата на училиштата; списоци на фамилиите на убиените борци и жртвите на фашистите; податоци за бегалците од Егејска Македонија.

Во архивската граѓа има податоци за бројот на МНО при Околскиот народен одбор Кавадарци до припојувањето кон Околскиот народен одбор Неготино, кон Околскиот народен одбор Кавадарци од 1 јануари 1947 година и по овој период. Претседатели на Околскиот народен одбор Кавадарци во овој период биле: Ване Х. Василев, Б. Параксов, В. Стојанов, Ристо Попов и Глигор Гечевски.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

14. НЕГОТИНО (1945-1946); 1945-1946: кн. 36, куй. 6; 0,9. АИ а.е. 1040, листови 2074, НИС 146 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Околиски народен одбор Неготино има записничка книга и записници од одржаните седници на Пленумот на Околискиот народен одбор Неготино за периодот од 26 јули 1945 до 17 ноември 1946 година; записници од седниците на Извршниот одбор; архивска граѓа од работата на Секретаријатот, во која има податоци за бројот на МНО (20); списоци на гласачките места; известувања до Окружниот народен одбор Велес; известување дека од 11 октомври 1946 година градот Велес се преименува во Титов Велес; податоци за конфискацијата на подвижниот имот на воените злосторници; списоци со бројот на домаќинствата; известие сите натписи и фирми на бугарски јазик да бидат отстранети и да се напишат фирми на македонски јазик.

Во составот на Околискиот народен одбор работат следниве тела: судскиот оддел, одделите за земјоделство, шумарство, трговија и снабдување, урбанизам, градежништво и комунални работи, технички оддел, соопштителен отсек, просветен оддел, здравствен оддел, социјален, оддел за исхрана, персонален оддел; постојат податоци од работата на Планската комисија, Околиската изборна комисија, Комисијата за аграрна реформа, Околиската истражна комисија и Комисијата за воена печалба. Од работата на овие тела има планови и извештаи; писма до Окружниот народен одбор Велес, со податоци за обработливата површина, бројот на жива стока во населените места; решенијата донесени од Аграрната комисија според Законот за аграрна реформа; прегледи на експроприраната земја и нејзина поделба; податоци за лицата осудени и за конфискацијата на нивниот имот; извештаи од работата на одделите за просвета со списоци на учениците; податоци за учителите; за мерките за спречување заразни болести; извештаи за бегалците од Егејска Македонија; списоци на лицата што се иселени во Војводина.

Според податоците што ги има во архивската граѓа на фондот, во составот на Околискиот народен одбор Неготино спаѓаат 20 МНО. Околискиот народен одбор од 1 јануари 1947 година престанува да постои и тој е споен кон Околискиот народен одбор Кавадарци. Претседател на Околискиот народен одбор Неготино бил Методи Ѓ. Бобов.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

15. ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-1952); 1945-1952: кн. 148, куй. 27; 3,7. АИ а.е.2853, листови 11299, НИС 468 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Околиски народен одбор Титов Велес постои архивска граѓа составена од записнички книги, записници од седниците на Пленумот и Извршниот одбор на Околискиот народен одбор; извештаи од работата на Секретаријатот; статистички податоци за жителите на населените места; податоци за чиновниците во Околискиот народен одбор; известие дека селата Градско и Уланци од декември 1945 година влегуваат во составот на

Околискиот народен одбор Титов Велес; уверенија издадени од Секретаријатот за стреланите и загиналите борци во НОВ; записници од седниците на стопанскиот оддел (стопански совет); податоци за аграрната реформа; за извршената конфискација, експропријација; записници од работата на Поверенството за земјоделство; оперативни планови и извештаи за работата и прегледи; записници од работата на Поверенството за шумарство; записници од работата на просветниот оддел; од одржаните состаноци на Советот за просвета: информации, анализи, годишни планови и програми со податоци за бројот на училиштата и учениците; списоци на македонските, турските учители што треба да посетуваат курс за основни учители; постојат записници од работата на Поверенството за социјални грижи: планови, извештаи, записничка книга на Советот за старателство; податоци од Комисијата за давање помош на настраданите во војната; извештаи за бројната состојба на бегалците од Егејска Македонија со азбучен регистар на новите фамилии.

Има податоци од работата на Советот за народно здравје, од управата за работна сила, од Комисијата за детски јасли и градинки; записници од работата на Поверенството за трговија и снабдување: извештаи и планови; азбучен регистар на занаетчиите по селата; записници, извештаи, прегледи од Поверенството за државни набавки, податоци од работата на Планската комисија; записници и извештаи, планови, прегледи, финансиски ревизии на стопанските претпријатија, буџети за периодот 1946-1950 година содржани во Поверенството за финансии; записници од работата на Комисијата за воена печалба и досиеја на воени печалбари; записнички книги од Околистката контролна комисија; записници од работата на Поверенството за комунални работи со податоци за издадените градежни дозволи и дозволите за основање и вршење занаетчиска дејност по селата; податоци од техничкиот оддел, од работата на Околистката изборна комисија и др.

Според постојните податоци, во составот на Околискиот народен одбор Титов Велес влегувале 40 МНО. Претседатели на Околискиот народен одбор биле Љубо Зафировски, Јусуф Имеровски, Петре Димовски, Бошко Петковски, Димче Пенев и Имер Еминовски.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

157. (206) ВАЛАНДОВО (1945-1946); 1945-1946: кув. 1; 0,1. АИ а.е. 137, листови 249, НИС 14 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Околиски народен одбор Валандово има податоци од работата на Извршниот одбор, Претседателството и одделите (стопански, за трговија и снабдување, финансиски оддел, пропаганден, просветен, здравствен, социјален); известување дека од 1 јули 1946 година почнува да работи Јавното обвинителство на Македонија во Скопје, а окружните јавни обвинителства се со седиште во Окружниот народен одбор; податоци за прашањата на колонистите; податоци за спроведувањето на Законот за аграрна реформа; податоци за бројот на домаќинствата и куќите во 1946 година; податоци за сите населеници - Срби кои се населени во времето на Кралска Југославија. Од областа на просветата има прегледи на училиштата, списоци на учениците

запишани во прво одделение, предмети за назначување учители во Валандовската околија. Има податоци, т.е. списоци на лицата, на кои им се одобрени молбите за колонизирање во Војводина, кои требало да тргнат на 12 март 1946 година.

Во составот на Околискиот народен одбор Валандово влегувале 18 МНО. Претседател на Околискиот народен одбор Валандово бил Х.А. Шабанов. Околискиот народен одбор Валандово постои до 28 декември 1946 година, од кога е припоен кон Околискиот народен одбор Гевгелија.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

158. (207) ГЕВГЕЛИЈА (1945-1952); 1945-1952: кн. 52, кун. 9; 1,4. АИ а.е. 12591, листови 3709, НИС 194 сџр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Од работата на Пленумот на Околискиот народен одбор Гевгелија има записници од одржаните седници, во кои, меѓу другото, има податоци од расправата за Уредбата за новата територијална поделба на Македонија, со податоци за територијалната надлежност на Околискиот народен одбор Гевгелија, во кој влегуваат Градскиот народен одбор Гевгелија и 17 МНО. Од крајот на 1946 година во составот на Околискиот народен одбор Гевгелија влегува и Околискиот народен одбор Валандово. Претседатели на Околискиот народен одбор Гевгелија биле д-р Димитар Мицев, Атанас Бојков и Димитар Т. Алексов. Граѓата содржи: список на кандидатите за одборници на Околиски народен одбор за изборите од 25 декември 1949 година, статут на Околискиот народен одбор на Гевгелиска околија; записници од заседанијата на Околискиот народен одбор; записници од седниците на Извршниот одбор; планови, извештаи, анализи; на седницата од 28 декември 1946 година на Извршниот одбор на Околискиот народен одбор Гевгелија е расправано за спојувањето на Околискиот народен одбор Валандово кон Околискиот народен одбор Гевгелија; записници од работата на Претседателството и Секретаријатот.

Од архивската граѓа на одделите (управен, судски, за внатрешни работи, стопански) има податоци за бројот на населението и домаќинствата во Гевгелиска околија; податоци за колонистите од времето на Кралска Југославија; прегледи на објектите разурнати од окупаторот од 1941-1944 година; списоци на лицата регрутирани од окупаторот; од поверенствата (за земјоделство, шумарство, трговија, снабдување, државни набавки, комунални работи, труд, финансии и одделите (технички, здравствен, социјален, статистички, отсек за бегалци, старателство, инвалидски совет, оддел за исхрана, персонален оддел; записници, извештаи и анализи; записници од работата на Околиската експропријациона комисија, од истражната Комисија за утврдување на злоделата на окупаторот и нивните помагачи, од работата на бирото за поплаки и предлози; Контролната комисија и др.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

НАРОДНИ ОДБОРИ НА ОПШТИНИ

19. ГЕВГЕЛИЈА (1945); 1945: кн. 3, куќ. 1; 0,1. АИ а.е. 110, листови 565, НИС 16 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот Општински народен одбор Гевгелија содржи записници од работата на Пленумот, кои датираат од 10 јуни и 14 декември 1945 година, оттогаш ОНО Гевгелија се среќава под називот Градски народен одбор Гевгелија. Има податоци од работата на Секретаријатот, се среќаваат списоци на персоналот на Општинскиот народен одбор; податоци за бројот на Македонци, Турци, Власи, Албанци и Срби во градот Гевгелија; за пренесувањето на посмртните останки на загинатите борци; доверлива преписка и податоци за покренатите потерници по разни основи; материјали од работата на општинската истражна Комисија за утврдување на злоделата на окупаторот. Претседател на Општинскиот народен одбор Гевгелија бил Димитар Христов Стојков.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

20. КАВАДАРЦИ (1945-1952); 1945-1952: кн. 21, куќ. 2; 0,4. АИ а.е. 362, листови 606, НИС 70 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Градски народен одбор Кавадарци има записници од одржаните седници на Пленумот, Извршниот одбор и Секретаријатот; годишни извештаи од работата на Градскиот народен одбор; наредби, известувања; податоци од работата на Одделот за внатрешни работи; записници и извештаи од работата на Стопанскиот оддел доставени до Околискиот народен одбор Кавадарци; решенија за формирање градски претпријатија; одлуки донесени од Месната аграрна комисија за одземена земја на лица од Кавадарци во согласност со Законот за аграрна реформа; податоци за буџетите на Градскиот народен одбор; од работата на Социјално-здравствениот оддел; податоци за децата чии родители се убиени во војната; список на лицата-колонисти; податоци за изгорените куќи од бугарската војска; податоци за бројот на муслиманите; барања на „Илинденци“ до Министерството за финансии Скопје да им се даде помош; тапии за докажување сопственост на недвижен имот; купопродажни договори; записник за примопредавање на киното „Балкан“ од 4 септември 1946 година.

Претседатели на Градскиот народен одбор Кавадарци биле: Пане Хаџи Теофов, Тошо Грозданов и Госо Чемерски. Градскиот народен одбор спаѓал под надлежност на Околискиот народен одбор Кавадарци.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**22. НЕГОТИНО (1944-1945); 1944-1945: кyӣ. 1, 0,1. АИ, а.е. 76,
листови 109, НИС 10 сѝр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници и известувања од работата на Пленумот, Секретаријатот и одделите. Претседател на Општинскиот народноослободителен одбор Неготино бил Тодор Зафировски. Постојат податоци за воените злосторници; список на лица од Неготино кои биле одведени на присилна работа во Бугарија; списоци на загинати и инвалиди-учесници во НОВ; известувања до ОНО Неготино за националниот состав на населението во Општината; список на учителите во Неготино; списоци на лозарите и тутунопроизводителите во Неготино; податок за постоење водомерна станица во Неготино.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**23. ГРАДСКА ОПШТИНА - НЕГОТИНО (1945-1952); 1950-1952:
кн. 5, кyӣ. 1; 0,2. АИ а.е. 55, листови 196, НИС 13 сѝр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот на Градски народен одбор Неготино има записници од одржаните седници на Пленумот и на Извршниот одбор на Градскиот народен одбор; извештаи од работата на Градскиот народен одбор; податоци од работата на Поверенството за земјоделство, трговија и снабдување; податоци за лицата на кои им е национализиран имотот; договори за купопродажба на недвижен имот; од работата на Поверенството за финансии; податоци за буџетот; податоци во Поверенството за социјални грижи за бегалците од Егејска Македонија; записници од Контролната комисија; персонална документација.

Градскиот народен одбор Неготино територијално го опфаќа градот Неготино, с. Тимјаник, а одреден период и с. Дуброво и с. Курија. Претседател бил Лазо Ставров. Градскиот народен одбор Неготино од 1 јануари 1947 година е под надлежност на Околинскиот народен одбор Кавадарци.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**24. ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-1952); 1945-1952: кн. 79, кyӣ. 21; 2,3. АИ а.е. 2271,
листови 8604, НИС 358 сѝр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Градски народен одбор Титов Велес има архивска граѓа што содржи: записници од одржаните седници на Пленумот при Градскиот народен одбор; записници од седниците на Градскиот народен одбор; записници од извршениот преглед на архивата на Велешка општина; извештаи, решенија за формирање градски трговски претпријатија, соопштение дека Македонската стопанска банка на 8 мај 1946 година отвора филијала во Титов Велес.

Во фондот има записници од одржани седници на Извршниот одбор при Градскиот народен одбор Титов Велес; преписка со поверенствата и претпријатијата во градот, меѓу кои и известување до поштата во Титов Велес дека Градскиот народен одбор нема катастарска управа ниту стара архива од катастарска управа и предмети; податоци од работата на Претседателството, Секретаријатот и Управниот оддел во кој, меѓу другото, има список на руски емигранти и бегалци од царска Русија; списоци на бегалците од Егејска Македонија; решенија донесени од Градскиот народен одбор, отсек за внатрешни работи, за надворешна шпедиција и стопанска соработка. Во стопанскиот оддел има прегледи за производството и економијата; податоци за основните претпријатија; правилник за извршувањето на аграрната реформа; парцелациски списоци од Месната аграрна комисија Титов Велес; податоци за лицата што потпаѓаат под ударот на аграрната реформа; податоци за експропријацијата на недвижниот имот на лица од Титов Велес; записници и решенија за национализираниот имот; азбучен регистар на решенија за одобрување на купопродажби на недвижен имот; записници од работата на Поверенството за земјоделство, годишни планови, извештаи за работата; записници од работата на Поверенството за шумарство со годишни извештаи, организациски шеми и планови за пошумување и сечење на огревно дрво; извештаи од Поверенството за државни набавки; од Поверенството за комунални работи, управа за локални патишта; управа за занаетчиство; управа за угостителство и општествена исхрана; Поверенство за туризам и угостителство; регистар на дозволи за извршување на занаетчиски дејности; регистар за градежни дозволи.

Во фондот има записници од Поверенството за финансии и финансиската ревизија; материјали од техничкиот оддел и Поверенството за просвета, каде што има известие од Министерството за просвета и наука на НР Македонија од 5 април 1951 година дека е формирано Архивско средиште при Градскиот народен одбор Титов Велес, кое го опфаќа градот и околиците Титоввелешка, Кавадаречка и Светиниколска; податоци за отворање на Градскиот музеј; податоци за бројот на учениците, училиштата и учителите во градот; податоци од работата на Поверенството за народно здравје и социјална грижа и Поверенството за исхрана, од работата на Планската комисија и стопанскиот отсек. Градскиот народен одбор Титов Велес бил во составот на Околинскиот народен одбор Титов Велес, претседатели биле: Сокол Танев, Димче Пенев и Горе Николовски-Ганди.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

ОПШТИНСКИ НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛНИ ОДБОРИ

**25. БЕГНИШТЕ (1944-1945); 1944-1945: кун. 1; 0,1. АИ, а.е. 75,
листнови 110, НИС 13 сир.**

Содржински податоци на архивската граѓа:

Архивската граѓа на фондот содржи податоци од работата на Пленумот, Извршниот одбор, Секретаријатот и од другите оддели. Претседател на

Општинскиот народноослободителен одбор Бегниште бил Диме Барамичев. Постојат податоци за одржувањето митинзи по повод одбележувањето на прославата на Октомвриската револуција и денот на Црвената армија. Во составот на ОНО Бегниште спаѓале населените места: Бегниште, Ресава, Гарниково, Куманичево, Дабништа, Драгожел и Кошани. Овој Општински НОО е во составот на Околинскиот народноослободителен одбор Кавадарци; известување за почнувањето со работа на прогимназијата во Бегниште и дека од 21 јануари 1945 година ќе почне да работи гимназијата во Кавадарци; списоци на убиените лица од фашистите во НОВ.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

26. ГОРНО ВРАНОВЦИ (1944-1945); 1944-1945: кн. 4, куќ. 1; 0,1. СИ, а.е. 118, листови 392, НИС 8 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд има податоци од работата на Пленумот, Извршниот одбор, Секретаријатот и одделите. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Горно Врановци спаѓаат населените места: Горно Врановци, Лисиче, Дреново, Горно и Долно Јаболчиште. Општинскиот НО Горно Врановци е во составот на Околинскиот НО Велес. Претседател на Општинскиот НО Горно Врановци бил Муслија Х. Али. Граѓата содржи: записници од 27 октомври 1944 година од работата на Општинскиот народноослободителен одбор; табеларен преглед од 20 октомври 1944 година за бројот на домаќинствата и жителите во Горноврановската општина; податоци за извршениот избор на нов состав на Општинскиот НО; записници од состаноците на новоизбраниот Општински НО од 21 април 1945 година; записници од изборните состаноци на Народноослободителниот одбор на селата Дреново и Долно Јаболчиште; податоци за родените и умрените лица во Општинскиот НО; список на загинатите партизани; избирачки списоци од с. Дреново и Лисиче; списоци на реквизирана стока во периодот 1941/42/43 година од с. Горно Врановци; список на лицата што имаат радио во Горно Врановци.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

30. КАВАДАРЦИ (1944-1945); 1944-1945: кн. 2, куќ. 1; 0,1. АИ, а.е. 113, листови 158, НИС 22 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од работата на Пленумот и Извршниот одбор на Општинскиот народноослободителен одбор Кавадарци. Претседатели на Општинскиот народноослободителен одбор Кавадарци биле Блажо Мукаетов, Блажо Еленовски и Тодор Кимов. Во составот на ОНО Кавадарци влегуваат населените места: Кавадарци, Ваташа, Глишиќ, Брушани и Шивец. Од работата на Секретаријатот има податоци за службениците во реонот на ОНО; податоци за персоналните промени во ОНО, податоци од работата на одделите: за лицата загинати во НОВ; за децата останати без

родители; за општетените згради од окупаторот; податоци за бројната состојба на населението во Општината, за обработливите површини; список од 31 декември 1944 година на лекарствата што се наоѓаат во општинската аптека.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**32. МИРАВЦИ (1944-1945); 1944-1945: њајка 1; 0,01. СИ а.е. 27,
листови 53, НИС 2 сѝр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во овој фонд има податоци од работата на Пленумот, Секретаријатот и на одделите: управен, стопански, финансиски, сообраќаен, просветен, здравствен и социјален оддел. Архивската граѓа се состои од списоци и наредби. Во составот на Општинскиот народен одбор Миравци влегуваат населените места: Миравци, Смоквица, Петрово, Габрово, Давидово и Милетково, а Општинскиот народен одбор Миравци е во составот на Околинскиот НО Гевгелија. Претседател на Општинскиот НО Миравци бил К. Басов.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

МЕСНИ НАРОДНИ ОДБОРИ

**44. ГОРНО ВРАНОВЦИ (1945-1952); 1945-1952: кн. 18, куѝ. 3, АИ а.е. 263,
листови 1361, НИС 31 сѝр.**

Историјата на фондообразованието:

Со Уредбата на Министерскиот совет на Федерална Македонија од 27 ноември 1945 година се определуваат бројот и седиштата на околинските и месните народни одбори. Со оваа Уредба се укинаат општинските народни одбори, а некои од МНО во 1950 година се укинуваат врз основа на Законот за административно-територијална поделба на НР Македонија.

(Историјата се однесува за сите месни народни одбори)

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Местен народен одбор Горно Врановци има податоци од 15 декември 1945 година: за расформирањето на Општинскиот народен одбор Горно Врановци и за формирањето на Месниот народен одбор Лисиче и Месниот народен одбор Долно Јаболчиште; список на избраните јавни обвинители од с. Горно Врановци; податоци за замената на бугарските банкноти со динари; податоци за бројот на домаќинствата во с. Горно Врановци; список на лицата што биле заробени од Германците, лицата што биле на воена должност во 56 Пешадиски полк; список на загинатите борци во НОВ; список на персоналот на Месниот народен одбор Горно Врановци; податоци од областа на земјоделството, сточарството и шумарството; список на воените обврзници; записничка книга од одржаните седници на Извршниот одбор на Месниот народен одбор Горно Врановци; записници од седниците на

Пленумот; записници од конституирањето на новоизбраниот одбор на Горноврановска општина од 14 декември 1952 година. Во Месниот народен одбор Горно Врановци припаѓа само с. Горно Врановци, а е во составот на Околинскиот народен одбор Титов Велес.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

67. ВОЈНИЦА¹ (1945-1952); 1945-1952: кн. 13, куќ. 1; 0,2. АИ а.е. 123, листови 572, НИС 31 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има податоци од работата на Секретаријатот и одделите: управен, стопански, финансов, просветен, социјално-здравствен и оддел за исхрана. Во Месниот народен одбор Војница влегуваат населените места: Војница, Витанци, Ораовец и Крајници. Претседатели на Месниот народен одбор Војница биле Каме Андреевски, Богдан Видевски и Гело Неделковски. Овој Местен народен одбор бил во составот на Околинскиот народен одбор Титов Велес.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

163. (212) НАРОДЕН ОДБОР НА ОПШТИНА ГРАДСКО (1952-1963); 1952-1963: кн. 43, куќ. 20; 2,4. АИ а.е. 1075, листови 6992, НИС 153 сѝр.

Историја на фондообразованието:

Со Законот за подрачја на околиците и општините во НР Македонија донесен на 28 јуни 1955 година од страна на Народното собрание на НР Македонија доаѓа до нова територијална поделба на околиците и општините. На подрачјето што го покрива ДАРМ - ПО Велес, од постојните три околии (Гевгелиска, Тиквешка и Титоввелешка) формирана е една Титоввелешка околица, со седиште на Народниот одбор во Титов Велес. Во составот на Титоввелешка околица влегуваат 14 општини, со населени места што гравитираат кон општините. Со поделбата од јули 1957 година, во Титоввелешката околица се укинуваат општините: Демир Капија, Нов Дојран и Извор, а со Законот за менување на подрачјата донесен на 7 февруари 1962 година се укинува Општината Отовица.

Организациската поставеност на народните одбори на општините е следнава: Општински собор, Собор на производителите и Заеднички собор; претседател, секретар, комисији, совети и управни органи.

Со донесувањето на Уставот на СР Македонија во 1963 година настануваат територијални и организациски промени. Општините се уредуваат како општествено-политички заедници на граѓаните. Претставничко тело на Општината е Собранието. Со конституирањето на собранијата од 1 февруари 1965 година престануваат да функционираат народните одбори на општините.

---

¹ Во Водичот на архивски фондови и збирки од 1982 година фондот е објавен како „Војница“, а треба да стои Војница

Содржински податоци за архивската граѓа:

Народниот одбор на Општината Градско ги опфаќа населените места: Виничани, Водоврати, Горно Чичево, Градско, Грнчиште, Двориште, Долно Чичево, Згрополци, Камен Дол, Кочилари, Крушевица, Куридаре, Мрзен Ораовец, Ногаевци, Паликура, Подлес, Росоман, Свекани, Сирково, Скачинци, Уланци и Убого.

Во архивската граѓа на фондот има записници од седници на Општинскиот собор на Народниот одбор, од Соборот на производителите и записници од заеднички седници на двата собора. На седниците се носени решенија, одлуки; давани се гаранции за одобрување кредити на земјоделски задруги од страна на Народната банка на Југославија. Има статuti на Народниот одбор на Општината од 1956-1961 година; општествени планови на Народниот одбор за 1956-1963 година; буџети на НОО за 1956-1963.

Има записници од Советот за стопанство; податоци за одобрување и престанок на занаетчиска дејност; решенија за трговски дуќани; статистички податоци за земјоделското производство; уверенија за примен надоместок за продаден имот на Народниот одбор од страна на иселениците во Турција; од Комисијата за селскостопански земјишен фонд; решенија за подарена земја; тапии, документи за узурпација, арондација, аграрна реформа; записници од работата на Фондот за станбена изградба и Советот за комунални работи; дозволи за градење и уривање куќи; записници од работата на Советот за народно здравје и социјална политика; Советот за просвета, управа и приходи и финансии.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

2. ПРАВОСУДСТВО

2.1. ПЕРИОД ДО 1944

71. ВЕЛЕШКИ ОБЛАСТЕН СУД - ВЕЛЕС (1941-1944); 1941-1944: куќ. 10; 1,0. АИ а.е.305, лисќови 3197, НИС 43 сџр.

Историјата на фондообразованието:

Велешкиот областен суд - Велес е воспоставен со окупацијата на Македонија од страна на Царството Бугарија во 1941 година. Велешкиот областен суд е под директна надлежност на Министерството за правосудство на Царството Бугарија и Скопскиот апелационен суд - Скопје, а негова надлежност е врз работата на Велешкиот и Кавадаречкиот околински суд. Обласниот суд има претседател и секретар, во него функционираат следниве одделенија: кривично, граѓанско, материјално и извршно.

Велешкиот областен суд постои до капитулацијата на Царството Бугарија на 9 септември 1944 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Велешки областен суд има одлуки на Скопскиот апелационен суд за распределба на ресорите на обласните судови и одделенијата на околиските судови; записници и извештаи од работата на судот; податоци за судиите и обвинителите од 1943 година на сите судови во Царството Бугарија; список на вештите лица од Градската општинска управа Велес и селските општински управи што се во надлежност на Велешкиот областен суд. Во фондот има кривични предмети со обвинителни акти против граѓани, по разни основи; граѓански предмети за посвојување деца; предмети по жалба за докажување сопственост; предмети за регистрирање на фирми во судот; предмети за утврдување смрт на умрени лица; за докажување на степенот на образование; предмети со жалби до Врховниот суд во Софија.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

72. ОКОЛИСКИ СУД - ВЕЛЕС (1934-1941); 1934-1941:

кн. 26, кун. 53; 5,5.АИ а.е. 3231, листови 44361, НИС 235 стр.

Историјата на фондообразованието:

Околискиот суд - Велес потпаѓа под надлежност на Министерството за правда на Кралството Југославија - Белград. Организационата поставеност на Околискиот суд била следнава: Општо управно одделение, Кривично одделение и Граѓанско одделение. Судот го раководел старешина на судот. Од 1 декември 1934 година во составот на Околискиот суд Велес влегува Околискиот шеријатски суд, како посебно одделение.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има преписка помеѓу Околискиот суд Велес и Скопскиот апелационен суд; на Министерството за правда - Белград и Вардарската финансиска дирекција - Скопје, Аграрното поверенство на Кралството на Југославија; расписи до Државната хипотекарна банка - Скопје; извештаи од Околисткото начелство Велес, Велешката општина, Министерството за правда - Белград; досиеја на судискиот кадар во судот и разни барања од други институции во државата.

Во фондот има азбучен регистар на кривични предмети на лица осудени за кражба, обвинети за навреди, обвинети за полесни и тешки телесни повреди; обвинети за самоволно земање на приватен и општествен имот; азбучен регистар на кривични предмети за лица обвинети од државни институции; за повреда на службена должност, дела против имотот, како и обвинети по Законот за заштита на јавната безбедност во државата; кривични предмети за лица обвинети за убиство, за продажба на расипано вино и неплатен данок.

Има судски спорови - тужби за наплата на долгови, граѓански спорови за докажување и признавање права на сопственост; докажување право на наследство, како и спорови каде што тужените и тужителите се државни установи; судски спорови за надоместок на штетата, за неправилно изготвување на договори. Во Граѓанското одделение на Околискиот суд - Велес има оставински предмети; записници; уверенија и известувања за прифаќање старателство на имот на малолетни деца; тестаменти; наследни решенија;

записници за одземено старателство; тапии за докажување на сопственост; преносни тапии; парнични предмети за дозвола за стапување во брак на малолетници; купопродажни договори; договори за делби на недвижен имот; договори за посвојување деца; договори за подарок на имот. Постојат вонпарнични предмети за надоместок на експроприиран имот.

Во фондот има архивска граѓа од изборите спроведени во општините: Велес, Иванковци, Извор, Кочилари, Мелница, Оризари, Подлес, Раштани, Рудник, Теово, Црквино, Чашка и Чичево. Исто така, има изборен материјал од изборите спроведени во општините во Овчеполска околија.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**73. ОКОЛИСКИ ШЕРИЈАТСКИ СУД - ВЕЛЕС (1930-1941); 1930-1941:
куќ. 7; 0,7. АИ а.е. 485, листови 7409, НИС 35 сџр.**

Историјата на фондообразованието:

Министерството за правда на Кралството Југославија со писмо бр. 13508 од 12 февруари 1930 година наредува досегашните муфтиства да се преименуваат во шеријатски судови. Судиите во Шеријатскиот суд ги назначувало Министерството за правда-Белград. Од 1932 година, со известување од Врховниот шеријатски суд - Скопје, а според актот бр. 22493 од 14 март 1932 година од Министерството за правда-Белград, во надлежност на Околинскиот шеријатски суд преминуваат прописите за физичка делба и оставина на умрени муслимани. Од 1 декември 1934 година Околинскиот шеријатски суд преминува во Одделение при Околинскиот суд - Велес.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има преписка помеѓу Министерството за правда на Кралство Југославија и Врховниот шеријатски суд во Скопје; преписка со Околинското начелство - Велес; извештаи за работата на судот; податоци за судскиот кадар; записници за склучени бракови; брачни спорови; оставина на умрени лица; уверенија и решенија за наследство; договори за подарок на земја; договори за физичка делба на имот; податоци за избори во Исламската верска заедница; податоци од областа на финансиите и платните списоци.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**74. ПРОКУРОРСКИ НАДЗОР ПРИ ВЕЛЕШКИОТ ОБЛАСТЕН СУД -
ВЕЛЕС (1941-1944); 1942-1944: куќ. 5; 0,5. АИ а.е. 225,
листови 2839, НИС 37 сџр.**

Историјата на фондообразованието:

Прокурорскиот надзор при Велешкиот областен суд е формиран веднаш по воспоставувањето на власта на Царството Бугарија во Македонија во 1941 година. Негова функцијата е поднесување обвиненија до судот за лица што ги прекршиле важечките закони на Царството Бугарија. Прокуророт (обвинителот) е независен во својата работа од судот. Прокуророт и заменикот

на прокуророт ги назначувал Апелациониот суд и на него му биле подредени. Прокурорскиот надзор при Обласниот суд во Велес ги покривал подрачјата на Велес, Кавадарци, Неготино и Демир Капија. Прокурорскиот надзор при Велешкиот областен суд функционираше до капитулацијата на Царството Бугарија на 9 септември 1944 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа се состои од преписката што е водена помеѓу Прокурорскиот надзор при Велешкиот областен суд и другите органи на власта во Велес, таа содржи: извештаи до повисоките државни органи како што се Министерството за правосудство - Софија, Апелациониот суд - Скопје во кои има табеларни прегледи и известувања за сторени кривични дела и осудени лица со изречени казни на времетраење; известувања за убиени нелегални групи (партизани); за лица убиени од страна на нелегални групи (партизани); податоци испратени до Воениот прокурор на Скопскиот воен суд; известувања од Велешката околиска управа на градот Велес до прокуророт на Велешкиот областен суд за апсењето на нелегални лица; известувања за извршени напади на државни установи во селата во Велешко од страна на нелегални групи (партизани); податоци за убиени бугарски полицајци; тужбени барања за покренување судска постапка за сторени кривични дела за злоупотреба на службена должност, за незаконско богатење; за убиства и обид за убиство; за силување; за непочитување на Законот за реквизиција, за кражба и др.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

4. ПРОСВЕТНИ , КУЛТУРНИ И НАУЧНИ УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

4.1. ПРОСВЕТНИ УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

4.1.1. ПЕРИОД ДО 1944

76. ГИМНАЗИЈА - ВЕЛЕС (1941-1944); 1941-1944: кн. 38, куќ. 2; 0,5.

АИ а.е. 183, листови 826, НИС 65 сѐр.

Историјата на фондообразованието:

Со воспоставувањето на бугарската окупаторска власт во Велес во април 1941 година, наметнат е и бугарскиот училиштен систем. Со акт на Министерството за народна просвета, одделение за средно и вишо образование на Царството Бугарија, во Велес почнува да работи Смесената гимназија. Гимназијата работи до капитулацијата на Царството Бугарија на 9 септември 1944 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има: записници од работата на Учителскиот совет на гимназијата; извештај за бројот на учениците и нивниот успех; извештај за

воспитнообразовната работа на гимназијата; податоци за бројот и видот на учебници и учебни помагала; преглед на бројот на вработените и бројот на паралелките во училиштето; податоци за учениците што требало да бидат казнети и исклучени од гимназијата поради вршење противдржавни дејства; расписи од Министерството за народна просвета - Софија, меѓу кои и барања правилно да го пренесуваат на учениците бугарскиот јазик, да се обрне поголемо внимание на наставата по историја, преку наставата да се зацврсти националното убедување кон православната црква; распис со забрана за одржување секакви вечеринки и банкети; податоци за активноста на националната организација „Браник“ во гимназијата; податоци за состојбата на гимназијата во август 1941 година; распис од Министерството за народна просвета - Софија до гимназијата, со кој се наредува да се изврши поправка на имињата во свидетелствата на учениците од еврејско потекло, а еврејските ученици испитите да ги полагаат приватно; распис за воведување филмови во наставата; за работа со учениците за стекнување хигиенски навик; известување дека Плевенската женска гимназија ќе испрати до Смесената гимназија во Велес два сандаци книги. Покрај тоа, фондот содржи главни класни книги за учениците од I до VIII клас.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

**77. ДРЖАВНА РЕАЛНА ГИМНАЗИЈА - КАВАДАРЦИ (1919-1941);
1923-1941: кн. 26, куќ. 1; 0,3. АИ а.е. 115, листови 618, НИС 49 сѝр.**

Историјата на фонообразованието:

Државната реална гимназија во Кавадарци, односно Кралската гимназија на СХС во Кавадарци, почнала да работи од 1919 година и под тој назив работи до учебната 1928/29 година. Од учебната 1936/37 година го добива називот Неполна реална гимназија, потоа се среќава под називот Државна реална гимназија во Кавадарци.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има записничка книга, која датира од 22 октомври 1923 година, со записници од седниците на Наставничкиот совет на Кралската гимназија на СХС во Кавадарци; последниот записник во книгата е од 11 април 1940 година, од одржаната седница на Наставничкиот совет на Државната реална гимназија во Кавадарци; актот од 3 септември 1936 година е за основањето на Непотполната реална гимназија во Кавадарци; фондот содржи и одлуки од Просветното одделение на Вардарска Бановина за бројот на одделенијата; наставни програми по одделни предмети; податоци за бројот на учениците, нивниот успех, бројот на казнети ученици, број на вработените во гимназијата и др.; преписка со Одделението за средни училишта при Министерството за просвета-Белград; инвентарни книги по повеќе наставни предмети, дневници, уписници, регистри и др.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**78. ЗАНАТСКО - ТРГОВСКО УЧИЛИШТЕ - КАВАДАРЦИ (1922-1933);
1922-1933: кн. 9, кyш. 1; 0,2. АИ а.е. 52, листови 108, НИС 19 сyр.**

Историјат на фонообразованието:

Со Уредбата на Законодавниот одбор на Народното собрание на Кралството СХС од 28 декември 1921 година во Белград и Уредбата за занаетчиски училишта на Министерството за трговија и индустрија, врз основа на што е донесен и Законот за занаетчиски училишта од 1922 година, почнува да работи Занаетчиско-трговското училиште во Кавадарци. Податоци до кога постои нема.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот постојат: Законот за занаетчиски училишта од 1922 година; записнички книги со записници за одржани состаноци на Училишниот одбор на Занаетчиско-трговското училиште од јануари 1930 до декември 1932 година; известување до Судот на Општината Кавадарци за одржувањето состаноци на Месниот училиштен одбор; извештаи за бројот на учениците и наставниците во училиштето; преписка со Кралската банска управа, Одделение за трговија, индустрија и занаетчиство - Скопје; известување и наредба од банот на Вардарска Бановина - Скопје од 10 декември 1932 година дека училиштето ќе го смени називот во Стручно продолжително училиште.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**79. СТРУЧНО ПРОДОЛЖИТЕЛНО УЧИЛИШТЕ - КАВАДАРЦИ
(1933-1941); 1933-1941: кн. 1, кyш. 1; 0,1. АИ а.е. 91,
листови 409, НИС 16 сyр.**

Историјат на фонообразованието:

Целта на Продолжителното училиште Кавадарци била да се образуваат лица што изучувале разни занаети: пекари, ковачи, чевлари, бербери, столари и др. Се смета дека училиштето е основано во 1919 година, а тоа работи до 1941 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има записничка книга со записници од седници на Месниот училиштен одбор на Стручно-продолжителното училиште Кавадарци, која датира од март 1933 до ноември 1940 година и записнички книги со записници од Наставничкиот совет на училиштето од март 1935 до февруари 1941 година; Правилник на училишните одбори за стручните-продолжителни училишта, постојат дневни планови за работата на наставниците по предмети; наставни програми по веронаука за старокатоличка вера; извештаи; прегледи; списоци на учениците и наставниците; статистички податоци за училиштето; преписка на Кралската банска управа со Вардарска Бановина - Скопје; прозивници за ученици и пријава за упис во училиштето.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**80. ДРЖАВНО НАРОДНО УЧИЛИШТЕ - ИЗВОР (1921-1941); 1921-1941:
кн. 9, куй. 1; 0,2. АИ а.е. 138, листови 374, НИС 29 сѝр.**

Историјати на фондообразованиелой:

По иницијатива на Училишниот одбор на жителите од с. Извор, во 1922 година е изградена училишната зграда во с. Извор. Со Одлуката на Министерството за просвета бр.16755 од 8 април 1923 година, врз основа на Законот за народни училишта, одлучено е во с. Извор да се отвори и да почне да работи Основното училиште - Извор, кое подоцна го менува називот во Државно народно училиште - Извор. Училиштето под овој назив работи до април 1941 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има записничка книга на Училишниот одбор на училиштето за 1923, 1924, 1925, 1927-1930 и 1932-1934 година и записници од работата на Училишниот одбор од 1922, 1923, 1939 година и еден записник од состаноците на Наставничкиот совет од 28 ноември 1935 година; одлука од Кралската бановинска управа на Вардарска Бановина, Просветно одделение од 1937 година за спојување на училиштата во Извор и Владиловци; податоци за буџетот на училиштето; наставни планови; правилници за празнувањето на празниците во училиштето; список на лицата од с. Извор што учествувале со добротворни прилози за изградба на училиштето; список на книгите со кои располагало училиштето; списоци на децата родени од 1913 до 1935 година; преписка на Министерството за просвета - Белград со начелствата на Велешка околија; статистички податоци за бројот на учениците; листови за оценување на учениците; барање за отворање училиште во с. Долно Врановци.

Во фондот има податоци и за работата на Државното основно училиште во с. Владиловци.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**81. ОКОЛИСКИ УЧИЛИШЕН ИНСПЕКТОР - ВЕЛЕС (1941-1944);
1941-1944: кн. 2, куй. 3; 0,3. а.е. 318; листови 2170, НИС 44 сѝр.**

Историјати на фондообразованиелой:

Со воспоставувањето на власта во Македонија, бугарскиот окупатор презема мерки преку своите органи да ја зацврсти. Околинскиот училиштен инспектор во Велес, кој му бил потчинет на Обласниот училиштен инспектор во Скопје, е еден од органите на бугарската власт, кој според податоците во постојната документација, почнува да работи од јули 1941 година. Негова задача било да се грижи за состојбата на училиштата, да назначува и разрешува учители, да води политика на идејно воспитување на учениците во местото каде што дејствува, односно да ги наметнува бугарскиот јазик и култура во училиштата. Исто така, Околинскиот училиштен инспектор вршел и ревизија на работата на учителите и кадрова политика во училиштата, односно распоредување на учителите на работни места.

Во овој период околински училишни инспектори во Велес биле: Никола Рангелов, Аврам Лисичков и Г. Димитров.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд има извештаи од работата на Околинскиот училиштен инспектор, каде што се среќаваат податоци за состојбата на училиштата во Велешка околина; списоци за бројот на училиштата, учениците и учителите, за успехот на учениците, оценување на работата на учителите; записници од состаноците на учителските совети при народните основни училишта во околината; записници од околинските конференции на учителите од сите училишта во околината; записници од педагошките конференции.

Има податоци за затворањето на одделни училишта во селата на Велешка околина во есента 1942 година, по акциите извршени од страна на нелегални групи (партизани) и за повлекувањето на учителите од тие села; известување за бегството на учителот Трајко Андреев од с. Бистрица, кој преминал во илегалата. Од архивската граѓа може да се види денационализаторската политика што е водена низ училишниот процес, односно величењето на Бугарското Царство со примена на разни методи во училиштето, како на пример прикажување филм за св. Кирил и Методиј, такви податоци може да се сретнат низ обемната преписка помеѓу Обласниот училиштен инспектор и Министерството за народна просвета во Софија.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

7. ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИ ОРГАНИЗАЦИИ, ПОЛИТИЧКИ ПАРТИИ, ДРУШТВА И ЗДРУЖЕНИЈА

7.1. ПОЛИТИЧКИ И ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИ ОРГАНИЗАЦИИ

129. ОКРУЖЕН КОМИТЕТ НА КПМ – ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-1946); 1945-1946: кн. 2, куй. 4; 0,4. АИ а.е. 480, листови 1442, НИС 106 сир.

Историјат на фондообразованието:

Со цел за побрзо оспособување на партиската организација за решавање на сложените задачи што претстоеле, во јануари 1945 година ЦК на КПМ носи одлука за расформирање на постојните обласни комитети на КПМ, а наместо нив да се формираат окружни комитети на КПМ. Меѓу осумте новоформирани окружни комитети, на 3 февруари 1945 година е формиран Окружниот комитет во Велес. Под раководство на ОК на КПМ Велес потпаѓаат околинските комитети на КПМ: Свети Николе, Кавадарци, Неготино, Велес, Валандово и Гевгелија и МК на КПМ Велес.

Со донесувањето на новиот Закон за територијална поделба на Македонија од 1946 година, наметната е потребата од реорганизација на партиската мрежа. На 17 октомври 1946 година, ЦК на КПМ носи решение за престанување на работата на окружните комитети и ново прегрупирање на Градски и Околински комитети.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Окружен комитет на КПМ Велес има записнички книги од седниците на Окружниот комитет; записници од Првата окружна конференција; податоци од партиските советувања; материјал од работата на организациско-инструкторското; кадровското, економското и финансиското одделение. Од сочуваната архивска граѓа се добива слика за организациската поставеност на Окружниот комитет; за кадрите што работеле во Окружниот комитет и во Околинскиот комитет на КПМ; податоци и за раководните структури на СКОЈ; списоци на членовите на КПМ; нивни биографии; податоци за издадените членски книшки. Покрај ова, има материјал за прашањата, за кои е расправано во врска со: изборите во народната власт; стопанските мерки; национализацијата; аграрната реформа; контрареволуционерните сили; податоци за пополнување формулари за „Партизанска споменица 1941 година“; одликувања и награди; за работата на одделението за агитација и пропаганда; културно-просветниот сектор; секторот за синдикат и секторот на АФЖ.

Секретари на Окружниот комитет на КПМ Велес биле: Никола Митевски - Жужи и Ристо Цунов - Бацко.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

ОКОЛИСКИ КОМИТЕТИ НА КПМ/СКМ

130. ВАЛАНДОВО (1944-1946); 1944-1946: кн. 2, куй. 2; 0,2. АИ а.е. 288, листови 554, НИС 47 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записнички книги со записници од одржаните седници на Околинскиот комитет на КПМ Валандово; записници од состаноците на Околинската партиска конференција; материјали од партиски советувања; записници од одржани седници на Пленумот на Околинскиот комитет на КПМ Валандово; неделни и месечни извештаи доставени до Окружниот комитет на КПМ Струмица (до април 1945 година е во составот на Окружниот комитет Струмица, а потоа преминува во составот на Окружниот комитет Велес). Покрај записниците и извештаите, има податоци од работата на организациско-инструкторското одделение, каде што има архивска граѓа што ги третира прашањата на контрареволуционерните сили; за колонизацијата; аграрната реформа; национализацијата; за стопанските мерки на органите на власта; шеми за партискиот состав на Околинскиот комитет; материјал за организациско-политичките прашања; за работата на кадровското одделение, одделението за агитација и пропаганда и од економско-финансиското одделение. Секретар на Околинскиот комитет на КПМ Валандово бил Миле Делев. Околинскиот комитет на КПМ Валандово функционирал до 18 декември 1946 година, од кога е припоен кон Околинскиот комитет на КПМ Гевгелија.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

131. ГЕВГЕЛИЈА (1944-1952); 1944-1952: кн. 4, кyш. 11; 1,1. АИ а.е. 2026, листови 5018, НИС 220 сyр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од Околинската партиска конференција на КПМ Гевгелија за периодот од јуни 1948 до септември 1952 година; записници од заседанијата на Околинскиот комитет на КПМ Гевгелија од април 1945 до јуни 1952 година. Потоа има планови за работата на Околинскиот комитет од 1947 до 1950 година; записници од работата на кадровското одделение, одделението за агитација и пропаганда; организациско-инструкторското одделение; економско-финансиското одделение, од работата на отсеците за евиденција и статистика, на контролната и ревизионата комисија; податоци од партиските советувања; податоци за новоизбраните членови, издадените партиски книшки; податоци за казнетите и исклучените членови на Партијата; податоци за политичката борба со организираниите политички сили (групи на ВМРО); проблеми со префрлањето групи преку граница кон Грција; состојбата околу Информбирото и преземањето мерки во врска со ова прашање.

Има шеми на организациската поставеност на Околинскиот комитет на КПМ Гевгелија. Седиштето на Околинскиот комитет на КПМ Гевгелија било во Гевгелија. Од крајот на 1946 година во составот на Околинскиот комитет на КПМ Гевгелија влегол Околинскиот комитет на КПМ Валандово. Секретари биле: Душко Ѓорѓиев и Миле Делев.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

132. КАВАДАРЦИ (1945-1952); 1945-1952: кн. 1, кyш. 5; 0,5. АИ а.е. 579, листови 2282, НИС 89 сyр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот содржи записници од конференциите на Околинскиот комитет на КПМ Кавадарци; записници од седниците на Околинскиот комитет; извештаи од работата на Околинскиот комитет; записници од седниците на Пленумот и Бирото на Околинскиот комитет; записници и реферати од работата на организациско-инструкторското одделение; податоци за решавањето на внатрешните прашања; за борбата против контрареволуционерните сили (со нагласок на групи на ВМРО); за расправата во врска со Информбирото; за прашањата од областа на аграрната реформа и колонизацијата; податоци од работата на кадровското одделение со податоци за списоците на членовите на КПМ; организациска шема на Околинскиот комитет; податоци за кадрите во општествено-политичките организации, обвинителството, судот, стопанските претпријатија; податоци за идејно-политичката и културно-просветната работа; за формите на партиското образование; извештаи од работата на економско-финансиското одделение; податоци од работата на Комисијата за село и за работата на Ревизионата комисија.

Седиштето на Околинскиот комитет на КПМ Кавадарци било во градот Кавадарци. Од крајот на 1946 година во составот на Околинскиот комитет на

КПМ Кавадарци влегол Околинскиот комитет на КПМ Неготино. Секретари биле: Блажо Паракеов, Атанас Златев, Ацо Ицев и Ванчо Николов.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

133. НЕГОТИНО (1945-1946); 1945-1946: кн. 1, куќ. 1; 0,1. АИ а.е. 229, листови 439, НИС 34 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од работата на Првата околинска конференција на КПМ Неготино од 12 јули 1945 година; записници од седниците на Околинскиот комитет; записници од партиските советувања; извештаи доставувани до Окружниот комитет на КПМ Велес за работата на Околинскиот комитет; податоци за внатрешпартиските прашања; за контра-револуционерните сили; стопанските мерки на органите на власта; податоци од организациско-инструкторското одделение (отсек за информации и отсек за евиденција и статистика); кадровското одделение; одделението за агитација и пропаганда, економско-финансиското одделение. Постојат шематски прикази на организациската поставеност на Околинскиот комитет на КПМ Неготино. Секретари на Околинскиот комитет на КПМ Неготино биле Петар Михајловски и Ванчо Николов. Околинскиот комитет на КПМ Неготино функционирал до крајот на 1946 година, кога се припоил кон Околинскиот комитет на КПМ Кавадарци.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

135. ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-1952); 1945-1952: кн. 1, куќ. 5; 0,5. АИ а.е. 794, листови 2094, НИС 135 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Околински комитет на КПМ Титов Велес има записници од одржаните партиски конференции во периодот 1945-1952 година; извештаи од работата на Околинскиот комитет и партиските реферати; записници од состаноците на Околинскиот комитет од 1945-1952; записници од состаноците на Пленумот од 1948 до 1952 година и Бирото од 1948 до 1952 година на Околинскиот комитет на КПМ Титов Велес.

Во архивската граѓа има податоци, т.е. записници од партиските советувања на Околинскиот комитет со секретарите на комисиите од Титоввелешка околија; планови за работата; податоци за кадрите во Околинскиот комитет и општествено-политичките организации и народните одбори, судовите, претпријатијата, во образованието; податоци од работата на организациско-инструкторското одделение со податоци за членовите на КПМ; записници, извештаи и планови од работата на агитпроп-одделението; од финансиско-економското одделение; од Комисијата за работа на село, Комисијата за извоз-увоз и Ревизионата комисија.

Секретари на Околинскиот комитет на КПМ Титов Велес биле: Маца Мирчева, Милан Сланев и Димче Пенев.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

195. ТИТОВ ВЕЛЕС (1952-1965); 1952-1965: кн 3, куй. 14; 1,4. АИ а.е. 1064, листови 8352, НИС 137 сир.

Историјат на фондообразованието:

На Шестиот конгрес на КПЈ, одржан од 2 до 7 ноември 1952 година, Партијата го добива новиот назив Сојуз на комунистите на Југославија. Истата промена е настаната и во КПМ, која го добива називот Сојуз на комунистите на Македонија.

По извршената нова територијална поделба на НР Македонија во јуни 1955 година, настануваат измени и во организациската поставеност на околските комитети на СКМ. Со формирањето на Околинскиот комитет на СКМ на Титоввелешката околина во 1955 година се укинуваат околските комитети на СКМ на Гевгелиската и на Тиквешката околина.

(Историјатот се однесува за сите околински комитети на КПМ/СКМ)

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има архивска граѓа од работата на Околинскиот комитет на СКМ Титов Велес и на Околинскиот комитет на СКМ за Титоввелешка околина. За овој период има записници од околските изборни конференции на СКМ за периодот 1954-1962 година; записници од состаноците на Околинскиот комитет за периодот 1952-1964 година; записници, заклучоци и информации од Ревизорната комисија во врска со финансиското работење во Партијата; записници, прегледи и извештаи од работата на следниве комисии: идеолошката, контролната, организациската, кадровата, комисијата за молби и жалби; записници од состаноците на Секретаријатот при Околинскиот комитет на СКМ за периодот 1955-1962 година; за работата на економско-финансиското одделение; Комисијата за избори и за организирање дискусии за можни кандидати.

Од архивската граѓа што е содржана во фондот се добиваат податоци за претконгресните активности на СКМ во Титоввелешка околина; за спроведените избори за одборници во општинските народни одбори; за состојбата во врска со иселувањето на Турците од НР Македонија во Турција; за проблемите во врска со бегството на граѓани од Гевгелија преку границата; за идејно-политичкото образование на членовите на СКМ; за непријателската политичка дејност, информбировските, великобугарските, грчките и посебно за дејствувањето на Ванчовистите; за појавата на шовинизам; политичките појави по религиозна линија. Има архивска граѓа во врска со постапката за доделување одликувања „Партизанска споменица 1941 година“ и ордени „Народен херој“ на заслужните учесници во НОВ. Во овој период секретари на Околинскиот комитет на СКМ на Титоввелешка околина биле: Љубо Зафировски, Никола Митевски-Жути, Мито Теменугов-Железни, Камуран Тахир, Драган Николовски-Ганди и Љупчо Шкатров.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**ПРЕГЛЕД
НА АРХИВСКИТЕ ФОНДОВИ И ЗБИРКИ ВО ДРЖАВНИОТ
АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА – ОДДЕЛЕНИЕ ВЕЛЕС
1993-2005 ГОДИНА**

**А . АРХИВСКИ ФОНДОВИ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ, УСТАНОВИ,
ЗДРУЖЕНИЈА, ОРГАНИЗАЦИИ И ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ**

1 . УПРАВА И ЈАВНИ СЛУЖБИ

1.3. АРХИВСКИ ФОНДОВИ 1918-1941

**360. (470) СРЕЗ ВЕЛЕШКИ (1918-1941); 1918-1941: кун. 3; 0,3. АИ, а.е. 876,
листови 1015, НИС 151 сѝр.**

Историјат на фондообразованието:

По завршувањето на Првата светска војна, во вардарскиот дел на Македонија повторно била воспоставена српската власт, презентирана преку новоформираната држава Кралството на СХС, а подоцна Кралството Југославија.

Според тогашната територијална поделба, Велешката околија потпаѓала под Скопската област. Велешката околија (срез) била поделена на 27 општини, кои функционираше до 1934 година, а од април 1934 година 10 општини останале самостојни, а останатите 17 биле групирани во 5 нови општини.

На чело на околијата бил поставен началник, кој низ документите се среќава под ова име до 1924, а потоа како поглавар на „Велешки срез“, додека по 1929 година повторно го носи називот началник. Како началници, односно поглавари се среќаваат лицата: Милутин Ристиќ, Стеван Павловиќ, Душан Костиќ, Ал. Диниќ, Милан Бајиќ, Угљеша Томиќ и др.

Во рамките на „Срезот“, односно во неговата управа дејствуваат следниве одделенија:

1. Одделение за општа управа
2. Одделение за јавна безбедност
3. Воено одделение
4. Просветно одделение
5. Одделение за вера
6. Одделение за здравство и социјална работа
7. Одделение за земјоделство со отсек за воени штети, сточарство и шумарство
8. Одделение за стопанство
9. Одделение за финансии
10. Одделение за градежништво
11. Персонално одделение

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во овој фонд има одлуки од Министерството за внатрешни работи - Белград, од банот на Вардарска Бановина; преписка помеѓу началникот, односно поглаварот и општинските судови во околицата. Во архивската граѓа од работата на одделенијата се среќаваат известувања за именувањето влада на Кралството на СХС односно Кралството Југославија; за обидите за атентати врз членовите на кралското семејство; за смртта на кралот Петар I Караѓорѓевиќ; за полагањето заклетви од кралот Александар I Караѓорѓевиќ, за неговата женидба, за неговиот погреб по атентатот во Марсеј - Франција; известување дека во Скопје има конзулат на Грција, а вицеконзул на Велика Британија; известување од великиот жупан на Скопската област за формирањето Државна архива во Скопје; известување до општинските судови за префрлањето комитски чети од Бугарија во „Јужна Србија“ (Македонија) и за мерките за нивно уништување; расписка од 17 септември 1924 година за убиството на Тодор Александров; известување за обидот за минирање на железничката пруга кај Пчиња од страна на комитите од Бугарија; податоци за начинот на спроведување на општинските избори и изборите за народни пратеници, податоци за образованието; известување од 25 октомври 1940 година до сите општински управи за одбележувањето на 100 години од изградбата на црквата „Св. Пантелејмон“ во Велес; податоци за водењето грижа за настраданите семејства и лица од времето на Балканските и Првата светска војна; податоци од областа на земјоделство, сточарството, шумарството, финансиите и градежништвото.

Архивската граѓа е на српски јазик.

**361.(579) НАЧЕЛСТВО НА СРЕЗ НЕГОТИНСКИ - НЕГОТИНО
(1918-1941); 1918-1940: к.ш. 4; 0,4 Несреден**

**362.(580) АГРАРНО ПОВЕРЕНСТВО - НЕГОТИНО (1918-1941); 1937:
к.ш. 1; 0,1. Несреден**

**363.(599) ДАНОЧНА УПРАВА НЕГОТИНО - НЕГОТИНО (1918-1941);
1920-1940: к.ш. 1; 0,1. Несреден**

**364.(507) ЖАНДАРМЕРИСКА СТАНИЦА СОГЛЕ - СОГЛЕ (1918-1941);
1920/1941: к.ш. 1; 0,1. Несреден**

1.4. АРХИВСКИ ФОНДОВИ 1941-1944

**365. (451) ГРАДСКА ОПШТИНСКА УПРАВА - КАВАДАРЦИ (1941-1944);
1941-1944: к.ш. 2; 0,2. АИ а.е. 11, листови 1237, НИС 7 сѝр.**

Историјата на фондообразованието:

Со окупацијата на Македонија од страна на фашистичка Бугарија за време на Втората светска војна, и во Кавадарци е воспоставена бугарска власт.

Од централната власт во Софија бил поставуван претседател-кмет на Општинската градска управа, а бил избран и Општински совет составен од видни граѓани од градот. Општината ги опфаќала населените места: градот Кавадарци со селата, Ваташа, Брушани, Глишник, Марана, Сопот, Манастирец и Трстеник. Кметови на кавадарската Градска општинска управа во овој период биле: Благој Анастасов, Б. П. Дубровски и Никола Велков, кој во одреден период бил и секретар на општинската управа.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд е сочуван мал број записници од работата на Градскиот општински совет; има податоци за лица што бараат да се селат од Кавадарци во друго место; постои документ од 18. XII 1941 година на Министерство за земјоделство и државни имоти - санитарен ветеринарен оддел - Софија, со кој се наредува да се воведат Општинска ветеринарна служба со ветеринарниот лекар д-р Адријан Чакаров; има финансиски документи за приходите и расходите на Општината со буџети за 1941, 1942 и 1943 година; списоци за наплата на даноците на Реквизиционата комисија од населението на Општината Кавадарци; има персонални досиеја на службениците во Општинската управа за периодот 1941-1944 година.

Овој фонд содржи и влезен деловоден протокол на Дреновската селска општина за 1944 година; списоци на домаќинствата за земјоделската 1942/1943 година во с. Возарци и за земјоделската 1943/1944 година во селата Возарци и Швејц, со податоци за бројот на семејствата.

Архивската граѓа е на буѓарски јазик.

СЕЛСКИ ОПШТИНСКИ УПРАВИ

366. (530) БОГОМИЛА (1941-1944); 1941-1943: кув. 1; 0,1. АИ а.е. 72, листови 120, НИС 15 сир.

Историјата на фондообразованието:

Богомилската селска општинска управа е една од општините кои територијално припаѓаат во Велешката околина. Во составот на Богомилската општинска управа спаѓаат селата: Богомила, Бистрица, Ореше, Нежилово, Папрадиште, Црешнево, Капиново, Теово, Согле, Ораов Дол, Габровник и Мокрени. На чело на Селската општинска управа биле поставени кмет и општински секретар, а имало и Општински совет што го сочинувале 6 члена избирани од видни жители на селата. Кметови на Селската општинска управа Богомила биле: А. Х. Јорданов, Никола Иванов, С. Дејанов, Асен Михајлов, Методи Потцев, а Бл. Босотов бил секретар.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа ја сочинуваат материјали од работата на Селската општинска управа; преписка помеѓу Селската општинска управа и Кметското намесништво на с. Теово и с. Согле; известување од Министерство за земјоделство и државни имоти дека сите купопродажни договори склучени пред 6 април

1941 година биле неважечки, а лицата што имале склучени такви договори да се јават во Општината; известување до жителите на Општината да набават по три слики за да добијат нови лични карти. Во Општината Богомила имало акушерка и се известуваат жените - родилки да ги користат нејзините стручни услуги; има наредба за празнување на сите значајни празници во државата, во спротивно строго ќе се казнува со парична казна; наредба за редовно чистење на улиците во населените места и одржување на хигиената. Се среќаваат разни видови соопштенија, меѓу кои, сите граѓани што учествувале во војните од 1912-1913 година и 1915-1918 година и во Македонско-одринското ополчение и 11^{та} Македонска дивизија во Бугарската армија, според важечките закони, да се пријават за да добијат награди „Орден за храброст“.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

367. (385) ИЗВОР (1941-1944); 1941-1944: куй. 1; 0,1. АИ а.е. 44, листови 105, НИС 11 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Изворската Селска општинска управа е една од десетте општински управи на Велешката околина, во која влегувале селата: Извор, Смиловци, Стари Град, Владилевци, Кррино, Поменово, Долно Врановци, Степанци, Мартолци, Оморани и Попадија.

Власта ја сочинувале Општински совет од шест члена, кмет и секретар, а имало и т.н. засилена општинска управа составена од кметот и двајца советници и секретар. Кмет на Општината бил Спирос Којзеклиев.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Од архивската граѓа има записнички книги од одржани седници на Општинскиот совет на Селската општинска управа - за 1942, 1943 и 1944 година; записнички книги од работата на избраната засилена општинска управа за периодот 1941-1943 година; книга за наредби издадена од кметот на Општинската управа на с. Извор од 5 мај 1942 до 30 јули 1944 година; платни списоци за 1943 и 1944 година на избраната селска општинска управа.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

368. (386) КМЕТСКО НАМЕСНИШТВО - ТЕОВО (1941-1944); 1941-1943: куй. 1; 0,1. АИ а.е. 28, листови 38, НИС 7 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Кметското намесништво с. Теово, кое функционира од 1941 до 1944 година потпаѓа под надлежност на Селската општинска управа Богомила. Кметското намесништво го раководеле кметски намесник и десетари. Кметски намесници во с. Теово биле Темелко Христов и Христо Ангелов.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа на овој фонд се состои од записници подготвени од кметскиот намесник, каде што се третирали прашања од секојдневниот живот на жителите на с.Теово; од преписка помеѓу кметскиот намесник и кметот на Општинската управа во Богомила; списоци на лица од с.Теово, кои земале купони за мелење и продавање жито; списоци на лица од селата Теово и Согле кои требало да се прегледуваат на рентген-апарат; списоци на лица на кои им е реквизирана царевката од реколтата 1943 година.

Архивската граѓа е на буѓарски јазик.

1.5. АРХИВСКИ ФОНДОВИ ПО 1944

ОКРУЖНИ НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛНИ ОДБОРИ

369. (360) ВЕЛЕС (1945); 1945: кун. 1, 0,1. АИ, а.е. 19, лиснови 66, НИС 3 сир.

Историјата на фондообразованието:

На 22 јануари 1945 година Президиумот на АСНОМ носи повелба за Првата административна територијална поделба на Македонија на окрузи, меѓу кои е и Велешкиот народноослободителен округ. Во составот на овој округ влегуваат: околските народноослободителни одбори Велес, Кавадарци, Неготино и Свети Николе.

Претседател на Окружниот народноослободителен одбор - Велес бил д-р Ѓорѓи Гаврилски.

Организациската поставеност на Окружниот народноослободителен одбор била: Пленум од 24 члена, Секретаријат од 7 члена, оддели за стопанство, исхрана, финансии, технички, судски, просветен, оддел за социјални грижи и народно здравје, оддел за трговија, индустрија и исхрана.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа на фондот содржи: список на членовите на Пленумот на Окружниот народен одбор; извештај за прашањето на власта; податоци за собраното и издаденото жито и платни списоци за членовите на Секретаријатот и на одделите.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

ОКОЛИСКИ НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛНИ ОДБОРИ

370. (361) ВАЛАНДОВО (1944-1945); 1944-1945: кyш. 1; 0,1. АИ, а.е. 69, лисџови 129, НИС 17 сџр.

Исџоријатџ на фондообразуваџелойџ:

Околистите народноослободителни одбори се основаат со Решението на Президиумот на АСНОМ од 6 август 1944 година (с. Рамно, Кумановско) за поделба на Македонија на области, околии и општини. На територијата што е под надлежност на ДАРМ - ПО Велес дејствувале околистите народноослободителни одбори со седиште во Валандово, Велес, Гевгелија, Кавадарци и во Неготино.

Президиумот на АСНОМ на 22 февруари 1945 година донел одлука за распишување избори за селски (градски и реонски) и околистите народноослободителни одбори во Федерална Македонија. На 31 март 1945 година Президиумот на АСНОМ донел правилници за устројувањето на народноослободителните одбори. Организацицката поставеност на околистите народноослободителни одбори била:

- Пленум;
- Извршен одбор, кој го сочинуваат Претседателството и началниците.

Претседателството го сочинуваат: претседателот, потпретседателот и секретарот. Во Извршниот одбор се формираат Секретаријат и оддели: управен, судски, стопански, технички, соопштителен, сообраќаен, просветен, пропаганден, здравствен, социјален и административен.

(Исџоријатџоџ се однесува за сџџе околистите народноослободителни одбори)

Содржински податоци на архивската граѓа:

Архивската граѓа на овој фонд содржи: записници од седниците на Извршниот одбор, во кои има податоци за назначување чиновници при ОНО, за составот на оваа околија, во која спаѓаат општинските народноослободителни одбори на Валандово, Удово и Дојран; податоци за формирање комисија за одредување воена штета; решенија за назначување учители што ќе предаваат на македонски и на турски јазик. Претседатели на Околистите народноослободителен одбор Валандово во овој период биле Мито Динев и Х. А. Шабанов, а секретар К. Узунов; има податоци по општини за обработени и необработени површини, за засани површини и добиени приноси од индустриски билки во 1944 година; известување до Окружниот народноослободителен одбор Струмица (во тој период Околистите народноослободителен одбор Валандово територијално припаѓа кон Окружниот народноослободителен одбор Струмица); за проблемите со сеидбите на индустриските култури; списоци на борци во НОВ, кои примале парична помош и список на фамилиите што имаат загинати борци, кои примале парична помош; платни списоци на вработените во Околистите народноослободителен одбор Валандово.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

371. (364) ВЕЛЕС (1944-1945); 1944-1945: кн. 1, куй. 1; 0,1. АИ а.е. 212, листови 405, НИС 28 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа на овој фонд содржи записници од работата на Пленумот на Околинскиот народноослободителен одбор, каде што се зборува за општополитичката положба во светот. Претседател на Околинскиот народноослободителен одбор Велес, кој е формиран на 15 септември 1944 година во Лисиче бил Мино П. Минов. Постојат извештаи од работата на одделите; списоци на индустриските претпријатија во Велешката околина и на земјоделските стручњаци со ниско и високо образование; податоци за подвижниот и неподвижниот имот на воените злосторници осудени на смрт од Воениот суд; за бројот на жителите во околината, а посебно за градот Велес; заповед за поставување учители во Велес и Велешка околина и список на учителите и училиштата во оваа околина за периодот 1944-1945 година; наредби за исплата на вероучители што држеле верска настава; податоци за бројот на учители за аналфабетски курсеви; список на стопаните на изгорените и урнатите куќи од окупаторот; извештај за примената парична помош од семејствата на учесниците во НОВ; известување за појавата на тифус и за постоењето болница со санитарен персонал; извештај за состојбата на архивата од пред војната; платни списоци на персоналот што работел во Околинскиот народноослободителен одбор Велес.

Архивската граѓа е на македонски јазик

372. (363) ГЕВГЕЛИЈА (1944-1945); 1944-1945: куй. 1; 0,1. АИ а.е. 149, листови 299, НИС 24 сир.

Содржински податоци на архивската граѓа:

Околинскиот народноослободителен одбор Гевгелија територијално припаѓал под Окружниот народноослободителен одбор Струмица, а во составот на Околинската влегувале општинските народноослободителни одбори на Гевгелија, Богданци, Стојаково, Негорци и Миравци. Претседател на Околинскиот народноослободителен одбор Гевгелија бил Петар Гучев. Од работата на Секретаријатот се среќаваат податоци за тоа кои лица биле чиновници за време на претходните српски и бугарски власти; анализи од работата на општинските народноослободителни одбори; за снабденоста на населението со храна и незадоволството на населението од извршената реквизиција на жива стока, сено, слама и др.; расписи до општинските народноослободителни одбори за забрана на преминување на македонско-грчката граница; податоци за бројот на општините, домовите и населението во реонот на Гевгелиска околина; податоци од Комисијата за државни имоти и аграрна реформа за давање под наем ниви; наредби за собирање експлозивни гранати и друг материјал останат од германскиот окупатор; податоци за првите основни училишта 1944-1945 година за Гевгелиска околина; писмо до Општинскиот народноослободителен одбор Негорци со наредба да се симнат сликите на царот на Бугарија, а да се постават слики на Маршал Тито, исто така да се променат називите на улиците поставени од бугарските фашистички

власти; расписи до општинските народноослободителни одбори да соберат храна и облека за потребите на војската. Во фондот има и персонална документација.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

373. (362) КАВАДАРЦИ (1944-1945); 1944-1945: кн. 5, куќ. 1; 0,1. АИ, а.е. 246, листови 449, НИС 42 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Архивската граѓа на овој фонд содржи записници од работата на Пленумот на Околискиот народноослободителен одбор Кавадарци; записници од работата на Извршниот одбор и Секретаријатот на ОНО, во кои има податоци дека во Кавадарската околија влегуваат општините: Кавадарска градска општина, Дреновска, Бегнишка, Мрежичка, Росоманска, Крњевска и Сопотска. Поединечно за секоја општина има податоци кои населени места припаѓаат кон нив. Председател на Околискиот народноослободителен одбор Кавадарци бил Ване Хаџи Василев. Во архивската граѓа има податоци од работата на одделите, и тоа: управен, судски, стопански, финансиски, технички, соопштителен, просветен, пропаганден, здравствен, социјален и одделот за исхрана, каде што има податоци за утврдување на воената штета на населението; списоци на учители во околијата; барање на жителите од Мал и Голем Родобил да се присоединат кон Прилепската околија, што е и прифатено; известување дека на 21 јануари 1945 година во Кавадарци ќе се одржи судење на полковникот Апостолов, командант на 56 пешадиски поход.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

374. (365) НЕГОТИНО (1944-1945); 1944-1945: кн. 3, куќ. 1; 0,1. АИ, а.е. 137, листови 221, НИС 25 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во составот на Околискиот народноослободителен одбор Неготино спаѓале општинските народноослободителни одбори: Неготино, Долни Дисан, Демир Капија, Пепелиште, Бистренци со населените места што припаѓале кон општините. Претседател на Околискиот народноослободителен одбор Неготино бил Методи Г. Богоев. Во архивската граѓа на фондот има записници од одржаните седници на Пленумот; записници и извештаи од работата на Извршниот одбор при ОНО; список на делегатите за ОНО Неготино; акти од работата на Секретаријатот и на одделите (управен, судски, стопански, финансиски, технички, соопштителен, просветен, здравствен, социјален и оддел за исхрана). Во архивската граѓа на одделите има податоци за формирањето истражна комисија за утврдување на злоделата на окупаторот и нивните соработници, упатства за организирање на работата на одделите; распис за започнување со организирање на работата на одборите на Црвениот крст; наредба од воената Команда на местото за обезбедување храна за војската.

Постојат и платни списоци на вработените во Околинскиот народно-ослободителен одбор Неготино.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

375. (370) ГРАДСКИ НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛЕН ОДБОР - ВЕЛЕС
(1944-1945); 1944-1945: кн. 2, куќ. 2; 0,2. АИ а.е. 303,
листови 1246, НИС 25 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Првиот Градски народноослободителен одбор на градот Велес е формиран во периодот 8-10 ноември 1943 година и бил составен од 5 члена. Негов прв претседател бил Панко Брашнар. Во јули 1944 година била извршена реорганизација и тој бил составен од 7 члена, негов претседател бил Дончо Мирчевски. Президиумот на АСНОМ на својата VI седница одржана на 21 октомври 1944 година во Горно Врановци донел одлука за територијална поделба на Македонија на три области. Во овие документи е прикажана и реорганизационата поставеност на народноослободителните одбори.

Народноослободителниот одбор на градот Велес по неговото формирање и конституирање разви широка активност. По повлекувањето на бугарската војска од градот на 9 септември 1944 година Народноослободителниот одбор на Велес дејствувал полуилегално. На 9 ноември 1944 година, кога бил ослободен Велес, во попладневните часови била одржана првата свечена седница на Народноослободителниот одбор на градот Велес. Кон крајот на месец ноември 1944 година биле одржани избори за членови на новиот состав на НОО. Избрани биле 25 лица во Пленумот, а во Извршниот одбор 10 лица. За претседател бил избран Дончо Мирчевски.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Меѓу материјалите од работата на Пленумот на Народноослободителниот одбор има: два записници во врска со жалбите на плаќачите на данок; документ од 11 ноември 1944 година, во кој се бара сите службеници и кметови на Општината како поранешни чиновници на бугарската власт да ја напуштат работата во Општината, да му ги предадат на Народноослободителниот одбор сите книги и инвентар; известување дека с. Бабуна од 22 ноември 1944 година влегува во составот на Велешката општина; заповед со кој се назначува свештеник за архијерејски намесник на свештенството на Македонската православна црква во Велешка околина; известување до сите оддели при Народноослободителниот одбор за начинот на канцелариското работење; известување за состојбата на архивата во поранешните судови; инвентар и список на адвокатите; има податоци за бројната состојба на населението во Велешката општина; податоци за индустриските претпријатија; одобрение од 10 март 1945 година Велешката гимназија да се преименува во гимназија „Кочо Рацин“; известување до сите училишта за употребата на македонската азбука; распис за начинот на завршувањето на личните и семејните имиња; известување за почнувањето на работата на Работничкиот универзитет во Велес; протоколи на Комисијата за проценки на штетата направена од окупаторот.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

ОПШТИНСКИ НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛНИ ОДБОРИ

376. (366) ГЕВГЕЛИЈА (1944-1945); 1944-1945: кн. 2, кyи. 1; 0,1. АИ, а.е. 36, лисџови 221, НИС 15 сџр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записнички книги и записници од одржаните седници на Општинскиот народноослободителен одбор Гевгелија. Има записници од конститутивната седница на ОНО на градот Гевгелија одржана на 18 ноември 1944 година, претседател е Коста Јанев-Цуцин. Постојат податоци дека општинските и градските народноослободителни одбори од 24 ноември 1944 година се спојуваат и формираат Општински народноослободителен одбор Гевгелија, во чиј состав влегуваат населените места Гевгелија, Моин, Горничет и Хума. Од јануари 1945 година претседатели на Општинскиот народноослободителен одбор Гевгелија се Ѓеорѓи Менидов Мицев и Јанко Танов. Покрај ова, има податоци за лицата со завршено соодветно образование, за кметовите и другите службеници во Општината Гевгелија 1941-1944 година; списоци на мобилизираните лица, список на воените лица што биле на служба во Гевгелија за време на окупацијата; списоци на лица што биле на полициски служби во Гевгелија за време на окупацијата; списоци на убиените, ранетите, инвалидите и исчезнатите од реонот на Гевгелиската општина; списоци на направените воени штети; соопштение за почнувањето со настава во училиштето „Св. Кирил и Методиј“; известување до бившите чиновници од општинските органи на Кралска Југославија и Царска Бугарија ако сакаат да работат во службите на новата народна власт да се пријават во Околинскиот народноослободителен одбор; списоци на бедни лица од градот на кои им е дадена помош, списоци на лица, на кои им се издадени дозволи за патување; книга за издадени лични карти и избирачки списоци по изборни места во Гевгелија.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

377. (368) БИСТРЕНЦИ (1944-1945); 1944-1945: кyи. 1; 0,1. СИ а.е. 81, лисџови 145, НИС 3 сџр.

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има податоци од работата на Пленумот, Извршниот одбор, Секретаријатот и одделите. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор спаѓале населените места: Бистренци, Корешница, Војшанци, Иберлија, Человец, Калиново и Липа. Претседател на ОНО бил Фердинанд Цветков. Овој Општински народноослободителен одбор е во составот на Околинскиот народноослободителен одбор Неготино. Има податоци за лица што биле службеници во поранешните општински управи во с. Бистренци; известување од 15 март 1945 година до с. Корешница да се направат училишни клуби бидејќи ќе дојде да работи македонски учител; списоци на загинатите и ранетите борци-учесници во НОВ.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

378. (625) БОГОМИЛА (1944-1945); 1944-1945: ѓајка 1; 0,01. Несреден

**379. (374) ВОЈНИЦА (1944-1945); 1944-1945: куѓ. 1; 0,1. АИ, а.е. 66,
лисѓови 95, НИС 14 сѓр.**

Содржински ѓодаѓоци за архивскаѓа ѓраѓа:

Архивската граѓа на фондот нуди податоци од работата на Секретаријатот и одделите на Општинскиот НОО. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Војница влегуваат населените места: Војница, Бусулци, Витанци, Крајници и Ораовец. Општинскиот НОО Војница влегува во составот на Околискиот НОО Велес. Претседатели на ОНО с.Војница биле Каме Андреев и Богдан Видев. Во граѓата има: известување до Околискиот народноослободителен одбор Велес за лицата што биле кмет и секретар пред 1944 година во с.Војница; наредба за одржување избори на 11 март 1945 година во с.Ораовец; известување за отворање училиште за медицински сестри и акушерки во Скопје и курс за аптекарки при ГШ на НОВ и ПОЈ за Македонија; списоци на загинатите борци; на бедни семејства и списоци на лицата родени во Општина Војница во периодот 1924-1927 година.

Архивскаѓа ѓраѓа е на македонски јазик.

380. (602) ГРНЧИШТЕ (1944-1945); 1944-1945: ѓајка 1; 0,01. Несреден

**381. (377) ДЕМИР КАПИЈА (1944-1945); 1944-1945: куѓ. 1; 0,1. АИ, а.е. 121,
лисѓови 271, НИС 15 сѓр.**

Содржински ѓодаѓоци за архивскаѓа ѓраѓа:

Општинскиот народноослободителен одбор територијално припаѓа кон Околискиот народноослободителен одбор Неготино, а во составот на Општинскиот НО Демир Капија влегуваат населените места: Демир Капија, Корешница, Дрен, Драчевица, Будур-Чифлик, Клисуре и Бесвица. Претседател на Општинскиот народноослободителен одбор Демир Капија бил Кирил Глигоров.

Во архивската граѓа на фондот има записници од работата на Пленумот на Општинскиот народноослободителен одбор Демир Капија од 28 декември 1945 година, во кои има податоци за службениците во Општинскиот НО. Граѓата содржи податоци за положбата во околицата; извештај за работата и утврдување нови задачи; документ од работата на Секретаријатот и на одделите; податоци за службениците што работеле во времето на бугарската власт; список на членовите на Општинскиот народноослободителен одбор; списоци на сите мобилизирани лица од оваа Општина, кој датира од 12 декември 1944 година; список на загинатите партизани; протоколи од истражната комисија за извршените злодела на окупаторот.

Архивскаѓа ѓраѓа е на македонски јазик.

382. (607) ДОЛНО ЧИЧЕВО (1944-1945); 1944-1945: ѓаѓка 1; 0,001. Несреден

383. (369) ДРЕНОВО (1944-1945); 1944-1945: кн. 1, куѓ. 1; 0,1. АИ, а.е. 134, лисѓови 276, НИС 22 сѓр.

Содржински ѓодаѓоци за архивскаѓа ѓраѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд има податоци од работата на Пленумот, Секретаријатот и на одделите. Општинскиот народно-ослободителен одбор Дреново територијално спаѓа во составот на Околискиот народноослободителен одбор Кавадарци, а во неговиот состав влегуваат населените места: Возарци, Дебриште, Мрзен, Мало Родобил, Големо Родобил, Раец, Кесендре, Фариш, Шешково, Драдња и Камен Дол. Претседател на Општинскиот народноослободителен одбор бил Јанакие Ј. Попов.

Во архивската граѓа постојат списоци на родените во 1927, 1928 и 1929 година; списоци на мобилизираните лица; записници од сослушувани лица што се занимавале со шпекулации; списоци на учителите во Општината; известување за отворањето школа за народни учители; ликовно школо и музичко школо во Скопје.

Архивскаѓа ѓраѓа е на македонски јазик.

384. (610) ИВАНКОВЦИ (1944-1945); 1944-1945: ѓаѓка 1; 0,001. Не среден

385. (373) ИЗВОР (1944-1945); 1944-1945: кн. 4, куѓ. 1; 0,1. СИ а.е. 99, лисѓови 502, НИС 8 сѓр.

Содржински ѓодаѓоци на архивскаѓа ѓраѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд има записници од работата на Пленумот, кои датираат од 24 ноември 1944 година, потоа од работата на Извршниот одбор, Секретаријатот и одделите. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Извор спаѓаат населените места: Извор, Владиловци, Попадија, Крнино, Смиловци, Поменово, Степанци, Стари Град и Долно Врановци. Општинскиот народноослободителен одбор Извор територијално припаѓа кон Околискиот народноослободителен одбор Велес. Негов претседател бил Вукашин И. Стефанов.

Покрај ова, има податоци за населените места со бројот на жители и видови на рудни богатства; документи за утврдувањето воена штета; список на лицата што поседувале оружје; известување од 1 април 1945 година од Командата на место Богомила дека НОВ на Југославија ќе го носи називот „Југословенска армија“, а ВШ ќе се реорганизира во Генералштаб; список на лицата, кои одат доброволно да работат во Војводина; известување за начинот на изведување на аграрната реформа; список на учителите во Општината.

Архивскаѓа ѓраѓа е на македонски јазик.

386. (634) КАРАСЛАРИ (1944-1945); 1944-1945: ѓајка 1; 0,001. Несреден

**387. (454) КРЊЕВО (1944-1945); 1944-1945: куќ. 1; 0,1. АИ, а.е. 85,
лисќови 125, НИС 14 сѓр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Општински народноослободителен одбор Крњево има податоци од работата на Пленумот, Секретаријатот, одделите и на Комисијата за утврдување воени штети. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Крњево спаѓале населените места: Крњево, Долна и Горна Бошава, Бохула, Барово, Бунарче, Страгово, Стрмашево, Радња, Чемерско и Конопиште. Овој Општински народноослободителен одбор е во составот на Околискиот народноослободителен одбор Кавадарци. Претседатели биле: В. Василев и Пане Делов. Општинскиот НО Крњево е во составот на Околискиот НО Кавадарци. Постојат податоци за бројната состојба на населението во Општината (православни и Турци), извештај за бројот на рудници; извештај за направената штета за време на војната; податоци од работата на Комисијата за утврдување на воената штета.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**388. (380) МРЕЖИЧКО (1944-1945); 1944-1945: куќ. 1; 0,1. АИ, а.е. 234,
лисќови 407, НИС 40 сѓр.**

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од работата на Пленумот; податоци за работата на Извршниот одбор, Секретаријатот и одделите. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Мрежичко спаѓаат населените места: с. Мрежичко, с. Бојанчиште, с. Рожден, с. Клиново, с. Маденот и с. Градиште. Околискиот народноослободителен одбор бил во составот на Околискиот народноослободителен одбор Кавадарци. негов претседател бил Тодор В. Анастасовски. Архивската граѓа содржи: список на началствата на селските народноослободителни одбори во Мрежичката општина, кој датира од 6 ноември 1944 година; ивестување до Околискиот народноослободителен одбор Кавадарци за организираноста во борбата против петтата колона; преписка со Штабот на Тиквешкото воено подрачје; распис од 24 септември 1944 година за начинот на постапување со заробените бугарски војници; известување за положбата на рудниците во реонот на Општинскиот народноослободителен одбор Мрежичко; податоци за бројната состојба на учениците во учебните 1941/42, 1942/43 и 1943/44 години.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

389. (624) ОРАОВЕЦ (1944-1945); 1944-1945: ѓајка 1; 0,01. Несреден

**390. (375) ОТОВИЦА (1944-1945); 1944-1945: њајќа 1; 0,1. СИ, а.е. 9,
лисџови 21, НИС 3 сџр.**

Содржински њодајџоци за архивскајќа ѓраѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од вонредното заседание на Пленумот од 22 декември 1945 година. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Отовица влегуваат населените места: Отовица, Сујаклари, Мамутчево, Кумарино, Сопот, Новачани, Челшово, Башино Село и Ветерско. Општинскиот народноослободителен одбор Отовица територијално спаѓа во Околискиот народноослободителен одбор Велес. Претседатели на Општинскиот народноослободителен одбор Отовица биле: Благој Весов и Стојан А. Настовски. Во граѓата се среќаваат податоци за муслиманско население во с. Мамутчево и с. Сујаклари; списоци на лица што имале за продавање опиум; списоци на родени во Отовичката општина од 1920 година.

Архивскајќа ѓраѓа е на македонски јазик.

**391. (367) ПЕПЕЛИШТЕ (1944-1945); 1944-1945: куј. 1; 0,1. СИ а.е. 71
лисџови 99, НИС**

Содржински њодајџоци за архивскајќа ѓраѓа:

Во архивската граѓа на фондот има податоци од работата на Пленумот, Извршниот одбор, Секретаријатот и на сите оддели. Општинскиот народноослободителен одбор Пепелиште е во составот на Околискиот народноослободителен одбор Неготино. Претседатели на Општинскиот народноослободителен одбор Пепелиште биле Јосиф Ремишовски и Вангел С. Иванов. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Пепелиште влегуваат населените места: Пепелиште, Криволак, Џидимирци, Бруслик и Пештерица. Во граѓата постојат податоци за загинатите борци-учесници во НОВ; известување дека во Општината немало затекнато книги од окупаторската власт.

Архивскајќа ѓраѓа е на македонски јазик.

**392. (490) РАШТАНИ (-1945); 1944-1945: куј. 1; 0,1. АИ а.е. 31,
лисџови 69, НИС 9**

Содржински њодајџоци за архивскајќа ѓраѓа:

Архивската граѓа на фондот содржи податоци за работата на Секретаријатот и на одделите; податоци за работата на новоизбраниот Народноослободителен одбор Раштани, кој датира од 20 април 1945 година. Негов претседател бил Михаил Д. Саздов. Има примо-предајни записници помеѓу старите и новите раководства на Народноослободителниот одбор. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Раштани влегуваат населените места: Раштани, Горно Оризари, Рлевци, Бањица, С'лп, Бузалково, Сливник, Карабуњиште и Белештевица. Овој Општински народноослободителен одбор територијално припаѓа кон Околискиот народно-

ослободителен одбор Велес. Во граѓата постојат списоци за декларација на разни видови производи; изјава од Стеван П. Пешевски (чичко на загиналиот борец Панче Пешев) за неговото апсење од бугарските власти и интернирање во Бугарија; списоци на земената стока од селаните од страна на управата на Велешкото воено подрачје за потребите на војската.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

393. (381) РОСОМАН (1944-1945); 1944-1945: куй. 1; 0.1. АИ, а.е. 40, листови 127, НИС 3 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од одржани седници на Пленумот, податоци од работата на Извршниот одбор, Секретаријатот и одделите. Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Росоман влегуваат населените места: Росоман, Сирково, Градско, Уланци, Крушевица, Паликура, Рибарци, Манастирец, Трстеник, Мушанци и Красинанци. Територијално, овој Општински народноослободителен одбор припаѓа кон Околинскиот народноослободителен одбор Кавадарци. Претседател бил Гуго Димов. Граѓата содржи: известување до Околинскиот народноослободителен одбор Кавадарци од 21 декември 1944 година за одржаниот митинг во општината по повод роденденот на маршалот на Советскиот Сојуз Јосиф Висарионович Сталин; протокол за отворањето кооперација во с. Сирково; известување дека сите даночни книги од поранешната Општина Градско се изгорени од германската војска; известување до МНОО с. Сирково за судењето од Воениот суд на воени злосторници, кое ќе се одржи на 29 април 1941 година и барање присуство на населението; известување за судењето на воениот злосторник полковникот Апостолов; извештај од сослушувањето на поранешни чиновници на бившата бугарска власт во Општината Гара Градско од 27 јануари 1945 година; известување од 20 април 1945 година за повлекувањето од промет на левот и на други пари како платежни средства.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

394. (455) СОПОТ (1944-1945); 1944-1945: куй. 1; 0.1. АИ, а.е. 72, листови 101, НИС 11 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во составот на Општинскиот народноослободителен одбор Сопот влегуваат населените места: Сопот, Марена и Курија, а тој е во составот на Околинскиот народноослободителен одбор Кавадарци. Претседатели на Општинскиот народноослободителен одбор Сопот биле: Благој Весов, Лазар Спасов и Алексо Наумов.

Архивската граѓа на фондот содржи: записник од Првата пленарна седница на Општинскиот народноослободителен одбор Сопот, одржана на 14 октомври 1944 година, кога е и формиран Општинскиот НО; податоци од работата на Секретаријатот и на одделите; известување до Околинскиот НО

Кавадарци дека од Црвениот крст, кој работел во времето на српското и на бугарското владеење, немало никакви книги; проекти за електрификација на селата во оваа Општина; списоци на загинатите борци во НОВ; список на убиените цивили; списоци на жителите во Општината.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

395.(627) ТЕОВО (1944-1945); 1944-1945: њајка 1; 0,1; Несреден

396. (376) ЧАШКА (1944-1945); 1944-1945: куќ. 1; 0,1. АИ, а.е. 80, листови 214, НИС 14 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има податоци од работата на Извршниот одбор и на одделите. Општинскиот народноослободителен одбор Чашка територијално припаѓа кон Околискиот НО Велес, а во неговиот состав влегуваат селата: Чашка, Раковец, Отиштино, Еловец, Голозинци, Мелница, Крива Круша и Ново Село. Претседатели на Општинскиот народноослободителен одбор Чашка биле Владо Јанушев и М. Тасев.

Архивските материјали содржат: статистички податоци за населението во Општинскиот народноослободителен одбор Чашка, споредбено во 1943 година и март 1945 година; прегледи по села од реонот на Општината за реквизираното жито; список на жителите родени во 1924-1927; податоци за иселени лица; списоци на персоналот на Општината; записници за проценка на штетата; преглед на вкупниот број на ученици.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

ОПШТИНСКИ НАРОДНИ ОДБОРИ

397. (440) БЕГНИШТЕ (1945); 1945: куќ. 1; 0,1. СИ а.е. 109, листови 166, НИС 7 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Општински народен одбор Бегниште има архивска граѓа од работата на Секретаријатот и на одделите. Во составот на овој ОНО влегувале населените места: Бегниште, Ресава, Гарниково, Добниште, Куманичево, Кошани и Драгожел, а припаѓал кон Околискиот народен одбор Кавадарци. Претседател бил Тоде Тошев. Материјалите содржат податоци за земјоделците на кои им е поделено вештачко ѓубре; преглед на крупниот и ситниот добиток; прегледи на загинатите и ранетите учесници во НОВ, на децата-сираци чии родители се загинати во војната; извештаи за изгорените куќи на жителите на с. Куманичево од страна на окупаторот.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

398.(643) БОГОМИЛА (1945); 1945: ѱајка 1; 0,01. Несреден

399.(639) ГРНЧИШТЕ (1945); 1945: ѱајка 1; 0,01. Несреден

**400. (437) ДЕМИР КАПИЈА (1945); 1945: кн. 3, куѱ. 1; 0,1. АИ а.е. 209,
лисѱови 449, НИС 17 сѱр.**

Содржински ѱодајѱоци за архивскајѱа гѱрага:

Во архивската грага на фондот има записник од 27 април 1945 година од работата на Пленумот на Општинскиот народен одбор на Демир Капија во новоизбраниот состав на одборот. Претседател на Општинскиот народен одбор Демир Капија бил Ѓорѓи Бинов Стојанов. Во составот на Општинскиот народен одбор Демир Капија влегувале 6 населени места: Демир Капија, Клисуре, Дрен, Копришница, Бесвица и Драчевица. Општинскиот народен одбор Демир Капија територијално припагал кон Околинскиот народен одбор Неготино.

Архивската грага содржи: извештај од работата на управниот оддел; писмо од Општинскиот народен одбор до МНО, со кое се пренесуваат наредби од Околинскиот народен одбор Неготино; од работата на Секретаријатот има: известувања до МНО за почнувањето со работа од 21 јуни 1945 на Околинскиот суд Кавадарци и од 20 јули 1945 на Јавното обвинителство на Македонија и Окружното јавно обвинителство; податоци за чиновниците и учителите што се на служба во реонот на Демир Капија; податоци од работата на одделите и на истражната Комисија за утврдување на злосторствата направени од окупаторот; од работата на одделите се среќаваат: наредби, списоци на лицата-жртви на фашистите, пензионерите што земале пензија за време на бугарската окупација; лицата испратени на принудна работа во Бугарија; список на бегалците од Егејска Македонија и на нивните фамилии населени во Демир Капија.

Архивскајѱа гѱрага е на македонски јазик.

401. (629) ДОЛНО ЧИЧЕВО (1945); 1945: ѱајка 1; 0,01. Несреден

**402. (456) ДРЕНОВО (1945); 1945: кн. 1, куѱ. 1; 0,1. АИ а.е. 211,
лисѱови 311, НИС 16 сѱр.**

Содржински ѱодајѱоци за архивскајѱа гѱрага:

Во фондот Општински народен одбор Дреново има записници од работата на Пленумот, на Секретаријатот (извештаи и наредби) и податоци од работата на одделите. Претседател на Општинскиот народен одбор Дреново бил Ѓорѓи Бошков. Во составот на Општинскиот народен одбор влегувале населените места: Камен Дол, Дебриште, Дреново, Грбавец, Праведник, Фариш, Галиште, Шешково, Драдња, Добротино, Раец, Ќесендре и Мрзен Ораовец. Општинскиот народен одбор Дреново бил во составот на Околинскиот народен одбор Кавадарци. Архивската грага содржи: известување за

пречекувањето и згрижувањето на бегалците од Егејска Македонија; наредби да не се изнесува афион надвор од Македонија; списоци со податоци за производството на катран поодделно за секое село; известување дека архивата на прогимназијата од времето на бугарска власт ја изгореле Германците.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

403. (611) ИВАНКОВЦИ (1945); 1945: њајка 1; 0,01. Несреден

404. (562) ИЗВОР (1945); 1945: њајка 1; 0,01. Несреден

**405. (457) КРЊЕВО (1945); 1945: куњ. 1; 0,1. СИ а.е. 89,
листови 150, НИС 7 сѝр.**

Содржински њодајѝоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Општински народен одбор Крњево има записници од седниците на Пленумот; записници и извештаи од работата на Секретаријатот; податоци од работата на одделите. Во составот на Општинскиот народен одбор Крњево влегувале населените места: Крњево, Радња, Бохула, Страмешево, Страгово, Долна и Горна Бошава, Чемерско, Бунарче и Конопиште. Претседател на одборот бил П. Тошевски. Општинскиот народен одбор Крњево бил во составот на Околискиот народен одбор Кавадарци.

Граѓата содржи извештаи, во кои има: податоци за политичката и економската положба; за работата на антифистичките организации; податоци за состојбата во земјоделството и сточарството; за посеаните површини со жито и бројот на крупна и ситна стока; податоци за бројот на учители, чиновници, шумари и гимназијалци; податоци за изгорените куќи во селата од страна на окупаторот.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**406. (458) МРЕЖИЧКО (1945); 1945: куњ. 1; 0,1. а.е. 284,
листови 454, НИС 20 сѝр.**

Содржински њодајѝоци за архивската граѓа:

Во фондот има записници од одржаните седници на Пленумот и Извршниот одбор; распис од 30 октомври 1945 година во согласност со писмото од Околиската изборна комисија, претседателите на избирачките одбори да примаат гласачки куќии и куглици; записници за примопредавањето на архивата по формирањето на новите месни народни одбори; извештаи за работата на Општинскиот народен одбор Мрежичко.

Во составот на Општинскиот народен одбор Мрежичко влегувале населените места: Мрежичко, Бојанчиште, Градиште, Клиново, Рожден и Маденот. Општинскиот народен одбор бил во составот на Околискиот народен одбор Кавадарци. Претседател бил Тодор В. Анастасов.

Во граѓата постојат податоци за бројот на загинатите борци; преписка со Командата на местото во Кавадарци и со Околинскиот народен одбор Кавадарци; известување за националниот состав на одборниците во Општината, односно дека сите биле Македонци со православна вера.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

407. (497) НЕГОТИНО (1945); 1945: кн. 1, куќ. 1; 0,1. АИ а.е. 127, листови 205, НИС 24 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во овој фонд има податоци од работата на Извршниот одбор, Секретаријатот и одделите. Претседател бил Тодор Зафировски. Во Општинскиот народен одбор влегувале: градот Неготино, с. Тимјаник и Курија. Од октомври 1945 година од составот на Општинскиот народен одбор Неготино се одвојуваат с. Тимјаник и с. Курија и функционираат како посебни општински одбори. Граѓата содржи извештаи за работата на Општинскиот народен одбор Неготино во периодот јуни-септември 1945 година; известување за организациската поставеност на Општинскиот народен одбор Неготино; извештај за спроведувањето на изборите за одборници во градот и Околинскиот народен одбор; список на граѓаните од неготинскиот Народен одбор што биле затворени и интернирани од бугарскиот фашистички окупатор; барање од 24 октомври 1945 година за изработка на нови печати и штембили со назив „Градски местен народен одбор - Неготино“; известување дека целокупната архива на окупаторската власт при опожарувањето на Неготино од Германците била уништена; податоци за имотните односи; список на лицата од Неготино, на кои им се одзема имотот, како и од манастирот „Св. Ѓорѓи“ и црквата „Св. Атанасије“; одлука за ставање под принудна управа на Државната аптека во Неготино; известување од 26 септември 1945 година дека градот Неготино сè уште не е електрифициран; податоци за работата на истражната Комисија за утврдување на злосторствата на окупаторот и нивните помагачи.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

408. (630) ОТОВИЦА (1945); 1945: њајка 1; 0,01. Несреден

409. (502) РАШТАНИ (1945); 1945: њајка 1; 0,01. Несреден

410. (441) РОСОМАН (1945); 1945: кн. 1, куќ. 1; 0,1. АИ а.е. 286, листови 522, НИС 16 сѝр.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Општински народен одбор Росоман постојат записници и извештаи од работата на Одборот; податоци од работата на Секретаријатот и на одделите.

Во составот на Општинскиот народен одбор Росоман влегувале населените места: Росоман, Трстеник, Манастирец, Рибарци, Градско, Крушевица, Уланци, Паликура, Сирково и Крушевица. Општинскиот народен одбор Росоман припаѓал кон Околискиот народен одбор Кавадарци. Претседател бил Димо Гигов.

Во граѓата има податоци за изгорени, урнати и оштетени згради од бомбардирањето во Гара Градско; список на избраните народни обвинители од селата во Росоманската општина; известување до населението во с. Сирково дека на 24 јули 1945 година во месноста Смеса ќе се открива споменик на загинатите борци; барање до Околискиот народен одбор Кавадарци на населението да му се даваат купони за шарлаган; наредба од 30 мај 1945 година до учителите да ја применуваат новата азбука; известување да се срамнат со земја сите фашистички гробови; списоци на родените, умрените и венчаните, на воените обврзници и др.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**411. (459) СОПОТ (1945); 1945: кув. 1; 0,1. АИ а.е. 97,
листови 109, НИС 6 сѝр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од одржаните седници на Пленумот, каде што има податоци за изборот на новото раководство на Општинскиот народен одбор и е зборувано за успехите на Црвената армија на сите фронтови; документ од работата на Секретаријатот и на одделите. Во составот на Општинскиот народен одбор Сопот влегувале населените места: Сопот и Марена. Претседател бил Алексо Наумов. Општинскиот народен одбор Сопот бил во составот на Околискиот народен одбор Кавадарци.

Граѓата содржи податоци, т.е. документација за бегалците од Егејска Македонија, на кои им се ограбени имотите од грчките фашисти, а кои се населени во с. Сопот; известување до Околискиот народен одбор Кавадарци дека бегалците од Егејска Македонија што биле привремено сместени во Сопотската општина, се отселиле во Струмичко.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

412. (628) ТЕОВО (1945); 1945: кув. 1; 0,01. Несреден

**413. (499) ЧАШКА (1945); 1945: кн. 1, кув. 1; 0,1. АИ а.е. 86,
листови 351, НИС 19 сѝр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот Општински народен одбор Чашка има податоци, т.е. списоци и известувања од работата на Секретаријатот, записници од Управниот оддел и од работата на другите оддели. Во составот на Општинскиот народен одбор Чашка влегувале населените места: Чашка,

Еловец, Голозинци, Раковец, Отиштнино, Крива Круша, Ново Село и Мелница. Претседател бил Атанас П. Зафков. Територијално овој Општински народен одбор припаѓал во Околинскиот народен одбор Титов Велес. Граѓата содржи податоци за новоизбраните одборници; преписка со Околинскиот народен одбор Титов Велес за бројот на жители, бројот на жива стока, за обработливата површина; за аграрните реформи; списоци на учителите, бројот на учениците; преглед на загинатите борци и инвалидите, и др.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

414. (532) ГРАДСКИ НАРОДЕН ОДБОР - ГЕВГЕЛИЈА (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

МЕСНИ НАРОДНИ ОДБОРИ

415. (613) БАШИНО СЕЛО (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

416. (615) БИСТРИЦА (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

417. (608) БОГОМИЛА (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

418. (605) БУСИЛЦИ (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

419. (609) ВИНИЧАНИ (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

420. (616) ГРАДСКО (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1; 0,1. Несреден

421. (612) ИВАНКОВЦИ (1945-1952); 1945-1952: куќ.1; 0,1. Несреден

422. (632) КРИВА КРУША (1945-1952); 1945-1952: куќ. 1 ; 0,1. Несреден

423. (498) НЕГОТИНО (1945-1952); 1946-1950: кн. 2, куќ. 1; 0,1. АИ а.е. 170, листови 417, НИС 20 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот Местен народен одбор Неготино има записници од одржаните седници на Месниот народен одбор. Во овој фонд има архивска граѓа и од Градскиот народен одбор Неготино. Граѓата на фондот содржи: прегледи на бројот на куќите и населението во Неготино; преглед на родените, венчаните и умрените од јануари до мај 1946 година; списоци на лицата родени во 1929 година; список на политичките осуденици; список на избраните одборници при Градскиот народен одбор Неготино; список на загинатите борци за време на окупацијата; податоци за бројот на бегалците од Егејска Македонија и нивното сместување во манастирот „Св. Ѓорѓи“; податоци од

областа на земјоделството, за посеаните површини со земјоделски култури; податоци за лозарството.

Во овој фонд има податоци за извршената експропријација и податоци од работата на Месната аграрна комисија Неготино; уверенија за сопственоста на недвижниот имот; податоци за буџетите на Месниот народен одбор и Градскиот народен одбор и персонална документација.

Месниот народен одбор Неготино до 31 декември 1946 година бил во составот на Околискиот народен одбор Неготино, а потоа територијално припаднал кон Околискиот народен одбор Кавадарци. Претседател на Месниот народен одбор Неготино бил Тодор Зафиров.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

424. (623) НОВАЧАНИ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

425. (633) НОГАЕВЦИ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

426. (620) ОМОРАНИ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

427. (617) ОРАОВ ДОЛ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

428. (618) ОРЕШЕ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

429. (619) ОРИЗАРИ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

430. (631) ОТОВИЦА (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

431. (604) ПАПРАДИШТЕ (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

432. (601) ПОДЛЕС (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

433. (603) ПОПАДИЈА (1945-1952); 1945-1952: куџ. 1; 0,1. Несреден

434. (600) РАШТАНИ (1945-1952); 1945-1952: кн. 4, куџ. 1; 0,1. АИ а.е. 144, листови 527, НИС 25 сџр.

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во архивската граѓа на овој фонд има записници од одржаните седници на Извршниот одбор и на Секретаријатот; податоци од работата на одделите: управен, стопански, финансиски, просветен, оддел за социјални грижи и оддел за исхрана. Од одделите може да се види бројот на домаќинствата и населението во реонот на Месниот народен одбор Раштани, бројот на муслиманското население; списоци на одборниците, барање на жителите од с. Белештавица да останат во составот на Месниот народен одбор Раштани; податоци за земјоделството и сточарството; прегледи на приходите и расходите; список на бедните ученици од албанското народно основно училиште во с. Бузалково; податоци за помошта наменета за поплавените во

Албанија. Во составот на Месниот народен одбор Раштани влегуваат населените места: Раштани, Бузалково, Рлевци и Сливник. Претседатели на Месниот народен одбор Раштани биле: Цавид Асан, Беџет Реџепов, С. Андов, Ладе Пецев и Лазо Тодоров.

Месниот народен одбор Раштани припаѓал кон Околискиот народен одбор Титов Велес.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

435. (606) РУДНИК (1945-1952); 1945-1952: кув. 1; 0,1. Несреден

436. (622) С'ЛП (1945-1952); 1945-1952: кув. 1; 0,1. Не среден

437. (626) СОПОТ (1945-1952); 1945-1952: кув. 1; 0,1. Несреден

438. (621) СУЈАКЛАРИ (1945-1952); 1945-1952: кув. 1; 0,1. Несреден

439. (614) ТЕОВО (1945-1952); 1945-1952: кув.1; 0,1. Несреден

440. (505) ЧАШКА (1945-1952); 1945-1952: кн. 31, кув. 1; 0,3. АИ а.е. 110, листови 585, НИС 65 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Од архивската граѓа на фондот Местен народен одбор Чашка има записничка книга од одржаните конференции на Месниот народен одбор; записници од седниците на Секретаријатот; записници од седниците на управниот оддел; податоци на загинатите борци во НОВ; податоци за лицата заробени од Германците и однесени во Германија; податоци за населените бегалци од Егејска Македонија. Во составот на Месниот народен одбор Чашка влегувале населените места: Чашка, Еловец, Раковец и Бусулци. Претседатели на Месниот народен одбор Чашка биле: Милан Талев, Владо Димов и Никола Давчев. Месниот народен одбор Чашка бил во составот на Околискиот народен одбор Титов Велес.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

НАРОДНИ ОДБОРИ НА ОКОЛИИ

441. (436) ГЕВГЕЛИСКА ОКОЛИЈА (1952-1955); 1953-1955: кн. 6, кув. 2; 0,3. АИ а.е. 299, листови 1097, НИС 42 сир.

Историјат на фондообразованието:

Врз основа на Законот за поделба на НР Македонија на околии, градови, градски општини и општини, донесен на 10 април 1952 година од Народното собрание на НР Македонија, на територијата која го покрива ДАРМ - ПО

Велес се формирани и дејствуваат следниве околии: Гевгелиска, Тиквешка и Титоввелешка околија. Во составот на околиите влегуваат градските општини и народните одбори на општините (селски).

За вршење на управните работи, народните одбори на околиите и сите општини основаат совети на народниот одбор и тоа:

1. Совет за стопанство
2. Совет за комунални работи
3. Совет за просвета и култура
4. Совет за народно здравје и социјални грижи, и
5. Совет за внатрешни работи

Народните одбори на градските општини со посебни права ги основаат советите од 1 до 4. Советите на народните одбори се колективни тела и се состојат од претседател и 6 до 12 члена. Членовите на советите се избираат од редовите на одборниците. За проучување на одделни прашања се формираат комисиии од постојан или привремен карактер, кои се состојат од 3 до 7 члена. Членовите на комисиите се избираат од редовите на одборниците.

Ваквата територијална поделба на НР Македонија функционира до донесувањето на Законот за подрачјата на околиите и општините на НР Македонија, донесен од Народното собрание на НР Македонија на 28 јули 1955 година.

(Историјата се однесува за сите народни одбори на околии)

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во составот на Гевгелиската околија влегуваат: Гевгелиската градска општина на градот Гевгелија со селата: Горниче, Конско, Моин, Мрзенци и Хума, Валандовската градска општина со градот Валандово и селата: Балинци, Брајковци, Грчиште, Марвинци, Пирава, Раброво и Чешитово и народните одбори на општините: Башибозечка со 9 села: Богданечка со 5 села, Деделска со 6 села, Миравска со 5 села, Негорска со 5 села, Дојранска со 8 села, Удовска со 11 села. Седиштето на околијата е во Гевгелија.

Во архивската граѓа на овој фонд има записници од одржаните седници на Околискиот собор, Соборот на производителите и записници од заедничките седници на двата собора на Народниот одбор на Гевгелиска околија. На седниците се носени решенија и одлуки за формирање претпријатија, за доделување земја на земјоделски стопанства; решенија за експропријација на недвижен имот; за формирање комунални установи; им се давани гаранции на стопански претпријатија за кредит од Народна банка на Југославија; разгледувани се извештаи; назначувани се раководители на стопанства; материјалите содржат податоци од работата на статистичкиот уред при Околискиот народен одбор; податоци од работата на Секретаријатот за стопанство: за регистрација на дуќани; од Советот за просвета: за училишниот кадар во основните и стручните училишта.

Претседатели на Народниот одбор на Гевгелиска околија биле: Момчило Митров, Душко Ѓорѓиев и Ристо Мурџев.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

442. (439) ТИКВЕШКА ОКОЛИЈА (1952-1955); 1953-1955:

кн. 16, куќ. 8; 0,9. АИ а.е. 765, лисџови 3101, НИС 132 сџр.

Содржински податоци за архивскајта граѓа:

Со формирањето на Тиквешката околија во нејзиниот состав влегуваат: Кавадарската градска општина, во чие подрачје влегуваат Кавадарци и селата: Ваташа, Глишиќ, Марена и Сопот; Неготинската градска општина, во чие подрачје влегуваат Неготино и селата: Дубраво, Курија и Тимјаник, и народните одбори на општините: Бегниште, Демир Капија, Долни Дисан, Дреново, Крњево, Мрежичко, Пепелиште и Росоман. Претседател на Народниот одбор на Тиквешка околија бил Глигор Гечевски.

Во архивската граѓа на фондот има записничка книга и записници од одржаните седници на Околискиот собор и Соборот на производителите и записници од седниците од двата собора при Народниот одбор на Тиквешка околија. На седниците се носени решенија, одлуки за формирање на земјоделски задруги, за формирање претпријатија, за основање комори (трговски и занаетчиски), решенија за спојување на претпријатијата; решенија за експропријација на земја. Граѓата содржи податоци од работата на Секретаријатот; матичната служба, од Секретаријатот за стопанство, од Стопанскиот совет со податоци за земјоделството, лозарството, задругарството, трговијата и сточарството. Од стопанскиот оддел има податоци од работата на Финансиската инспекција; за аграрната реформа; решенијата за ликвидирање на СРЗ; известување за конфискација и национализација и за арондација.

Од Советот за финансии има прегледи за инвестиции, буџети и записници од Управата за приходи; записници од Советот за комунални работи (катастарска комисија); договори и одобренија за купопродажба на недвижен имот; податоци за подарок на имот; записници од работата на Советот за народно здравје и социјална политика (социјални грижи и инспекција на трудот); записници од работата на Советот за просвета и култура.

Архивскајта граѓа е на македонски јазик.

443. (460) ТИТОВ ВЕЛЕШКА ОКОЛИЈА (1952-1955); 1952-1955:

кн. 28, куќ. 12; 1,5. АИ а.е. 1031, лисџови 5568, НИС 120 сџр.

Содржински податоци за архивскајта граѓа:

Во фондот има записници од седниците на Околискиот собор на Народниот одбор на Титоввелешка околија за периодот од 7 јануари 1953 до 15 декември 1954 година; записници од одржаните седници на Соборот на производителите при Народниот одбор на Титоввелешка околија од 7 јануари 1953 до 15 декември 1954 година; записници од седниците на двата собора од 7 јануари 1953 до 15 декември 1954 година. На седниците на околијата е расправано за формирањето на стопанства, разгледувани се спорови помеѓу села за нивни разграничувања, извршена е распределба на дополнителни инвестиции, разгледувани се одлуки на општинските народни одбори на општините; одобрувани се акти за експропријација; одобрувани се завршни сметки на претпријатијата; донесувани се правилници за работата на

претпријатијата; тарифни правилници на претпријатијата; утврдун е буџетот на околијата; расправано е за реорганизацијата на СРЗ; вршено е разрешување и избирање судии во Околискиот суд Титов Велес.

Во фондот постои архивска граѓа од работата на Секретаријатот на околијата, изразена низ записници, прегледи и извештаи; записници од состаноците на Советот за стопанство; од Управата за приходи; управно-правниот отсек, каде што има податоци за експропријацијата и национализацијата; решенија од работата на комисијата за Законот за селскостопански земјишен фонд; договори за купопродажба на недвижен имот; молби за регистрација и бришење од Регистарот на задруги, дуќани, бифиња, кафеани и др.; извештаи од пазарната инспекција, трговијата, градежната инспекција на трудот, од работата на Управата за земјоделство; дозволи за вршење приватна занаетчиска дејност.

Има записници од работата на Советот за комунални работи; Советот за просвета и култура; Советот за народно здравје и социјална политика; податоци од работата на Бирото за статистика и евиденција; од катастарскиот уред, со документ за неговото формирање од 21 јануари 1954 година; материјал за формирање на комуналните претпријатија и податоци за финансиското работење на околијата.

Во составот на Народниот одбор на околијата влегуваат Народниот одбор на Градската општина Титов Велес и општинските народни одбори: Богомилска, Теовска, Изворска, Војничка, Чашка, Горноврановска, Долно-јаболчишка, Раптанска, Отовичка, Иванковска, Цумајлиска, Згрополска и Градско. Претседател на Околискиот народен одбор бил Имер Еминовски.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

НАРОДНИ ОДБОРИ НА ГРАДСКИ ОПШТИНИ

444. (444) ГЕВГЕЛИЈА (1952-1955); 1952-1955: куќ. 1; 0,1. Несреден

445. (573) КАВАДАРЦИ (1952-1955); 1952-1955: кн. 10, куќ. 3; 0,4. Несреден

**446. (442) ТИТОВ ВЕЛЕС (1952-1955); 1952-1955: кн. 21, куќ. 12; 1.4.
АИ а.е. 2345, листови 5556, НИС 215 сѝр.**

Историја на фондообразователот:

Со формирањето на новата Титоввелешка околија со Законот за околии, градови, градски општини и општини од 10 април 1952 година, формиран е Народниот одбор на Градската општина Титов Велес, во чие подрачје влегуваат градот Титов Велес и селата: Башино Село, Горно Оризари, Ново Село и Челошево. Претседатели на Народниот одбор на Градската општина Титов Велес биле Љубо Зафиров и Славчо Слабев.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од одржаните седници на Народниот одбор на Градската општина Титов Велес, каде што се носени решенија, одлуки за отворање и затворање на трговски и угостителски претпријатија; одлуки за преименувањето на Градскиот музеј во Народен музеј; податоци за изградбата на нова зграда на гимназијата; решение за формирање архивско средиште; решенија за назначување и разрешување службеници; решенија за раководители на новоформирани претпријатија; носени се решенија за експропријација на земјиште и решенија за доделување градежно земјиште за градба на индивидуални куќи. Народниот одбор дава гаранции за земање кредити за изградба на индустриски објекти.

Во граѓата постојат извештаи, прегледи, списоци од работата на Советот за стопанство; договори за купување недвижен имот; договори за подарок на недвижен имот; извештаи и записници од работата на Поверенството за комуналии; азбучен регистар на издадените градежни дозволи за градење семејни станбени куќи; записници и решенија од работата на Советот за просвета и култура, каде што се третираат прашања од областа на образованието, а меѓу другото има и предлог-решение Народниот одбор на Градската општина Титов Велес да донесене решение Архивското средиште при Народниот музеј да прерасне во Градски архив.

Од Поверенството за народно здравје и социјална политика има записници и решенија во врска со прашања од областа на здравството, т.е. грижата за здравствената заштита на населението, проблемите со медицинскиот персонал, амбулантите и сл.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

НАРОДНИ ОДБОРИ НА СЕЛСКИ ОПШТИНИ

447. (514) ДЕМИР КАПИЈА (1952-1955); 1952-1955: куќ. 1; 0,1.Несреден

448. (515) ДОЛНИ ДИСАН (1952-1955); 1952-1955: куќ. 1; 0,1.Несреден

449. (516) ПЕПЕЛИШТЕ (1952-1955); 1952-1955:куќ. 1; 0,1.Несреден

450. (517) РОСОМАН (1952-1955); 1952-1955:куќ. 1; 0,1.Несреден

451. (508) НАРОДЕН ОДБОР НА ТИТОВВЕЛЕШКА ОКОЛИЈА (1955-1963); 1955-1963: кн. 108, куќ. 98; 10,9.Несреден

НАРОДНИ ОДБОРИ НА ОПШТИНИ

452. (445) БОГДАНЦИ (1955-1963); 1955-1963: кyш. 5; 0,5. Нeсрeдeн

**453. (501) БОГОМИЛА (1955-1963); 1955-1963: кн. 34, кyш. 17; 2,04.
АИ а.е. 1526, лисџови 7000, НИС 214 сџр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Народниот одбор на Општината Богомила ги опфаќа населените места: Бистрица, Богомила, Габровник, Капиново, Мокрени, Нежилово, Ореше, Ораов Дол, Папрадиште, Плевење, Согле, Теово и Црешново. Седиштето на Народниот одбор на Општината било во Богомила. Претседатели на Народниот одбор биле Пане Ангеловски, Чедомир Васевски и Дане Пановски. Во архивската граѓа на фондот има записници од одборските седници на Народниот одбор; од самостојните седници на Општинскиот собор на Народниот одбор; записници на двата собора на Народниот одбор на Општината Богомила. На седниците на Народниот одбор на Општината Богомила се носени решенија, одлуки, буџети, расправано е за анализи од областа на стопанството, образованието, здравството; разгледувани се извештаите; вршено е именување директори на училишта, на претпријатија и др.

Покрај седничкиот материјал, има архивска граѓа од работата на Советот за општа управа, на Советот за становање; податоци за занаетчиството, земјоделството, живинарството и сточарството, индустријата, трговијата; записници од работата на Советот за комунални работи, Фондот за станбени изградби, градежни дозволи; податоци за национализирани наемни згради и градежно земјиште; податоци од областа на аграрната реформа, експропријацијата, узурпацијата; решенија на лица на кои им е одземена земја за која им е платено; купопродажни договори; земја-подарок на општината; тапии за недвижен имот; податоци за имоти на лица-немакедонци.

Постојат записници од работата на Советот за народно здравје и социјални грижи; записници од работата на Управниот одбор на здравствената станица во Богомила; за аптеките; ветеринарната станица; санитарниот инспектор; податоци за социјалната заштита; записници од работата на Советот за труд и работни односи, каде што е решавано за посебен работен стаж; податоци од седниците на Советот за просвета и од областа на финансиите.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

454. (443) ВАЛАНДОВО (1955-1963); 1955-1963: кyш. 8; 0,8. Нeсрeдeн

455. (510) ГЕВГЕЛИЈА (1955-1963); 1955-1963: кyш. 21; 2,1. Нeсрeдeн

456. (513) ДЕМИР КАПИЈА (1955-1963); 1955-1957: кн. 12, кyш. 2; 0,2. Нeсрeдeн

457. (446) **ДОЈРАН (1955-1963); 1955-1957: куй. 1; 0,1. Несреден**
458. (452) **КАВАДАРЦИ (1955-1963); 1955-1963: кн. 46, куй. 51. Несреден**
459. (462) **НЕГОТИНО (1955-1963); 1952-1963: кн. 49, куй. 80; 8,5. Несреден**
460. (509) **ТИТОВ ВЕЛЕС (1955-1963); 1955-1963: кн. 39, куй. 35; 3,8.**
АИ а.е.2614, листови 16754, НИС 356 сир.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Со новата територијална поделба Народниот одбор на Општината Титов Велес ги опфаќа населените места: Башино Село, Бабуна, Белештевица, Бузалково, Горно Оризари, Горно Каласлари, Долно Оризари, Долно Каласлари, Карабуниште, Клуковец, Ново Село, Превалец, Раштни, Слп, Титов Велес, Црквино и Чолошово. Од 7 февруари 1962 година кон НОО Титов Велес е припоена Општината Отовица со населените места што припаѓале на Општината.

Седиште на Народниот одбор на Општината е Титов Велес. Претседатели биле Димче Пенев, Благоја Тикваровски и Стојче Ивановски.

Во архивската граѓа на фондот има записници; одлуки и решенија од одржани седници на Општинскиот собор при НОО Титов Велес, Соборот на производителите и седничен материјал од работата на Народниот одбор на Општината со рамноправно учество на двата собора. Има Статут и деловник за работата на Народниот одбор на Општината; записници од работата на Советот за општа управа при НОО Титов Велес; записници од работата на одборничките комисии (Комисија за статут, за прописи, за избори и именувања, имотно правна, Комисија за молби и жалби, Комисија за проценки на штети од поплавата, организациони прашања, Комисија за преземање на архивата); записници од работата на советите (Совет за општа управа, за стопанство, за комунални работи, за станбени прашања, за школство, за просвета, за здравје, за социјални грижи, за заштита на мајката и детето, за труд и работни односи, за угостителство и туризам, Совет за финансии со податоци за финансиската инспекција, Фонд за нестопански инвестиции, Општински инвестициски фонд, Управа за приходи, завршни сметки.

Во архивската граѓа има податоци за изборот на одборници на Општината; на општинскиот Фонд за школство.

Од граѓата за имотно-правни односи, фондот содржи архивска граѓа за експропријацијата; податоци за одредувањето надоместок за одземен имот; решенија за уредување градежни земјишта; градежни дозволи; дозволи за технички прием на објекти; податоци од работата на Секретаријатот за внатрешни работи; општинскиот судија за прекршоци; ветеринарната станица и др.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

461. (387) **ЧАШКА (1955-1963); 1955-1963: кн. 42, куй. 26; 3,0. Несреден**

СОБРАНИЈА НА ОПШТИНИ

462. (518) **БОГДАНЦИ** (1963-1965); 1963-1965: кyш. 1; 0,1. *Несреден*
463. (504) **ГРАДСКО** (1963-1965); 1963-1965: кyш. 6; 0,6. *Несреден*
464. (500) **ЧАШКА** (1963-1965); 1963-1965: кyш. 3; 0,3. *Несреден*
465. (548) **ВАЛАНДОВО** (1990-1996); 1990-1996: кн. 3, кyш. 2; 0,2. *ОП*
466. (549) **ГЕВГЕЛИЈА** (1990-1996); 1991-1996: кyш.5; 0,5. *ОП*
467. (550) **КАВАДАРЦИ** (1990-1996); 1991-1996: кyш. 3; 0,3. *ОП*
468. (551) **НЕГОТИНО** (1990-1996); 1991-1996: кн. 1, кyш. 2; 0,2. *ОП*
469. (547) **ТИТОВ ВЕЛЕС** (1990-1996); 1990-1996: кyш. 5; 0,5. *ОП*

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

470. (511) **КОНОПИШТЕ** (1996-2005); 1996-2005: кн. 2, кyш. 4; 0,4. *ОП*

ОРГАНИ НА УПРАВИ И ЈАВНИ СЛУЖБИ

471. (560) **ДРЖАВЕН АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ПОДРАЧНО ОДДЕЛЕНИЕ ВЕЛЕС** (1954 - ?); 1954-2003: кн. 22, кyш. 34; 3,6. *ОП*
472. (519) **ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО СТАЊБЕН И ДЕЛОВЕН ПРОСТОР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ПОДРАЧНА ЕДИНИЦА - ГЕВГЕЛИЈА** (1991-1997); 1991-1997: кн. 16, кyш. 2; 0,3. *ОП*
473. (569) **КОМУНАЛНА УПРАВА И ЧИСТОТА - ГРАДСКО** (1962-1969); 1962-1969: кyш. 1; 0,1. *Несреден*
474. (409) **КОМУНАЛНО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ДЕРВЕН“ - ТИТОВ ВЕЛЕС** (1959- ?); 1959-1981: кyш. 22; 2,2. *ОП*
475. (589) **МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА - ПОДРАЧНА ЕДИНИЦА - ВАЛАНДОВО** (1991-2004); 1991-2004: кн. 6, кyш. 1; 0,1. *ОП*
476. (552) **МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА - ПОДРАЧНА ЕДИНИЦА - ВЕЛЕС** (1991-2005); 1972-2004: кн. 5, кyш. 18; 1,8. *ОП*

477. (566) **МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА - ПОДРАЧНА ЕДИНИЦА - КАВАДАРЦИ (1991-2005); 1993-2003: кн. 6, куѝ. 1; 0,1. ОП**
478. (565) **МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА - ПОДРАЧНА ЕДИНИЦА - НЕГОТИНО (1991-2005); 1989-2004: кн. 3, куѝ. 1; 0,1. ОП**
479. (402) **СТАНБЕНО ПРЕТПРИЈАТИЕ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1966-1975); 1966-1975: кн. 6, куѝ. 7; 0,7. ОП**
480. (394) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАНОВАЊЕ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1975-1990); 1975-1987: куѝ. 11; 1,1. ОП**
481. (556) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА КОМУНАЛНИ ДЕЈНОСТИ И ПАТИШТА - ТИТОВ ВЕЛЕС (1975-1990); 1978-1995: кн. 2, куѝ. 2; 0,2. ОП**
482. (388) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ - ВАЛАНДОВО (1974-1989); 1974-1989: куѝ. 6; 0,6. Несреден**
483. (389) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА - ВАЛАНДОВО (1974-1990); 1974-1990: куѝ. 7; 0,7. Несреден**
484. (390) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАНОВАЊЕ - ВАЛАНДОВО (1975-1990); 1975-1990: куѝ. 4; 0,4. Несреден**
485. (468) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА - ГЕВГЕЛИЈА (1974-1990); 1974-1990: кн. 2, куѝ. 7; 0,7. Несреден**
486. (391) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ - КАВАДАРЦИ (1975-1990); 1960-1990: куѝ. 14; 1,4. Несреден**
487. (392) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ПАСИШТА И УТРИНИ - НЕГОТИНО (1975-1990); 1975-1991: кн. 4, куѝ. 4; 0,4. Несреден**
488. (393) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА - НЕГОТИНО (1975-1990); 1971-1989: кн. 5, куѝ. 2; 0,2. ОП**
489. (395) **ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА - ТИТОВ ВЕЛЕС (1974-1986); 1974-1986: куѝ. 6; 0,6. ОП**

490. (430) РАБОТНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА КОМУНАЛНИ СЛУЖБИ
„КОМУНАЛЕЦ“ - НЕГОТИНО (1957-?); 1957-1975: кн. 7, куй. 3; 0,4. ОП
491. (512) МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ - ПОДРАЧНА
ЕДИНИЦА - ВЕЛЕС (1991-2005); 1978-2005: куй. 257; 25,7. ОП
492. (520) ОПШТИНСКА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА
ЗА ПЕНЗИСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1975-1990); 1975-1989: куй. 72; 7,2. ОП
493. (527) ОПШТИНСКИ ЗАВОД ЗА ВРАБОТУВАЊЕ - ТИТОВ ВЕЛЕС
(1952-1973); 1952-1973: куй. 15; 1,5. ОП
494. (526) КОМУНАЛЕН ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1965-1973); 1965-1973: куй. 20; 2,0. ОП
495. (525) ОКОЛИСКИ ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1957-1965); 1957-1965: куй. 3; 0,3. ОП

2. ПРАВОСУДСТВО

2.1. ПЕРИОД ДО 1944

496. (383) ОКРУЖЕН СУД - ВЕЛЕС (1934-1941); 1934-1941: куй. 1; 0,1. Несреден
497. (382) ПРВОСТЕПЕН СУД - ВЕЛЕС (1918-1934); 1918-1934: куй. 3; 0,3.
АИ а.е. 240, листови 2345, НИС 31 сѝр.

Историјат на фондообразованелот:

Со воспоставувањето на власта на Кралството на СХС, се воспоставува и судската власт. Од 1918 година почнува да функционира Првостепениот суд во Велес. Првостепениот суд е во директна надлежност на Министерството за правда на Кралство на СХС.

Во составот на Првостепениот суд функционираат: Граѓанско одделение, Кривично и Интабулационото одделение и Извршно-доставно одделение. Назначувањето на претседателот на судот, судиите и на државните службеници од граѓански ред е вршено директно од Министерството за правда во Белград.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот постои преписка помеѓу Првостепениот суд и Министерството за правда - Белград; меѓу Главното поверенство и Министерството за аграрна реформа, отсек населување - Скопје; преписка на Министерството за финансии - Белград со Вардарската финансиска дирекција - Скопје.

Од кривичното одделение има материјали за судски спорови по кривични предмети; предмети на граѓански судски спорови; судски забрани; материјали во врска со изборите сврзани со избирачките списоци; купопродажни договори; менични и чековни предмети; бракоразводни предмети; предмети за старателство; договори за посинување деца.

Фондот содржи регистри на месни (оставински) предмети и регистри на тапии за докажување на сопственост на имот и тестаменти.

Архивската граѓа е на српски јазик.

498. (422) ВЕЛЕШКИ ОКОЛИСКИ СУД - ВЕЛЕС (1941-1944); 1941-1944:
кн. 3, куй. 11; 1,2. АИ а.е.610, листови 3172, НИС 67 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Со окупацијата на Македонија од страна на Царството Бугарија, бугарската окупаторска власт, покрај воената, ја воспоставува и судската власт. Во Велес од 1941 година функционира Велешкиот околиски суд, со надлежност на просторот на Кавадарци, Неготино, Демир Капија и извесен период на Свети Николе. Во текот на 1942 година е формиран Кавадаречкиот околиски суд, со што надлежноста на територијата што ја имал Велешкиот околиски суд преминува на овој суд. Велешкиот околиски суд е под директна надлежност на Министерството за правосудство на Бугарија.

Во составот на Велешкиот околиски суд ги имало следниве одделенија: кривично, граѓанско, вонпарнично или материјално и извршно одделение. Судот имал претседател и секретар, а секое одделение имало сопствена писарница. Велешкиот околиски суд функционирал до капитулацијата на Бугарија на 9 септември 1944 година.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот Велешки околиски суд ги содржи следниве материјали: Законот за кривично судско работење; решенија за работата на околиските судови; записници, списоци на вешти лица при Велешкиот околиски суд; персонална преписка, платни списоци; кривични предмети од регрутната комисија, акти за нанесени телесни повреди и материјална штета; предмети за докажување право на сопственост и користење недвижен имот; за признавање возраст по судски пат; предмети за делби и наследства; предмети за неплатени долгови; за веродостојноста на избраните делегати за општински советници и извршни предмети на Велешкиот околиски суд.

Архивската граѓа е на бугарски јазик.

2.2. ПЕРИОД ПО 1944

499. (384) АГРАРЕН СУД ПРИ ОКРУЖЕН НАРОДЕН ОДБОР -
ТИТОВ ВЕЛЕС (1946-1947); 1946-1947: кн. 2, куй. 1; 0,1. АИ, а.е. 103,
листови 566, НИС 15 сѝр.

Историјата на фондообразованието:

Во согласност со Законот за аграрна реформа и внатрешна колонизација, Народниот одбор на Велешка околија во јануари 1946 година формирал 10 месни аграрни комисии, со што се пристапи кон спроведување на првата фаза на аграрната реформа. Споровите околу спроведувањето на аграрната реформа биле во надлежност на Окружниот аграрен суд, кој по расформирањето на окрузите, во текот на месец март 1947 година, работел како Општински аграрен суд на Титоввелешка околија.

Содржински податоци на архивската граѓа:

Во фондот Аграрен суд при Окружниот народен одбор Титов Велес има одлуки и протоколи од месните аграрни комисии за одземање обработлива земја на лица и верски институции (манастири и цркви); парцелациони списоци на земјоделци на кои е решено да им се додели земја, која претходно била одземена од други лица; тапии за доделена земја врз основа на Законот за аграрна реформа и колонизација; деловоден протокол и записничка книга во кои се заведувани и потврдени одлуките на месните аграрни комисии и книга на Аграрниот суд при Велешки округ со податоци за лицата, чија земја подлежи под ударот на аграрната реформа.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

- 500. (506) ОКОЛИСКИ СУД - КАВАДАРЦИ**
(1945- ?); 1945-1947: куш. 1; 0,1. Несреден
- 501. (465) ОКОЛИСКИ СУД - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1945-1964); 1945-1964: кн. 63, куш. 77; 8,3. ОП
- 502. (571) ОКОЛИСКО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО - КАВАДАРЦИ**
(1946- ?); 1946-1949: куш. 1; 0,1. Несреден
- 503. (486) ОПШТИНСКИ СУД - НЕГОТИНО**
(1977- ?); 1977-1987: куш. 83; 8,3. ОП
- 504. (466) ОПШТИНСКИ СУД - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1964-?); 1964-1988: кн. 77, куш. 192; 19,9. ОП
- 505. (461) ЈАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО НА СОБРАНИЕ
НА ОПШТИНА НЕГОТИНО (1970-1997); 1970-1997: куш. 2; 0,2. Несреден**
- 506. (396) ОПШТИНСКИ ОПШТЕСТВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
НА САМОУПРАВУВАЊЕТО - ГЕВГЕЛИЈА (1976-1990); 1976-1990:
кн. 17, њајки 31; 3,0. Несреден**
- 507. (397) ОПШТИНСКИ ОПШТЕСТВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
НА САМОУПРАВУВАЊЕТО - КАВАДАРЦИ (1976-1990); 1976-1990:
кн. 10, њајки 52; 2,4. Несреден**

**508. (398) ОПШТИНСКИ ОПШЕСТВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
НА САМОУПРАВУВАЊЕТО - НЕГОТИНО (1976-1990); 1976-1990:
Ѓајќи 15; 0,6. Несреден**

3. ВОЕНИ ЕДИНИЦИ, УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

3.1. ПЕРИОД ДО 1944

**509. (521) КОМАНДА НА ВЕЛЕШКИ ВОЕН ОКРУГ - ВЕЛЕС (1918-1941);
1918-1941: кун. 1; 0,1. Несреден**

3.2. ПЕРИОД ПО 1944

**510. (638) МОБИЛИЗАЦИСКИ ДЕЛЕГАТ НА ОКОЛИЈА ВЕЛЕШКА
- ВЕЛЕС (1944-1945); 1944-1945: ѓајќа 1; 0,01 Несреден**

**511. (597) МОБИЛИЗАЦИСКИ ДЕЛЕГАТ НА ГЕВГЕЛИСКА ОКОЛИЈА
- ГЕВГЕЛИЈА (1944-1945); ?-1945: 1 ѓајќа; 0,01 Несреден**

**512. (522) КОМАНДА НА ПОДРАЧЈЕ - ВЕЛЕС (1944-1945);
1944-1945: ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

**513. (596) КОМАНДА НА ВОЕНО ПОДРАЧЈЕ - ГЕВГЕЛИЈА (1944-?); 1944:
Ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

**514. (637) КОМАНДА НА МЕСТО - ВЕЛЕС (1944-1945);
1944-1945: ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

**515. (595) КОМАНДА НА МЕСТО - ГЕВГЕЛИЈА (1944-1945); 1944-1945:
Ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

**516. (576) КОМАНДА НА МЕСТО - КАВАДАРЦИ (1944-1945); 1944-1945:
Ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

**517. (581) КОМАНДА НА МЕСТО - НЕГОТИНО (1944-1945); 1944-1945:
Ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

**518. (598) ШТАБ НА 21-ВА МАКЕДОНСКО НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛНА
БРИГАДА - ГЕВГЕЛИЈА (1944-1945); 1944-1945: ѓајќа 1; 0,01. Несреден**

4. ПРОСВЕТНИ, КУЛТУРНИ И НАУЧНИ УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

4.1. ПРОСВЕТНИ УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

519. (588) **ДРЖАВНА РЕАЛНА ГИМНАЗИЈА - ВЕЛЕС (1918-1941); 1919-1941: кн. 27. 0,6. Несреден**
520. (553) **СТРУЧНО ПРОДОЛЖИТЕЛНО УЧИЛИШТЕ - ВЕЛЕС (1936-1939); 1936-1939: кн. 6; 0,6. ОП**
521. (400) **ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ „АВДО КАРАБЕГОВИЌ“ - ВЕЛЕС (1927-1934); 1927-1934: кн. 4; 0,4. Несреден**
522. (399) **ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ - БАШИНО СЕЛО - БАШИНО СЕЛО (1927-1944); 1914-1955: кн. 3; 0,3. Несреден**
523. (453) **ГРАЃАНСКО УЧИЛИШТЕ - КАВАДАРЦИ (1930-1938); 1930-1938: кн. 10, кyи. 1; 0,2. АИ, а.е. 67, лисџови 258, НИС 23 сyр.**

Истyоријат на фонообразователот:

Податоци за работата на Граѓанското училиште во Кавадарци има од 1929 година, во него учеле ученици од I до IV клас (односно од V до VIII одделение). Училиштето имало управник.

По предлог на Кралската банска управа на Вардарска Бановина, врз основа на Законот за граѓански училишта, Граѓанското училиште во Кавадарци од 31 август 1938 година престанува да работи.

Содржински податоци за архивската граѓа:

Фондот содржи записничка книга од одржаните состаноци на Училишниот одбор на Граѓанското училиште во Кавадарци за периодот јануари 1930 до март 1938 година; записничка книга за одржаните состаноци на Стручната конференција; на состаноците за периодот октомври 1933 до април 1936 година; записник за состојбата на архивата на училиштето; буџети на училиштето за учебните 1934/35 и 1937/38 година; извештаи со статистички податоци; списоци на учениците и наставниците; преписка со Кралската бановинска управа на Вардарска Бановина - Скопје; пријави за упис на ученици во училиштето; одлука од 2 март 1938 година од Министерството за просвета на Кралството Југославија - Одделение за средни училишта за затворање на училиштето со сите одделенија на 31 август 1938 година.

Архивската граѓа е на српски јазик.

524. (577) **НИЖО ЖЕНСКО ПРОФЕСИОНАЛНО УЧИЛИШТЕ - КАВАДАРЦИ (1941-1944); 1942-1947: кyи. 1; 0,1. Несреден**

525. (578) **ОКОЛИСКИ УЧИЛИШЕН ИНСПЕКТОР - КАВАДАРЦИ**
(1941-1944); 1941-1944: куй. 1; 0,1. *Несреден*
526. (587) **УЧИЛИШТЕ ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ ГИМНАЗИЈА „КОЧО РАЦИН“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-); 1945-1995: кн. 59, куй. 20; 2,6. ОП**
527. (403) **ХЕМИСКО - ТЕХНОЛОШКО ТЕХНИЧКО УЧИЛИШТЕ „БОРИС КИДРИЧ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1956-?); 1956-1974: кн. 19; 0,2. Несреден**
528. (534) **УЧИЛИШТЕ ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ „ЛОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (?-1977); 1977-1993: кн. 11, куй. 17; 1,9. ОП**
529. (545) **УЧИЛИШТЕ ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ „КОЛЕ НЕДЕЛСКОВСКИ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-?); 1945-1995: кн. 26, куй. 26; 2,8. ОП**
530. (496) **СРЕДНОШКОЛСКИ ДОМ „ЛАЗАР ЛАЗАРОВСКИ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1957-?); 1957-1987: куй. 14; 1,4. ОП**
531. (558) **ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ „БЛАГОЈ КИРКОВ“ - ВЕЛЕС (1952-?); 1952-1995: куй. 3; 0,3. ОП**
532. (429) **ЦЕНТРАЛНО ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ „ВАСИЛ ГЛАВИНОВ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1953-?); 1953-1985: кн. 2, куй. 6; 0,6. ОП**
533. (401) **ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ „КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1943-?); 1943-1985: кн. 39, куй. 15; 1,9. ОП**
534. (423) **ЦЕНТРАЛНО ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ „ТОДОР ЈАНЕВ“ - ЧАШКА (1945-?); 1945-2003: кн. 35, куй. 32; 3,5. ОП**
535. (485) **ОСНОВНО МУЗИЧКО УЧИЛИШТЕ „ЛАЗО МИЦЕВ - РИЛЕ“ - КАВАДАРЦИ (1970-1982); 1970-1982: кн. 1, куй. 3; 0,3. ОП**
536. (554) **РАБОТНИЧКИ УНИВЕРЗИТЕТ „БЛАГОЈ СТРАЧКОВСКИ“ - ВЕЛЕС (1954-?); 1954-1984: кн. 69, куй. 6; 0,7. ОП**
537. (464) **НИЖО ЖЕНСКО СТРУЧНО ДОМАЌИНСКО УЧИЛИШТЕ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1953-1961); 1953-1961: кн. 12, куй. 3; 0,4. Несреден**

4.2 КУЛТУРНИ УСТАНОВИ И ОРГАНИЗАЦИИ

538. (491) **МАТИЧНА БИБЛИОТЕКА „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ВЕЛЕС (1955- ?); 1955-1996: кн. 22, куй. 7; 0,9. ОП**

539. (555) **РАЦИНОВИ СРЕДБИ - ВЕЛЕС (1964-?); 1964-2000:**
кн. 1, куџ. 4; 0,4. ОП

540. (404) **ГРАДСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР - ТИТОВ ВЕЛЕС (1948-?);**
1948-1969: кн. 32, куџ. 9; 1,2. ОП

5. СОЦИЈАЛНИ И ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ

5.1. СОЦИЈАЛНИ УСТАНОВИ

541. (592) **СТАРСКИ ДОМ „РАБРОВО“ - ВАЛАНДОВО (1945-1958);**
1945-1958: куџ. 1; 0,1. Несреден

5.2. ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ

542. (471) **МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР - ТИТОВ ВЕЛЕС (?-1989); 1958-1989:**
куџ. 79; 7,9. Несреден

6. СТОПАНСТВО И БАНКАРСТВО

6.1. ПЕРИОД ДО 1944

6.1.3.2. Земјоделие и шумарство

543. (405) **ТУГУНОВА СТАНИЦА - ВЕЛЕС (1930-1941);**
1930-1938: куџ. 1; 0,1. ОП

544. (574) **ОКОЛИСКИ АГРОНОМ - ГЕВГЕЛИЈА (1941-1944);**
1943-1944: куџ. 1; 0,1. Несреден

6.2. ПЕРИОД ПО 1944

6.2.1. Банки и парични заводи

545. (378) **КОМУНАЛНА БАНКА КИБ - БОР - НЕГОТИНО (1957-1979);**
1957-1979: кн. 4, куџ. 24; 2,4. ОП

546. (559) **СТОПАНСКА БАНКА А.Д. СКОПЈЕ ФИЛИЈАЛА ВЕЛЕС (1946-?);**
1960-1984: кyш. 11; 1,1. ОП

547. (379) **ЗАВОД ЗА ПЛАТЕН ПРОМЕТ ФИЛИЈАЛА ВЕЛЕС**
- ЕКСПОЗИТУРА ГЕВГЕЛИЈА , КАВАДАРЦИ И НЕГОТИНО
(1954-2000); 1954-2000: кн. 64, кyш. 61; 6,7. ОП

6.2.3.1. Индустрija и рударство

548. (408) **ФАБРИКА ЗА МАСЛО „БЛАГОЈ ЃОРЕВ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1951-?); 1951-1980: кн. 21, кyш. 28; 3,0. ОП

549. (432) **ФАБРИКА ЗА ШИНСКИ ВОЗИЛА „ВЕЛЕС“ - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1920-?); 1977-1991: кн. 27, кyш. 27; 3,3. ОП

550. (538) **ЕЛЕКТРО МАКЕДОНИЈА - СКОПЈЕ ООЗТ**
ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - НЕГОТИНО (1968-?);
1968-1994: кyш. 8, кyш. 17; 1,8. ОП

551. (541) **ЕЛЕКТРО МАКЕДОНИЈА - СКОПЈЕ ООЗТ.**
ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - ТИТОВ ВЕЛЕС (1958-?);
1958-1974: кyш. 17; 1,7. ОП

552. (474) **ЗАНАЕТЧИСКО МЕТАЛСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „МЕТАЛКА“**
- КАВАДАРЦИ (1968-1999); 1968-1999: кн. 8, кyш. 11; 1,1. ОП

553. (503) **ПРЕТПРИЈАТИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНА СОПСТВЕНОСТ**
„ФРИГО - МАК“ - КЛАНИЦА И ЛАДИЛНИК - НЕГОТИНО
(1962-1999); 1962-1999: кн. 9, кyш. 10; 1,1. ОП

554. (421) **ФАБРИКА ЗА ЕЛЕКРОИНСТАЛАЦИОНИ МАТЕРИЈАЛИ**
„ФЕМ“ - НЕГОТИНО (1961-1990); 1968-1990: кyш. 7; 0,7. ОП

555. (557) **А.Д. МОДНА КОНФЕКЦИЈА „ВАТЕКС“ - ВАЛАНДОВО**
(1972-2002); 1972-2002: кн. 23, кyш. 19; 2,3. ОП

556. (407) **ПРЕТПРИЈАТИЕ ВО ОПШТЕСТВЕНА СОПСТВЕНОСТ**
КОНФЕКЦИЈА „ВАРДАРТЕКС“ - ПЕПЕЛИШТЕ (1986-1992);
1986-1992: кyш. 8; 0,8. ОП

557. (561) **ТЕКСТИЛЕН КОМБИНАТ „НОКАТЕКС“ А.Д. ВО СТЕЧАЈ**
ВЕЛЕС (1950-2003); 1950-2003: кн. 36, кyш. 75; 8,1. ОП

558. (411) **РУДНИЦИ ЗА ТАЛК „ДИМЧЕ МИРЧЕВ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1945-?); 1945-1974: кyш. 19; 1,9. ОП

559. (410) **ПРОИЗВОДНО УСЛУЖНО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ТАПЕТАР“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1954-1974); 1954-1974: кyш. 7; 0,7. Несреден**
560. (412) **ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА КРЗНО И КРЗНЕНИ ПРОИЗВОДИ „ДИМКО МИТРЕВ“ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-?); 1964-1985: кн. 6, кyш. 25; 2,6. ОП**
561. (570) **ДРВНО ИНДУСТРИСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ДИМЧЕ МИРЧЕВ“ - ГРАДСКО (1962-1969); 1962-1969: кyш. 1; 0,1. Несреден**

6.2.3.2. Земјоделие и шумарсiво

562. (472) **ЗЕМЈОДЕЛСКО ИНДУСТРИСКИ КОМБИНАТ „ИЗВОРСКИ“ - БОГДАНЦИ (1956-1994); 1956-1994: кн. 164, кyш. 25; 5,3. ОП**
563. (415) **АГРОКОМБИНАТ „ТИКВЕШ“ - КАВАДАРЦИ (1955 -?); 1955-1985: кн. 85, кyш. 85; 9,1. ОП**
564. (543) **ТРГОВСКО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО ПРОМЕТ И УСЛУГИ (ЗИК) „АНСКА РЕКА“ - ВАЛАНДОВО (1963-2003); 1956-2003: кн. 45, кyш. 35; 3,9. ОП**
565. (568) **ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО ПРЕРАБОТКА И ТРГОВИЈА (ЗИК) „ВИНОЈУГ“ - ГЕВГЕЛИЈА (1953-2003); 1953-2003: кн. 10, кyш. 15; 1,5. ОП**
566. (493) **ЗЕМЈОДЕЛСКО ПРОИЗВОДНО ПРЕРАБОТУВАЧКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ДЕМИР КАПИЈА“ - ДЕМИР КАПИЈА (1955-1998); 1955-1998: кн. 12, кyш. 12; 1,3. ОП**
567. (433) **ЗЕМЈОДЕЛСКО ТРГОВСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ПЕКАРЕВ“ - НЕГОТИНО (1956-1994); 1956-1994: кн. 5, кyш. 29; 3,0. ОП**
568. (494) **ЗЕМЈОДЕЛСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ТИКВЕШ“ ОБРАСЦОВО СТОПАНСТВО - ДЕМИР КАПИЈА (1945-1951); 1945-1951: кн. 2, кyш. 1; 0,1. ОП**
569. (413) **„ЈУГОТУТУН“ Р.О. ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ОТКУП И ОБРАБОТКА НА ТУТУН „ТАЉА БИКОВА“ - ГЕВГЕЛИЈА (1958-?); 1958-1985: кyш. 5; 0,5. Несреден**
570. (414) **„ЈУГОТУТУН“ Р.О. ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ОТКУП И ПРЕРАБОТКА НА ТУТУН „МАРА ДИМОВА“ - КАВАДАРЦИ (1942-?); 1942-1975: кн. 34, кyш. 2; 0,5. Несреден**
571. (416) **„ЈУГОТУТУН“ Р.О. ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ОТКУП И ПРЕРАБОТКА НА ТУТУН „МОША ПИЈАДЕ“ - НЕГОТИНО (1955-?); 1955-1985: кyш. 10; 1,0. ОП**

572. (435) ДЕЛОВНО ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ПРЕРАБОТКА НА ПАМУК
„ЈУГОПАМУК“ - НЕГОТИНО (1970-1982);
1970-1982: кyш. 3; 0,3. Несреден
573. (417) „ЈУГОТУТУН“ Р.О. ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ОТКУП
И ОБРАБОТКА НА ТУТУН „НАДА БУТНИКОШАРОВА“
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1946-1985); 1946-1985: кyш. 41; 4,1. ОП
574. (431) ВОДОСТОПАНСТВО „ПЕПЕЛИШКО ПОЛЕ“
- НЕГОТИНО (1957-?); 1957-1977: кн. 36, кyш. 14; 1,8. ОП
575. (425) ДИРЕКЦИЈА ЗА ПОШУМУВАЊЕ НА БУИЦИ И ПАСИШТА
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1957-1962); 1957-1962: кyш. 2; 0,2. ОП
576. (424) ШУМСКО СТОПАНСТВО „БАБУНА“
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1950-?); 1950-1985: кн. 5, кyш.15; 1,6. ОП
577. (426) СЕКЦИЈА ЗА ПОДИГАЊЕ И ОДГЛЕДУВАЊЕ НА ТОПОЛОВИ
КУЛТУРИ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1958-1960); 1958-1960: кyш. 1; 0,1. ОП
578. (434) ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА „БАЛКАН“
- БАРОВО (1957-1962); 1957-1962: кн. 1, кyш. 1; 0,1. ОП
579. (537) ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА „ДРЕНОВСКА КЛИСУРА“
- ДРЕНОВО (1984-1994); 1984-1994: кн. 1, кyш. 2; 0,2. ОП
580. (591) ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА „ИЛО ВИЛАРОВ“
- НЕГОТИНО (1948-?); 1948-1950: кн. 1; Несреден
581. (495) ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА „КОСТАДИН КОСТАДИНОВ“
- ДЕМИР КАПИЈА (1957-1966); 1957-1966: кyш. 1; 0,1. Несреден
582. (536) ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА „ЦРНОРТЕЧИЕ“
- КАМЕН ДОЛ (1983-1997); 1983-1997: кyш. 2; 0,2. ОП

6.2.3.3. Трговија, угостителство и туризам

583. (487) ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И МАЛО
„МИТУШ - КОМЕРЦ“ - ВЕЛЕС (1993-1999);
1993-1999: кyш. 1; 0,1. Несреден
584. (535) ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ОТКУП, ПРЕРАБОТКА И ТРГОВИЈА
НА ГОЛЕМО И МАЛО „ДЕКОМ“- КАВАДАРЦИ (1990-1997);
1990-1997: кн.2, кyш. 2; 0,2. ОП
585. (488) ОПШТЕСТВЕНО ПРЕТПРИЈАТИЕ „МЕТАЛИЈА“ УВОЗ-ИЗВОЗ
- КАВАДАРЦИ (1986-1992); 1986-1992: кyш. 1; 0,1. Несреден

586. (483) ТРГОВСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „АНТИГОНИЈА“
- НЕГОТИНО (1954-1972); 1954-1960: куџ. 1; 0,1. Несреден
587. (584) ТРГОВСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ НА ГОЛЕМО И МАЛО А.Д.
„ВАРДАР“ - НЕГОТИНО (1953-2001); 1968-2001: кн. 7, куџ. 10; 1,1. ОП
588. (406) ТРГОВСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ЈАДРАН“
- НЕГОТИНО (1952-1983); 1952-1983: куџ. 8; 0,8. ОП
589. (484) ТРГОВСКИ ДУЌАН „НОВ ЖИВОТ“ - НЕГОТИНО (1954-1955);
1954-1955: куџ. 1; 0,1. Несреден
590. (476) ТРГОВСКО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ПРОЛЕТЕР“
- НЕГОТИНО (1954-1995); 1954-1995: кн. 18, куџ. 11; 1,3. ОП

6.2.3.4. Сообраќај

591. (418) РАБОТНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ВНАТРЕШЕН
И МЕЃУНАРОДЕН СООБРАЌАЈ И ТУРИЗАМ „ТИКВЕШ ТРАНС“
- КАВАДАРЦИ (1948-?); 1948-1974: кн. 15, куџ. 5; 0,6. ОП
592. (544) РАБОТНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА АВТОТРАНСПОРТ
„АНТИГОНА ТРАНС“ - НЕГОТИНО (1968-2001);
1968-2001: кн. 11, куџ. 4; 0,5. ОП
593. (531) РАБОТНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ПТТ СООБРАЌАЈ - СКОПЈЕ
ООЗТ ЗА ПТТ СООБРАЌАЈ - ТИТОВ ВЕЛЕС
(1945-?); 1964-1990: кн. 21, куџ. 1; 0,3. ОП

6.2.3.5 Останати

594. (546) ГРАДЕЖНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ХИДРОЦЕНТРАЛИ
„СВЕТЛОСТ“ - СКОПЈЕ, ВТОРО ГРАДИЛИШТЕ „ДОШНИЦА“
- ДЕМИР КАПИЈА (1947-1951); 1947-1951: куџ. 1; 0,1. Несреден
595. (564) ГРАДЕЖНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ВИСОКОГРАДБА „БАБУНА“
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1948-1950); 1948-1950; куџ. 1; 0,1. Несреден
596. (438) ЗАВОД ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ИМОТИ И ЛИЦА „МАКЕДОНИЈА“
- НЕГОТИНО (1976-1987); 1976-1987: кн. 3, куџ. 11; 1,1. ОП
597. (533) ЦЕНТАР ЗА АВТОМАТСКА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИ
- КАВАДАРЦИ (1982-1999); 1982-1999: куџ. 6; 0,6. ОП

6.2.4. Занаетчиство

598. (590) ГРАДСКА ЗАНАЕТЧИСКА КОМОРА - ТИТОВ ВЕЛЕС (1950-1956); 1950-19546: кyи. 5; 0,5. Нeсрeдeн

7. ОПШТЕСТВЕНО ПОЛИТИЧКИ ОРГАНИЗАЦИИ, ПОЛИТИЧКИ ПАРТИИ, ДРУШТВА И ЗДРУЖЕНИЈА

7.1. ПОЛИТИЧКИ И ОПШТЕСТВЕНО ПОЛИТИЧКИ ОРГАНИЗАЦИИ

**599. (447) ОКОЛИСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - ГЕВГЕЛИЈА (1952-1955);
1952-1955: кн. 1, кyи. 1; 0,1. АИ а.е. 77, лисџови 473, НИС 13 сџр.**

Содржински подајџоци за архивскајџа граѓа:

Во архивската граѓа на фондот има записници од состаноците на Околискиот комитет на СКМ Гевгелија за периодот 1952-1954 година; записник од работата на Околиската конференција; извештај од работата на Ревизионата комисија при Околискиот комитет на СКМ Гевгелија; информации, прегледи, извештаи, анализи за работата на основните организации на Околискиот комитет; за предизборните и изборните активности во Гевгелиска околија; за иселувањето на Турците од Гевгелиската околија, за идејно-политичките проблеми кај младината во околијата; списоци на членовите на Околискиот комитет СКМ Гевгелија; податоци од работата на Контролната комисија со прегледи на примени, казнети и исклучени членови на СКМ.

Во овој период секретари на Околискиот комитет на СКМ Гевгелија биле: Миле Делев, Ѓоре Станков и Момчило Митров.

Архивскајџа граѓа е на македонски јазик.

**600. (195) ОКОЛИСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - ТИТОВ ВЕЛЕС² (1952-1965);
1952-1965: кн.3, кyи. 14; АИ, а.е. 1064, лисџови 8352, НИС 137 сџр.**

**601. (371) МЕСТЕН КОМИТЕТ НА КПМ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1945-1948);
1945-1948: кyи. 1; 0,1. АИ а.е. 266, лисџови 621, НИС 11 сџр.**

Содржински подајџоци за архивскајџа граѓа:

Во фондот има записници од одржаните месни партиски конференции; записници од работата на Месниот комитет на КПМ Титов Велес; записници од

---

² Во Водичот на архивски фондови и збирки од 1994 година од технички причини фондот не е објавен

седниците на Пленумот и на Бирото на Месниот комитет; записници од партиските советувања и извештаи за работата на Месниот комитет (политичката и економската положба, организациската состојба во Партијата, работата на власта); внатрешпартиски прашања.

Постојат податоци од работата на организациско-инструкторското одделение, со податоци за членството и организациони шеми на партиската поставеност во градот; од работата на кадровското одделение; список на лица што се предлагаат за одликувања; записници и извештаи од одделението за агитација и пропаганда; финансиското одделение; податоци во врска проучувањето на материјалите во врска со Информбирото. Секретари на Месниот комитет на КПМ Титов Велес биле: Боро Коробар, Милан Сланев и Боро Петров.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**602. (372) ГРАДСКИ КОМИТЕТ НА КПМ - ТИТОВ ВЕЛЕС (1948-1952);
1948-1952: кун. 2; 0,2. АИ а.е. 378, листови 1103, НИС 12 стр.**

Содржински податоци за архивската граѓа:

Во фондот има записници од IV, V и VI Градска партиска конференција на КПМ; записници од состаноците на Градскиот комитет на КПМ; записници од работата на Пленумот и на Бирото на Градскиот комитет; записници, извештаи и планови од организациско-инструкторското одделение, внатрешпартиски прашања; извештаи, анализи, прегледи за стопанските мерки на органите на власта; податоци за исклучените и примените членови на КПМ; записници, планови за работата од кадровското одделение со списоци на партиските кадри; списоци на секретарите на општествено-политичките организации во претпријатијата; на кадрите во власта; списоци на наставниот кадар во образованието; материјали од работата на економско-финансиското одделение и на одделението за агитација и пропаганда.

Секретари на Градскиот комитет на КПМ Титов Велес во периодот 1948-1952 година биле: Боро Петров, Димче Пенев и Ѓоре Николовски - Ганди.

Архивската граѓа е на македонски јазик.

**603. (448) ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - БОГДАНЦИ
(1955-1965); 1955-1965: кун. 2; 0,2. ОП**

**604. (428) ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - ГРАДСКО
(1955-1965); 1955-1965: кн. 1, кун. 3; 0,3. Несреден**

**605. (481) ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - ДЕМИР КАПИЈА
(1953-1957); 1953-1957: кун. 1; 0,1. Несреден**

**606. (482) ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ НА СКМ - КОНОПИШТЕ
(1954-1960); 1954-1960: кун. 1; 0,1. Несреден**

607. (635) **ОКРУЖЕН ОДБОР НА АФЖ - ВЕЛЕС**
(1945-1947); 1945-1946: *џајка 1; 0,01. Несреден*
608. (636) **ОКОЛИСКИ ОДБОР НА АФЖ - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1945-1952); 1945-1947: *џајка 1; 0,01. Несреден*
609. (450) **ОКОЛИСКИ ОДБОР НА АФЖ - ГЕВГЕЛИЈА**
(1945-1952); 1945-1952: *куџ. 1; 0,1. Несреден*
610. (642) **СОЈУЗ НА ЗДРУЖЕНИЈАТА НА БОРЦИТЕ ОД НОВ
НА ТИТОВ ВЕЛЕШКА ОКОЛИЈА - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1955-1964); 1955-1964: *куџ. 3; 0,3. ОП*
611. (449) **ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ССРNM - ГЕВГЕЛИЈА**
(1945-1990); 1980-1990: *кн. 11, куџ. 10; 1,1. ОП*
612. (419) **ОПШТИНСКИ ОДБОР НА МЕСНИ ЗАЕДНИЦИ - ГЕВГЕЛИЈА**
(1970-1990); 1970-1986: *куџ. 3; 0,3. Несреден*

7.4 КУЛТУРНО ПРОСВЕТНИ ДРУШТВА

613. (585) **РАБОТНИЧКО КУЛТУРНО - УМЕТНИЧКО ДРУШТВО
„БРАЌА ХАЌИ ТЕФОВИ“ - КАВАДАРЦИ (1948-?)**
1948-1953: *куџ. 1; 0,1. Несреден*
614. (582) **ЛИТЕРАТУРНО ДРУШТВО „КОЛЕ НЕДЕЛКОВСКИ“
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1947-1951)**; 1947-1951: *кн. 1; Несреден*
615. (523) **МЛАДИНСКО ДРАМСКО СТУДИО - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1960-1974); 1960-1974: *куџ. 1; 0,1. Несреден*
616. (524) **ГРАДСКИ СОЈУЗ НА КУЛТУРНО ПРОСВЕТНИ ДРУШТВА
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1948-1953)**; 1948-1953: *куџ. 1; 0,1. Несреден*
617. (492) **ЛИТЕРАТУРЕН КЛУБ „КОЧО РАЦИН“ - ТИТОВ ВЕЛЕС**
(1961-1971); 1961-1971: *џајка 1; 0,01 Несреден*

7.6. СПОРТСКИ ДРУШТВА И ЗДРУЖЕНИЈА

618. (575) **ЛОВНО ДРУШТВО - ГЕВГЕЛИЈА**
(1932-1944); 1932-1944: *куџ. 1; 0,1. Несреден*
619. (593) **ЛОВНО СТРЕЛАЧКО ДРУШТВО „СОКОЛ“ - ГЕВГЕЛИЈА**
(1941-1944); 1942: *куџ. 1; 0,1. Несреден*

620. (594) **ГИМНАСТИЧКО ДРУШТВО „ЈУНАК“ - ГЕВГЕЛИЈА**
(1942-1944); 1942-1944: *куѝ. 1; 0,1. Несреден*
621. (583) **ОПШТИНСКИ СОЈУЗ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ**
ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА (СОФКА) - ТИТОВ ВЕЛЕС (?-1993);
?-1933: ѝаѝка 1; 0,01. Несреден
622. (528) **ПЛАНИНАРСКО ДРУШТВО „СОЛУНСКА ГЛАВА“**
- ТИТОВ ВЕЛЕС (1977-?); 1977-1984: куѝ. 1; 0,1. Несреден

8. ВЕРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

8.1.3. Српска православна црква во Македонија

623. (641) **ПРАВОСЛАВНО АРХИЕРЕЈСКО НАМЕСНИШТВО ВО ВЕЛЕС**
(1922-1939); 1922-1939: *куѝ. 1; 0,1. Несреден*
624. (586) **ПРАВОСЛАВНА ПАРОХИЈА ВЕЛЕШКА - ВЕЛЕС (1934-1939);**
1934-1939: кн. 1, куѝ. 1; 0,1. Несреден
625. (640) **МАНАСТИР „СВ. БОГОРОДИЦА“ - СОГЛЕ (1928-1944);**
1928-1944: куѝ. 1; 0,1. Несреден
626. (427) **ОКОЛИСКИ МУФТИЈА - ВЕЛЕС (1918-1929); 1918-1929:**
куѝ. 2; 0,2. АИ а.е. 389, лисѝови 1273, НИС 42 сѝр.

Содржински ѝодаѝоци за архивскаѝа граѓа:

Фондот содржи преписка со Министерството за правда изразено низ: упатства, одобренѝа, наредби, телеграми; преписка со окружниот муфтија во Тетово и Скопје, имотно-правна преписка со Министерството за правда - Белград; преписка во врска со барањето за изучување религиозна наука на муслиманските деца до 11-годишна возраст, а не само до 7 години; расписи до Даночната управа од Велес.

Во фондот има записници за склучени бракови на муслимани; брачни спорови; решенија за продолжување на брачната заедница; решенија за развод на брак; предмети за старателство. Покрај ова, фондот има оставински предмети; решенија за делба на имот на наследници; наследни решенија; решенија - одобренѝа за продажба на наследен имот; уверенија за иселување во Турција и изјави во врска со оставина.

Архивскаѝа граѓа е на срѝски јазик.

9. ОСТАНАТО

Б. СЕМЕЈНИ И ЛИЧНИ ФОНДОВИ

9.2. ЛИЧНИ ФОНДОВИ

627. (420) **АНГЕЛОВ КИРО - БАКАЛЧЕ (ПЛАНИНАР - ФОТОАМАТЕР)**
1934-1985: куѝ. 3; 0,3. *Несреден*
628. (475) **БИСИНОВ ТОДОР - УЧЕСНИК ВО НОВ И ЗАТВОРЕНИК**
НА ГОЛИ ОТОК 1926-1950: куѝ. 1; 0,1. ОП
629. (542) **ИВАНОВСКИ ИВАН - УЧЕСНИК ВО НОВ 1923-1998: куѝ. 1; 0,1. ОП**
630. (539) **МАНУШЕВ ЉУБЕ - ФОТОГРАФ 1886-1975: куѝ. 1; 0,1. ОП**
631. (473) **ПЕЕВ СТЕФАН - ДИПЛОМИРАН МАШИНСКИ ИНЖИНЕР,**
АСТРОЛОГ 1985-1999: куѝ. 1; 0,1. Несреден
632. (463) **ПЕТРОВСКИ НИКОЛА - ЗАМЕНИК МИНИСТЕР**
ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО НА НРМ И СРМ 1946-1997: куѝ. 19; 1,9. ОП
633. (540) **СТОЈАНОВ Д-Р НИКОЛА, ЛЕКАР - ПЕДИЈАТАР 1963-2000**
634. (467) **УШЕВ ПЕТРЕ - УЧЕСНИК ВО НОВ, ДАГ И ЗАТВОРЕНИК**
ВО Р. АЛБАНИЈА 1937-1997: куѝ. 1; 0,1. Несреден

В. ЗБИРКИ

635. (563) **МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА - БЕЛГРАД**
1919-1940: ксерокс коѝи на докуменѝи, куѝ. 1; 0,1. *Несреден*
636. (572) **РАБОТНИЧКО ДВИЖЕЊЕ ВО ВЕЛЕС 1920-1941:**
куѝ. 1; 0,1. *Несреден*
637. (489) **ДОКУМЕНТИ ЗА ИЗБОР НА ЗНАЧАЈНИ ЛИЧНОСТИ**
ВО ВЕЛЕС И ВЕЛЕШКО ОД XIX И XX ВЕК куѝ. 1; 0,1. ОП
638. (529) **ФОТОГРАФИИ ОД ВЕЛЕС И ВЕЛЕШКО**
1889-1965: куѝ. 2; 0,2. *Несреден*
639. (477) **МАТИЧНА КНИГА НА РОДЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЕНИ**
- ВАЛАНДОВО (1850-1956): кн. 126; 1,26. Обработен
640. (469) **МАТИЧНА КНИГА НА РОДЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЕНИ**
- ВЕЛЕС (1850-1965): кн. 850; 8,5. Обработен

- 641. (478) МАТИЧНА КНИГА НА РОДЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЕНИ
- ГЕВГЕЛИЈА (1900-1956): кн. 292; 2,92. Обработен**
- 642. (479) МАТИЧНА КНИГА НА РОДЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЕНИ
- КАВАДАРЦИ (1900-1956): кн. 310; 3,10. Обработен**
- 643. (480) МАТИЧНА КНИГА НА РОДЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЕНИ
- НЕГОТНО (1900-1956): кн. 161; 1,61. Обработен**